

مۆزايىكى خۆشەويىستى و مردن

نووسىنى
ئاتاليا فيكو

وهرگىرانى له عەرەبىيەوہ:
عەبدوللا مەحمود زەنگنە

ناوى كىتەب: مۇزايىكى خۆشەويىستى و مردن
بابەت: چىرۆكى وەرگىردراو
و. له عەرەبىيەوہ: عەبدوللا مەحمود زەنگنە
دەرھىنانى ھونەرى: ئەنجام سەعيد
له بلاوكر اوھكانى يەكيتىيى نووسەرانى كورد- لقى كەركووك ژمارە (۱۷۴)
چاپخانە: كارو
چاپى يەكەم- ۲۰۱۲
تيراژ: (۵۰۰) دانە

كورتە پيشەكئيهك

له ماوهى چەندىن سالى ئىشكردىندا له بوارى وەرگىرانداندا ئەمە يەكەمىن رۆمانە وەرئىدەگىرم بۆ كوردى.. ئىش نەكردىم له رۆماندا له بەر بىتوانايى نەبووه لهو بوارداندا هئىندەى ئەوهى بواردەكانى ترم بە پىويست زانىوه، بەتايبەتى هەندى لهو بواردانەى دەبنە سەرچاوه بۆ خوئىندكارانى زانكۆ و توئىژەر و لىكۆللەرەن. بەلام يەكئىك لهو رۆمانەى دواى خوئىندنەوهى بە پىويست زانى ئىشى تىدا بكەم ئەم رۆمانەى ژنە نووسەرى رووسى (ناتاليا فىكۆ) يە.. ھۆكارى بنچىنەيىم له وەرگىرانداندا ئەوهى ئەم رۆمانە لەسەر ژيانى گەرە دەرهئىنەرى شانۆى رووسى (فسىفۆلد مايرھۆلدە) “ديارە ھۆكارى يارمەتيدەر بۆ ئەم كارەم پيشكەش كوردنى زۆرتىن زانىارىيە لەسەر ژيان و مئىتۆدە شانۆيەكانى مايرھۆلد.

ژنە نووسەر (نېھاد ئىبراھىم) پيشەكئيهكى بۆ رۆمانەكە نووسىوه كە له دوو بەش پىكھاتووھ.. بەشىكىيان كورتە باسىكە له ژيانى مايرھۆلد و ئەو قۇناغە ھەستيارەى ئەو تىدا ژياوه، وئىپراى باسكردنى شاعىرى گەرەى رووسيا سىرجى يەسەنەن و زىنايىدا

رايخ له ھەردوو قۇناغى ژيانى ھاوسەرگىرىيە لەگەل يەسەنەن و دواترىش مايرھۆلد كە ھەموويان كارەكتەرى سەرەكئى ئەم رۆمانەن.. بەشى دووھەمى پيشەكئيهكە باس له شىوازى نووسىنى رۆماننووس ناتاليا فىكۆ دەكات..

بەشى يەكەم بە پىويست نەزانى، چونكە له كئىبى (ئەزموونى شانۆى مايرھۆلد) دكتور فازل جاف كە بەندە و كاكە كامەران سوبحان كروومانە بە كوردى و بە سوپاسەوه دەزگای چاپ و پەخشى سەردەم له سالى ۲۰۰۳ دا چاپى كرووه.. بە شىوہەكى فراوانتر باس لە ژيان و ئەزموونى شانۆى مايرھۆلد كراوه و خوئىنەر دەتوانىت بۆ ئەو كئىبە بەگەرپتەوه.. بۆيە تەنھا بەشى دووھەمى پيشەكئيهكەم وەرگىرا كە بەناوى (لە سىماكانى دەقى رۆمان) و تايبەتە بە شىوازى نووسىن لای (ناتاليا فىكۆ). ھىوادارم بەو دوو كئىبە توانىيتم زۆرتىن زانىارى لە بارەى ژيان و شانۆى مايرھۆلدەوه بۆ خوئىنەرى كورد دەستەبەر بكەم.. زۆر سوپاس بۆ ھەر كەسىك ھاوكارى كرديين..

عەبدوللا مەحمود زەنگنە
۲۰۱۱/۱۰/۱۶

* له سىماكانى دەقى رۆمان

له گرنگترين خەسلەتەكانى نووسەر ناتاليا فيكوۆ كه له كتيبه‌كه‌ى تريدا (عناكب فى المصيده) ئاماژەمان پيداوه، ئيشكردينىتى له نيوچه‌رگه‌ى كۆمه‌لگه‌ى رووسى و قسه‌كردنيتى له خەم و ناسۆر و هيواكاني هاوالاتيانى له هەر بارودۆخيكدا بوويت..بۆيه شتتېكى نامۆ نابيت كه ئيشه‌كاني ئەم ژنه رۆماننووسه رووسيه سەربارى نووسىنى نوپوخوازانه و دەربېرىنى گوشه‌نيگاكاني به و شيوازه نووسينه، هاوكات چيژيكي تايبه‌تى رووسيايى به خوينەر بيه خشيت.

ئەگەر نووسەر له (عناكب فى المصيده) دا كه سى رۆمانه له ژير يهك ناوئيشاندا، جهختى له كه‌سيتى رووسى كرده‌بته‌وه له سەرده‌مى هاوچه‌رخدا، له رۆمانى (موزايكى خوشه‌ويستى و مردن) دا باس له كه‌سيتى تاكى رووسى ده‌كات له سەرده‌ميكي كۆنتردا كه سەرده‌مى دواى شوپشى به‌لشه‌فيه..كه‌سيتى رووسى ئەو قوناغه به هەموو بېروبوچوون و كيشه و پيکهاته دراميه جوراوجۆره‌كانيه‌وه..له‌م رۆمانه‌يشدا به هەمان شيوه چيژه رووسيه ناوخوييه‌كه به هەموو كارەكتەر و كات و ژينگه‌ى شوين و كات و سايكۆلۆژيه‌وه به‌ديه‌كريت.

هيشتا كۆمه‌لگه‌ى رووسى له‌م رۆمانه‌دا لاي نووسەر زۆر به سەركه‌وتوويى و تيگه‌يشتنىكى روون و ليكۆلينه‌وه‌يه‌كى زانستىيانه رۆلى پالەوانى ره‌ها ده‌بينيت، له‌گه‌ل ديارىكردى ئامانجه‌كاني هەر له‌سەر‌ه‌تا و شيوازى ته‌عبيركردن لىيان. راسته نووسەر به به‌راورد له‌گه‌ل كتيبه‌كه‌ى تريدا كه كتيبي يه‌كه‌ميتى شيوازى نووسىنى خۆى كه‌ميك هەموار كرده‌وه، به‌لام وا پيده‌چيت له‌م رۆمانه‌دا ئەزموون رۆلى خۆى گيپراوه له سه‌قامگيرى پيکهاته‌ى كه‌سيتى نووسەر خۆى و پاراستنى كۆله‌كه‌ى گشتىيى ميتۆدى فيكرى و داهينان..به ئاسانئيش هەندى له‌سەر‌ه‌داوه هاوبه‌شه‌كاني هەردوو ئيشه‌كه‌يدا به‌ديه‌كريت..په‌يبردن به هەمان بېرۆكه‌كان له هەردوو كارەكه‌دا ئاسانه، به‌لام كه‌ميك گۆرانكارىي تيدا كرده‌وون..به تايبه‌تى كه ئەم رۆمانه بۆ يه‌ك بابەت ته‌رخان كراوه و ئەمەيش دەر‌فە‌تى زياتر بۆ ئەنجامدانى وردە‌كارى و رووداو و راستيه‌كان ره‌خساندووه..

نووسەر دواى ئەوه‌ى متمانه به‌ده‌ست دىنيت و ده‌روازه‌كاني ئەندیشه‌ى بۆ ده‌كرينه‌وه و وه‌ك پيوست هان ده‌درت بۆ ئەوه‌ى خۆى رابگه‌ينيت..ئيدى ده‌چيته نيۆ مه‌ودايه‌كى وه‌ها مه‌ترسيدا و هەستيارى قوناغى ده‌سه‌لاتى ستالين و په‌يوه‌ندى به تيرۆكردنى گه‌وره هونه‌رمه‌ندانى ئەو سەرده‌مه‌ه..

له كتيپكەى تریدا (عناكب فى المصيده) چەند تەعبیریكمەن
هەلبژارد كە تیایدا ئەندری ئۆلیگوفیچی خاوەن بانك قسە بۆ
سفیتلانی خیزانی و یۆریكى برای دەكات، بەرلەوهى پێیان بلیت
ئەگەر شتیك روویدا دەتوانن قاسەكەى بكەنەوه.

– خۆتان دەزانن لە دۆخیكداين روودانى هەموو شتیك چاوه پوان
كراوه!..!

خویندنه وه كه مان بۆ نووسینی فیکۆ لەسەر بنچینهى ئەم
دەستەواژانە بووه.. بەو حیسابەى كە كۆمەلگەى روسیای
هاوچەرخ دوچارى نووشتانە وه یەكی توند هات دواى رووخانى
یەكیتی سوڤییت و گۆرانی لە ناکاوى سیستمى كۆمۆنیزمى بە
سیستمى سەرمايه دارى كە تەنانەت خەلكى ئەو ولاتە نە
پیشبینیان كرد و نە خۆشیان بۆ ئامادە كردبوو.. ئەوه ویش
بووه هۆى روودانى چەندین رووخان و ماكى ترسناك لە كەسیتى
رووسى و ژیرخانى ئەو ولاتە. هەر بە وهۆیه شه وه كار گەيشته
ئەوهى تەنانەت لە نیوان ئەندامانى خیزانیكدا متمانه بە یەكترى
نەمیئیت، وهك ئەندری ئۆلیگوفیچی خاوەن بانك رایگە یاندووه..
بە روانین بۆ رۆمانى (مۆزایكى خۆشه وىستى و مردن)، هەمان
تەعبیر دەبینینه وه لە سەر زمانى سیرجى یەسەنینهى شاعیر كە
دەلیت:

– لای ئیمە ئەگەر هەیه هەموو شتیك روویدات !

لێرەیشدا دەگەینه هەمان دەرەنجامى نیو ناخى كەسیتى رووسى
كە بریتیه لە نەبوونی متمانه لە نیوان حاكم و مەحكوم و نیوان
دارپێژەرانى سیستم و پەپرەوكەرانى. ئەوهى دەركى بەو
هەقیقەتە تالەیش كردووه شاعیریكى بلیمەتە كە دەتوانییت بە
پێى بەهره و دید و روانین خۆى و توانای خویندنه وهى
رووداوه كان و شیکردنه وهى رابردوو و روانین بۆ ئاینده، لە
دوویشه وه وینەكان بە روونى ببینییت.. سیرجى باس لەو
ساته وهخته ناكات كە تیايدان، بەلكو باس لە ئایندهى نزیك و
دوو دەكات، چونكە ئەوهى لە سەردەمى ستالیندا روویان دەدا،
ئاماژە بوو بە وهى كۆمەلگەى رووسى دەكەوێتە ژیر كارىگەرى
دەستیكى پۆلاینه وه و بە درێژایی چەندین نەوهى دواتر تووشى
نەهامەتى و دەرەسەرى دەبییت. هەرچەندە دۆزه كانى نیو
رۆمانى مۆزایكى خۆشه وىستى و مردن دۆزى رەسەنى رووسین و
ئاماژەن بۆ دۆزه ناوخۆیه كانى ئەو ولاتە، بەلام گەر لە دیدیكى
دوو تره وه مامەلەى لە تەكدا بكەین.. دەبینین خەباتى
هونەرماند بۆ بە دەستەپێنانى ئازادى دەرپرین پرسىكى جیهانى
ئەزەلیه لە دەرە وهى سنووره كانى شوین و زەمەنە وه.. بە
تایبەتى كە كارىگەرى و ئاسە واره كانى رژیمی دەسەلاتدارى
رووس لە نیوهى یەكەمى سەدهى بیستدا، هەموو جیهانى لە
هەموو ئاستەكاندا گرتە وه.

نوسەر لەم رۆمانەیدا ئىشى بە چىرۆك لە نىو چىرۆكدا كردوو
كە مېتۆدى "شانۆ لە شانۆ" مان دىننیتەو بە ياد... چىرۆككە دەكاتە
چوارچىوئەى گىشتى و لەنىو ئەو چىرۆكەدا يەككە لە
كارەكتەرەكان خوينەر دەباتە دىناى چىرۆككەى ترەو لە ژىر
هەمان چەترى چىرۆكە سەرەككەدا... ئەويش لە پىناوى
بەردەوامىدان بە هەمان مېتۆدى نووسىنى رۆمانەكەى ترى... جا
ئەم كارە لە شىوئەى خەونىكى درىژدا بىت لەنىو چوارچىوئە
واقىعەكەدا، وەك رۆمانى "امراە فى قلب السعاده" دا، يان وەك
چەندىن چىرۆكى تر كە لە يەك چىرۆك و فلاش باكى پچر پچر يان
ساتەو ختى لە يادچوون وەرگىراو... وەك هەردوو رۆمانى "ليلە
أكمال القمر ، عناكب فى المصيده" . بەلام گەمەكە لە رۆمانى "
مۆزايكى خۆشەويستى و مردن" دا روونتر، هونەرپتر... بى
پەنابردنىش بۆ ساتەو ختە خۆكرد، يان ساتە
دروستكراوەكان... لەم رۆمانەيدا "ئانا" ي ئەكتەر لە گەل
برۆنسىلافي دەرھىنەردا خۆى بۆ بىنىنى رۆلى پالەوان لە فىلمىكى
سىنەمايىدا ئامادە دەكات، كە تيايدا رۆلى ئەكتەرى ناودار
زىنايىدا رايخ دەبىننیت... رايخ هاوسەرى مايرھۆلد كە پياوانى
ستالين لە شوقەكەيدا دەيكوژن، تا لە ساىەى پاكتاوى سىياسيدا
خۆى و مايرھۆلدى هاوسەرىشى لەناوبەرن. ئەم پالەوانە وا
هەستەكات لە سىنارىوى فىلمەكەدا دىمەنى كوژرانى زىنايىدا

رايخ بە بى ھۆكارىكى ديار لا براو... بۆيە دەچىت بۆ شوقەكەى تا
بۆ خۆى هەست بە هەموو شتەك بكات و لە رپى هەستى
شەشەمىەو بە بۆن و بەرامەى رابردوو بكات. زۆر كەس ئەوپەرى
هەول دەخەنە كار بۆ ئەوئەى ئايندەى چاوەرپوان كراو بناسن و بۆ
ئەو مەبەستە بەرەبەستەكانى مېتافىزىك دەپرن... بەلام هەولدان بۆ
چوونە نىوجەرگەى نەينىەكانى رابردوو بۆ خۆى پرسىكە جى
سەر سوپمان... لى ھاوكات ئەوئەيشمان بۆ دەسەلمىننیت كە بە بى
رابردووىەكى روون و ديار نە ئىستايەكى بى كىشە و نە
ئايندەيەكى دروستمان دەبىت. بۆيە دەبى ھەموو وردەكارىەكانى
بزانين چەندە تا ئەو رادەيش توند و شوكدار بىت. بەوجۆرە
نوسەر خوازەيەكى چر و جىهانىكى هونەرى بۆ ژيانى كۆمەلگە
درووست دەكات... لە نىو ئەو دوو چەمكەيشەو جىهانگەلىكى
قولتري جىگرەو دەننیتە ئارا كە بتواننیت لە نىو خۇيدا چەندىن
چىنى پىكناكۆك و پىكداچوو بمرئىت.

لەم لۆژىكەيشەو كچە ئەكتەرى هاوچەرخى رووسى دەچىتە ناو
كارەكتەرى زىنايىداو... گەيشتىنە خالى كارلىك و قبولكردى
تواناى يەككەوتنى تەواو لە نىوان كارەكتەرى راستەقىنە لە
واقىعدا و خودى پالەوانەكە لە فىلمەكەدا، هەرچەندە دەرھىنەرى
فىلمەكە ئەكتەرەكەى لەو ئاگادار كردۆتەو كە هيندە نەچىتە

نيو رۆلەكە يەو تا تووشى تىكچوون و بەلكو شىت بوونيش
نەبىت:

– ئەگەر گەمەكە بە گەمەيى نەمايەو نىتر كەس ناتوانىت
پەردەكە داداتەو..

ئەو گەمە يەش كە سەربارى ئاگايدانە روونەكەي دەرهينەر
بەردەوام لىرە و لەوى لەگەلدا دەرۆين و چاويدەكەين، لە
واقىعدا ئاگايدانىكە بە درىژەدان بە ئىشكردن لەسەر مېتۆدى
ستانسلافسكى لە ئاويتە بوونىكى تا رادەيەك پەرگىرانە و
بانگەشەيەك بۇ رامان لە مېتۆدى برىخت لە شكاندنى ديوارى
چارەم و فرىونە خواردن، تا دواچار پالەوانەكان بە دەردى ئەم
پالەوانەي لى نەيەت. لە چوارچىۆەي چىرۆك لە نيو چىرۆكدا
نووسەر هەندىچار پەنا دەبات بۇ بەرجهستە كردنى مېتۆدى
برىخت، ئەويش بە پىيى توانا برىنى ساتەكانى ئاويتە بوون و
گواستەو بە روتىكى جياواز لەسەر ئاستى دەروونى، بەلام
بەبى تىكدانى سىستىمى گىرپانەو، ئەويش لە ميانەي گوى
گرتنەو لە قسەي كارەكتەرەكان، يان كتوپر دەرچوون لە
حاله تى گىرپانەو يادەرەو رىە داپچراو و جياوازەكان لەو
دەنگانەي رووداوەكان دەگىرپانەو، سەربارى
گىرپەرەوكان.. بەلام دواچار هەموو ئەمانە دەرژىنەو نيو هەمان
چارچىۆە، بە تايبە تى دواي ئەوئەي ساتەكان، هەلوئىست و

كارەكتەرەكان رووناكتەر دەبنەو لە دەرهنجامى دووركەوتنەوئەي
چەند هەنگاوىكى گونجاو لە رووداوەكان و ئاويتە بوونيان، چونكە
روانين بۆ وينەيەك لە گۆشە نيگايەكى جياوازەو بىگومان
ديدىكى جياوازيشى لى دەكەويتەو.

برونيشكا راستى كرد كە هۆشارى كردەو لەوئەي بەوجۆرە دوور
نەپوات.. مېژوو تا رادەيەك لە ئەبىلھۆلى بىدەنگەو نزيكە كە
نەپنىيە ترسناكەكانى حەشار دەدات.. نابى هەلكوتىنە سەر
شەيتان، باشتر وايە لىيى نزيك نەكە وينەو دەنا دەرهنجامەكان
خراب دەكەونەو.

گەر هەلوئىستەيەك لەسەر ئەم برىگەيەي رۆمانەكە بكەين، دەبينين
ئەو مېژووئەي نووسەر مەبەستىتى مېژووئەي رابردووى زۆر دوور
يان سالانىكى زۆر لەمەوبەر نىە، بەلكو مەبەستى لەوجۆرە
رووداوە تايبەت و مەترسيدا رانەيە كە دەشىت لە توپى
رۆژگارەكانەو بەخرىنە نيو كۆگاي زەمەنى دوور و نزيك و حەشار
بدرين. بۆيە ئەم ئاماژەيە بۆ مېژوو لە رۆمانى مۆزايكى
خۆشەويستى و مردندا ئاماژەيە بۆ هەموو ئەوانەي لە نيوئەي
يەكەمى سەدەي بىستەمدا كەوتوونەتە سەرانا سۆي كۆمەلگەي
رووسىەو.. بۆيە نووسەر ئەو مېژوو پىر لە نەپنىيە ترسناكانە بە
ئەبىلھۆلى بىدەنگ دەچوئىنى. لە رۆمانى "عناكب فى
المصيدة" شدا هەمان شىوازي بەكارهينناو، لەگەل جياوازي

ره هه ندى ئەبستراكت له به رانبەر ره هه ندى به لگه نه ويستدا.. له رۆمانى "عناكب فى المصيده" قاسه سى سووچىك له سووچه كانى بانكه كه بوو ته چاودىرى ئىستا و رابردوو و گه واهيده رى چه سپاندى ئەو مېژوو هه موو شتىك له باره ي پالە وانە كانى هه ده زانىت.. ته نانه ت له كۆتاييدا به قووتدانى بۆ ئە به د سزاي پالە وانە كه ي دەدات. له رۆمانى "أمرأه فى قلب السعاده" ياد هه رى و نه ستى پالە وان هه مان رۆل ده بينىت له وه رگرتنى هه موو رووداوه كانى ده وروبەر له ئاستى پىكدچوونى شوپن و كات، ئە وىش به پىي لۆژىكى خواوه ندى گىر ره وه ي به ئاگا له هه موو شتىك. به هه مان شىوه ته له فزيون له رۆمانى "ليله اكتمال القمر" هه مان رۆل ده بينىت كاتىك ده بىتته هه مان ئامرازى تۆمار كردنى مېژوو يى رووداوه كان، ئىتر ئاينده له ده لاله ته راسته قينه كانى ئە و دىوى رووداوه كانى تىگه يشتبىت يان نا.

به لام گەر به راستى بمانه وىت برونينه ناواخنى مېژوو و هه لىكوتينه سه ر نه ينيه كانى ئە بىله وول، پىويستمان به ئاوينه يه كى ئە مين و راشكاو ده بىت راستيه كان و هه موو ئە وانه ي ناخيمان نيشان بدات ئىتر به هاى ئە و كاره چه نده بىت و چه نده يش له ده رخستنى راستيه كاندا دوا بكه وىت، به تايبه تى ئە گەر ئاوينه ي كه سانىك بىت له گه ل خودى خويان ته با بن لايكه مى له ئاستى بىروباوهره گشتيه نىشتيمانىه كانيان. وه ك

له كاره كته ره كانى مايره وولد و يه سه نين و زينايدا راخدا تىبىنى ده كه ين. هه رچه نده ئە و كاره كته رانه يش له ده ره نجامى زياد بلىمه تى له سه ر ئاستى كه سىتى و كۆمه لايه تيدا دوچارى خورپه ي ده روونى كاريگەر هاتن.. به لام چه مكى سياسى و عه شقى دل سۆزانه يان بۆ نىشتيمان نه گۆرا.. له راستيشدا مېژوو و ئاوينه كانىشى قوولترين و راستگوترينى ئە و كۆگايانه ن كه هه رگيز وىنه كانى ناخيان به هه ده ر ناده ن.

له رۆمانى "مؤزايكى خوشه ويستى و مردن" دا خوشه ويستى ولات و داواى ئازادى كۆمه لگه و فيكر سزاي قورسيان له ياسادا هه يه. چه ندين كاره كته ريشى له وجۆره يشى تيدا ده بينين كه وىرپاي جۆرى گۆرانكارىه كان ئە وان له پىكها ته ياندا هه لگرى رۆشنپىرى و زانست و هۆشيارى و ئە زموون و خواست و تواناي كارلىكن له گه ل كۆمه لگه كه يان، به لام بى چوونه نىو كايه ي به رژه وه نديه تايبه ته كان و قازانجى كه سىتى كه ده بنه هۆى قوربانيدان به ژىرخان له پىناوى سه رخستنى توپژى ده سه لاتدار، مايره وولد يه كى كه له و كاره كته رانه.. هه موو يشيان ئە وه يان له بىرچوو يان له بىرى خويانيان برده وه كه ئە و هونه رمه ندانه چ رۆللىكيان بينى له هه لگىرسانى شوپش و روشن كردنه وه ي ناوچه تاريكه كانى ناخى هاوالاتى رووسى، وىرپاي هه ولى داهىنانى مېتۆدى نوى بۆ هونه رى ئە كته ر و رامان له كولتورى شانۆيى و

ههولئى تهواو بۆ ياخيبيون له و كولتوره وهك ئامانچىك نهك وهك
ئامرازىك بۆ هاوردوت بوون له گهل مه رجه كانى سه دهى
هاوچه رخدا..

- ئەم هه موو شته يش ده زانیت.. كه واته.. ئەندامانى
رێكخراوه كه تمان پى بلى. له پيلانى رووخاندنى حكومه تدا كى
تريستان له گهلدايه ؟

- پيلانى رووخاندنى حكومه ت !!؟

ئەم دیدهى كه مايرهۆلد بهر له مردنى پىيگه يشت ئاستى
گه ورهى عه شقى ئەومان بۆ نيشتيمان بۆ ده رده خات.. چونكه
له سه ر هيج ئيش و بىروبووچونىكى په شيمانى ده رنه برپوه، به لام
سه راسيمه بووه له به خراب به كار هينانى هه موو ئەو قوربانىانه
له لايه ن ژماره يه كى كه م له سياسه توانانه وه، وپراى به گه ر خستنى
شۆرپش له ئاسوگه ليكى به رته سكى به رژه وه ندى تاكه كه سى
نهك كۆمه لگه دا. جياوازى زۆرى ئەو كاره كته رانه له گهل
كاره كته رى سه دهى هاوچه ر خى رووسيا به هه موو گۆران و
وه رچه رخانه كانى دواى رووخانى كتوپرى يه كىتى سۆفئته وه
ليره دايه.. با سه رنجىك بده ينه دىالوگى پاله وانى رۆمانى "عناكب
فى المصيده " :

- ناوبانگى بانك و ولات و نيشتمانىش بۆ دۆزه خىكى
سوور.. ئەوهى دواچار به لاي منه وه گرنگه ته نها پاره يه و به س.

نوسه ر جارىكى تريش فره جوورى توورپه يى هاوالاتى رووسيمان
نیشان ده داته وه، به لام پالنه ر و پواله ت و ئامانجه كانى توورپه يى
هاوالاتى ئىستا و جارانى رووسيا چه نده جياوازه ؟ له گهل
ئوه يشدا كه مملانىكه هه ميشه له نيو سيستمى ترسدا بووه
كه چى به هوى ناموى و خه م و ناسوورى نيو دللى
كاره كته ره كانيشه وه كه ناچارىان ده كات يه ك رىيژارده يان
هه بيت : " ته نها خۆم و به س !"، دوا لىزمىكى خۆپه رستانه
به ره م نايه ت.. هه موو ئەو دوا لىزمانه ي نيو رۆمانه كه به رمه بنای
خۆشه ويستيه كى بكوژن كه له زۆرينه ي باره كاندا په يوه نده به
مردنى مه عنه وى يان جه سته ييه وه.. لي ره دا مه به ستمان له
جو ره ها خۆشه ويستى نيوان تاكه كان له لايه ك و له نيوان
تاكه كان و چه مكه فيكرى و ئايدى لۆژيه كان و عه شقى نيشتمانه
له لايه كى تره وه. هه موو ئەو خۆشه ويستيانه يش ته نها له سايه ي
بوونى ئەو كاره كته ره ئاو يتانه دا گه شه ده كه ن كه به شىوازى
خۆيان خوويان به خۆشه ويستى ولات و ئەوانى تريشه وه
گرتووه.. به تايبه تى كه ئەوانى تر له ره گه زى ميئنه ي
ئەفسو ناوى توندى وهك زينا ييدا رايخ بن كه ته نها كه سانىكى
بليمه تى وهك يه سه نين و مايرهۆلد ده ركى پىده كه ن.. بۆيه
ئەوجۆره ميئانه وهك خوا وه ندىكى بچوكن و كه سانىكى زۆر به
بى هۆكارى لۆژىكى ده يپه رستن كه ته نها كه سانى بليمه تى وهك

زينايدا رايخ و هموو ميينه پالءوانه كانى ترى رۇمانى "عناكب
فى المصيده" لىتى تىدءه گهن.. له گهل جياوازيه كدا.. كه دواچار
ده بىته هوى درووستكردى توى ئفسوونى گمه كه.. چونكه
رۇمانى "مۇزايكى خۇشه ويستى و مردن" ئلقةيه كه له زنجيره
ئيشه كانى ترى نووسەر، گمه يه كه بووكه له شه تره نجى كردۆته
درووشم.. ئم گمه يه سه ريارى فره جورى مملاننىكانى ئيره و
ئوى، دواچار ده كه وىته سه ر ژيرى گمه كاران.. له گمه يشدا
هه ميشه براوه و دۇراويك هه يه، له سه ر ئاستى رابدووى نزيك بىت
يان دور.

ئم گمه پر فيله يش پهنديكى دىرىنى پر حيكمه تى رووسيمان
دىنىته وه ياد كه ده لىت: "تاجى پاشايه تى ناتوانىت قه يسه ر له
ژانه سه ر بپاريزىت".

نيهاد ئىبراهيم

هاندەری بەردەوامی ژيانی یەكتری بوون.. هەمیشە گفتوگۆیان بە نیو وشە دەستپێدەکرد، وەك ئەوێ تەنھا دویئێ لەیەكتری جیا بوویتنەو. كەچی ئەمڕۆ قسەى نوێیان هەبوو.. ئەم ماوێهەكى زۆر بێدەنگ بوو، لەكاتێكدا هەندێ وردە چەوى خەرى خستبوو نێو لەپى و نووقاندبوو.. هەرچەند جدیەتێكى تەواو بەسەر چاوه خۆلەمیشیە تۆخەکانیدا كیشابوو، گەرچی بە تەوسێكەو تەماشای دەکرد. بەلام ئەو پوانینەى زۆرى نەخایاند.. لەو دەرترسا نەپێنى هەستەکانى دەرېكەون.

ئەویش چاوى بریبووو برۆنسیلاف ئۆ برۆنیچكا وەك بە بێدەنگى بە و ناوہ بانگی دەکرد.. چونكە برۆنیچكا تاكە كەسى بوو دەمەتەقییەكى لـه تەكدا بكات.. ئـهـو فەیلەسووف.. شاعیر.. شارەزای تەواو بوو لە نەپێنى و سرووتەکانى چا بۆ هێنان لەسەر شیوازی چینیەکان. دیقەتى دابوہ جوولاندنى ئەفسووناویى سینیە بچووكەكەى دەستى و چۆنیەتى لیئانى ئەو چایەى ماوێهەك لەووبەر لە هەریمی تیبتەوہ هینابوو.

سەمای تیشكى مۆمەكان لە دەنكە کریستالیەکانى پەردە هەلواسراوہكەوہ دەدروشاویەوہ.. دارعوہەكانیش بە هیمنى

دەمەردن و خۆلەمیـشـیان دەپژانە سەر میـزە تەختەكە.. ژوورەكەیش بۆنى دووكەلى لێدەهات. تەنھا سەدای نەغمەى هوزارى نیو قەفەسیكى گەورەى نادیار بێدەنگیەكەى دەبپى و وەك ئەوێ چێژ لە ئازدى وەرېگرت دەخویند. (ئانا) لەبەرخۆیەوہ زەردەخەنەى دەهاتى.. برۆنیچكا دەیتوانى ئاماژەى بداتى بەوہى هوزارەكە لە نیوجەرگەى قەفەسەكەیدا شەیدای ئازادیە و ئەویش ئامادەى هەموو خواستەکانى بۆ بەدیپێنیت.

برۆنیسیلاف كوپە چاكەى خستە بەردەمى ئانا و بە نیازەوہ چاوى تیپى.. بەلام لە ناکاودا كەوتە گۆرانى وتن: "پەشیمانى دەرناپرم.. كەس بانگ ناکەم.. ناگریم..". ئانا بە زەردەخەنەوہ گوێی لێدەگرت.. گۆرانیهكى خۆش لە گازینۆى چای چینیەوہ دەهات! چ ئەفسوونیکە! ئای خودایە دەبى ئەفسوون بیت.. ئیستا دەتوانین قسە لە پرسە گرنگترەكان بكەین..

ئانا كوپەكەى بەرز کردەوہ و قومیکى لە چایەكە دا.. لە ناخى خۆیەوہ و بە هۆیەكەوہ چاوهکانى نوقاند..

— دەزانیت؟ دەمەوى سبەینى برۆم بۆ ئەوى.. بۆ شوقەكەى.

بە شلەژانەوہ لێى پرسى:

— بۆ كوی؟

- بۇ شوقەكەى مايرهۆلڈ له شه قامى برؤسؤفسكى.. له وئ
زينايدا راخيان كوشت كه ئىستا من له تازەترين فيلدا رۆلى
ئەو دەبينم.

چايەكى ترى بۇ تىكرد:

- بۆچى؟

- كاتىك مەسەلەكە پەيوەند دەبىت بە كەسايەتتى ناودارى وەك
يەسەننى شاعىر و زينايدا راىخ و مايرهۆلڈەو، نابى له
خۆمانەو ەيچ شتىك بخەينە سەر دەق و ەيچ جوانكارىەكى تىدا
بكەين.. ئەوان بە پىي قەدەرى خۆيان ژيان.. كە سىنارىؤكەم
خويندەو ەستەكەم بەر له كۆتايى ەيلىكى پچراو.. پىدەچىت
سىنارىست ترسابىت و برىارى دابىت ەموو شتىك تا
كۆتايىەكەى نەگىرپتەو.. بۆيە له نيویدا وەستاو.. دەمەوئ
بزانم له خۆيەو ەچى بۇ زياد كردوو.

بە جدييەو ە تىپروانى و وەرەقە كۆچينە چينىەكەى ەلگرت تا
بەختى خۆى بخوينىتەو..

- جا پىويست بەو ە دەكات؟

- بىگومان.

برؤنسىلاف چاوى برىيە پەرەكان كە لاي كچە ھاوپىكانى
ەينا بوونى و ئىتر ئاگاي له دەورويەرى نەما؟

- كچە ئەكتەرە.. ەموويان تىكچوون.. بە تايبەتى ئەگەر
بە ەرەمەند بن.. ئەيانەوئ بە سەرھاتى ژيانى كەسانىكى نەناسراو
بەرجهستە بكەن، رۆحى خۆيان له ەموو ەست و سۆزى ئەو
كارەكتەراندە سەرف بكەن. ئەگەر دواچار نەشتوانن لەو رۆلانە
خۆيان رزگار بكەن.. شىت دەبن.

- لاي من.. گرنگترين شت ئەو ەيە رۆلى كاراكتەر كۆنترؤلت
نەكات.. رۆلى خۆت ببينە و ەموو شت كۆتايى
هات... تىگەيشتى؟

ئانا بە بايەخەو ە تەماشاي كرد و بىرؤكەيەكى بە مىشكدا
هات.. ئەويش بەردەوام يارى دەكرد.. بەلام يارى تايبەتى
خۆى.. ەرگىز رىگە نادات كەس له ئىشى كەسكى تردا تووشى
بكات..

- گەر دەتەوئ يارىم لەگەل بكە.. گەر حەزىش ناكەيت خۆت
ئازادىت.. بەلام بىرت نەچىت يارى خۆم تايبەتە بە خۆم..

برؤنسىلاف ژنى زۆرى دەناسى و ئەوانىش دەيانناسى.. ئەفسوون
و سۆزى ئەو ە قلى تىكدابوون. ئەوان نەياندەزانى ەموو شتىك
لەسنوورى گەمە تايبەتەكەيدا مەحكومە و ئەوانىش بەشىكن لەو
گەمەيەى. ئەوانەيش كە توانىيان له جىهانى خۆيان بخەنە سەر
جىهانەكەى ئەو.. بوونە ھاوپى.
- ەول بدە سەرەرپۆيى نەكەيت.

یهک وەرەقەیی کۆچینەکەیی لە نیۆ وەرەقەکانی تردا شار دەوێ. ئەگەر گەمەکە بە گەمەیی نەمایەوێ.. رەنگە کەس نەبێت پەردەیی کۆتایی دابداتەوێ.

ئانا لە نیۆ پاستی شەقامی پڕ هەراوزەنای تفرسکۆیەوێ پەرییەوێ بۆ لای دەرگایەکی گەورە کە دەچووێ سەر شەقامیکی لاوەکی، دواتر سەیری لای چەپی کرد، ئەو مالهەکیە. ئیستا دەچیتە ژوورەوێ، بەسەر قادر مەکەدا سەردەکەوێت و زەنگ لێدەدات.. بەلام دەبێت کەمێ خۆی هیۆر بکاتەوێ. لەبەر ئاوینە بچکۆلە خەرەکەیی تۆزیک سپیایوی دا لە دەموچاوی. لەبەر خۆیەوێ وتی: جوانم.. زۆر کەس پێم دەلێن جوانی. جارێکی تریش دەیلێمەوێ.. من گەمژە نیم.. ئەو بۆ بەخت بەرپوومدا ناکریتەوێ؟ " تا ئیستایش تیناگات بۆچی سێر جیبی هاوڕێی باوەر ناکات؟ ئەو ئەو نمایشە هیچە چی بوو لەو کاتەدا کردی؟ بەلایەوێ لە هەموو شوکەکانی تری ناخۆشتر بوو. دواي ئەویش هەندێ جار لە شانۆ و ئیوارانیش لای هاوڕێیان بەیەک دەگەیشتن. ئەو هەمیشە ژنیکی لەگەڵدا بوو.. جارێک یەکیک لەم هاوڕێیانە و جارێکی تر لەگەڵ ژنیکی تری جیاواز لەمانە.

بەلام خۆی.. وەک هەمیشە پیاوی ناسیاوی لەگەڵداوێ.. زۆر جار بە تیلەیی چاوەکانیدا وا هەستی دەکرد ئیستا نا تۆزیکێ تر بانگی

دەکات.. ئەمیش لەبەر چاوی هەموو خەلکییەوێ رادەکات بۆ لای.. بەلام قەت بانگی نەکرد "

ئانا چووێ تەلارەکە و بە قادر مەکەدا سەرکەوت بۆ نھۆمی دوو م و لەبەر دەم دەرگای شوقەکەدا وەستا. هەر لەم جیگەییەوێ یەکیک لە بکوژانی زیناییدا رایخ هەلاتووێ، دواتر ئەوی تریشیان، ئاسەواری دەستیان بە خۆینەوێ لەسەر دیوارەکەیان جی هیشتبوو. لە ناکاو دەرگاکی کرایەوێ، ژنیکی پێچ سپیی کراس شینی یەخە سپی بیینی بە تەنیا وەستاوێ.. بە تورەییەوێ تەماشای کرد:

- لەکەییەوێ چاوەرپێتم.. تۆ و تە سەعات دوو دیم و ئیستا دوو و نیو..

- ببووێ.. رێ قەرەبالغە.. من..

پیرەژنەکە بە وشکیەکەوێ وتی:

- وەرە ژوورەوێ.. بەلام زۆر مەمێنەوێ.. چونکە دەبێ تۆزیکێ تر بپۆم.

بۆنی رۆژانی رابردوو وەک گۆل بە نامۆیی مالهەکی بەرامەدار کردبوو.. چەندین کارتۆنی پێر لە دەروازەیی شوقەکەدا بەسەریەکدا کەڵەکە کرابوون.. دوو جانتا و هەندێ دەبەیی پێر لە خەیار و تەماتە و مرەبای جۆراوجۆریش لەولایانەوێ.. ئانا چاوی بپیبووێ

ئەو شتانه..خاوهن مالاھەكە تېببىنى ئەو دىقەتدانەى ئاناى كرد و
به جۆرىك له خۆتىكدانهوه كهوته شىكردنهوه:

- بهوپهپى خۆشحالئيهوه لئيره باردهكه م!!..ئەگەر نيازى
باركردنم نهبوایه نهمدههئىشت بئیتته ژورهوه. خەلكى ئيرهیان
كردوه به مۆزهخانه. نابىنىت؟ هاتنى خەلكى نامۆ بۆ ئیره به
بهردهوامى شتئىكى زۆر ناخۆشه..دهتهوى لئيره چىت
دهستكهوى؟ تئىناگه م..

ئانا به شلەژاويهوه يهخەى بلۆفهرهكهى هئىنايهوه شوپن خۆى..
- به تهلهفۆن پئىم وتىت له فىلمئىكى سئینهمايى نویدا رۆلى
زىانىیدا رايخ دهبىنم. بهلام پئىماويه له سئىنارىۆكهدا ديمهنى
كوژرانهكهى به تهواوى وهك خۆى نيه..بۆيه دهمهوى بزىانم
ههقىقهتى كوژرانهكهى چۆن بووه.

پيرهژن چاوى گومانى تئپرى..

- من پهيوهنديم به م مهسهلهيهوه نيه..بهلى..دواى كوژرانى
رايخ و تهقهكردن له مايرهۆلد حكومهت دهستى بهسهر ئەم
شوقهيهدا گرت..

دواتر به توورپهپى وتى:

- له م كاتهدا من ئىشم دهكرد..ئەمه پهيوهنديى به تۆوه نيه.
ئيتتر شوقهكه خرايه مامهلهى به كرى دانهوه..منيش ئەو رايخه م
نهدهناسى كه تۆ باسى دهكهيت. له ژيانمدا يهك جار چووم بۆ

بىنىنى(شۆخهكهى كامىليا) و دووباره م نهكردهوه. بۆيه ناتوانم
ههچ هاوكارىهكت بكه م!

دواتر به توورپهپى روى كرده دهركاگه..ئانا به ترسهوه بانگى
لئىكرد:

- من بۆ بىنىنى تۆ نههاتووم..نيازىشم نيه ههچ پرسىارىكت لئى
بكه م..پهيمان بئى! بهلام پئىماويه ئەگەر كه مئىك به شوقهكهدا
بگهپم ههست به شتئىك دهكه م و له شتئىك تئدهگه م.. زانىت؟
پيرهژنهكه لئوهكانى كرۆشت و رهنگى ههلبزركا و وهك سئوئىكى
قهپ لئىگىراو چرچ بوو..

- بهلام ئيره ههچى لئى نيه!

ويستى شپىزهپى دهنگى بشارئتهوه..بهلام دواتر بهدهم
ههناسهيهكهوه وتى:

- قهينا..مادام هه ر هاتوويت چاويك به شوئينهكهدا بگپره و زۆرت
پئنهچئت

پيرهژنهكه بههۆلهكهدا تئپهپى و له بهر دهركى ژورهكهدا وهستا:
- بۆ وهستاويت؟ وه ره ژورهوه! خۆ من رئىمايىكارى
گهشتارىى تۆ نيم و ههچيش له م مهسهلهيه نازانم و ناشمهوى
بزانم.

لەم وشانەى دواییدا دەنگى بە شیۆهیهكى ناسرووشتى بەرزكردهوه.. وهك ئەوهى قسه بۆ كه سيك بكات لهوى نهبيت.. دواتر رووى وەرگيڤا و له ژووره كه چووه دهري و ئانایش ديقهتى دابووه بالا ريك و سەر سوپهينه كهى. به هەر هۆيه كه وه بيت يه كيك له و كارتانهى هاته وه ياد كه ماوه يه كه له وه و بهر دۆزيبويه وه..

نيكۆلاى ئەندريڤيچ باوكى رايخ كه داوى ناشتنى تهرمى كچه خۆشه يسته كهى بوى دهركهوت كچه زاكانى له شوقه كه ده رده كرڤن.. ته له فۆنى بۆ (مۆسكۆفين) ئەندامى ئەنجومەنى بالاى يه كيكتى سۆڤييت و خاوهنى نازناوى بالا (نوڤينه رى گه ل) كردوو داوى يارمه تى ليكردوو.. ئەويش كه زانويه تى كييه قسه دهكات نه يهيشتوووه قسه كانى ته واو بكات و به ناشيرينى قسه كهى پى برپوه:

– و بازانم ده تهوى له بارهى مه راسيمى ناشتنى كچه كه ته وه قسه بكه يت.. وانويه؟ ئەنجومەن ناماده نيه بۆ ئەو مه سه له يه يارمه تيت بدات!

ئەميش بوى روون كردۆت وه كه خۆى ده توانييت له مه راسيميكي شايسته دا بينيژييت و داوى ئەوه دهكات به شيۆه يه كى ناياسايى نه وه كانى له شوقه كه ده رنه كه ن..مۆسكۆفين به كورتى و توورپه يى وه لامى ده داته وه:

– پيموايه ده ركرديان ياساييه.. نامه وى بزانم كه..

ئەم دواين وشانەى پيريزنه كه راسته وخۆ له گوڤى ئانادا زرينگانه وه.. به خيراى به ژووره كاندا گه را..

– زۆر سه ير ريكراون..

ئانا كه وته پروانين به ده وروبه رى خويدا.. هه موو ژووره كان تا راده يه كه چۆل بوون.. ته نها نووسينگه يه كى كۆن و هه ندى كارتۆن له سووچه كاندا بوون. چووه نزيك په نجه ره كه و ته ماشاى ده ره وهى كرد.. چەند ته لاريكى بينى له هه مان ئاستى به رزايى نهۆمى دووه مدا بوون.. ئەگه ر كه سيك بجيته سه ربانى ئەو ته لارانه.. ئەتوانيت سووك و ئاسان بيته ئەم شوقه يه وه. ئيتير ليروه وه هه موو ئەو شتانهى هاتنه وه ياد كه له بارهى ئەم بابته وه ده يزانى.

چەند رۆژيک بەر له كوژراني زينايدا رايخ، كۆستياى ته مەن نۆزده سالاى كورپى چوو بۆ سه ردانى دا پيرهى له گوندى كوڤستانتيڤنۆڤاى نزيك شارى ريزان كه سيڤگى يه سه نيني گه و ره شاعيرى باوكى له وى له داىك بووه. تاتياناى كچيشى كه له وه مه مدها ته مەنى بيست و يه كه سالبووه، چەند سه عاتيك بهر له كوژراني رايخ له گه ل باوكيدا بينراوه و دواتر سه عات هه شت گه پاره ته وه بۆ ماله كهى خۆى له گوند. رۆژى داوى كچه كه بۆ بنكهى پۆليس بانگ ده كرڤت و له وى چه قۆيه كى مستوو

که وانه یی نیشان ددهن. سهره تا پیمان وتبوو چهند تاوانباریک هه لیان کوتاوه ته سهر شوقه ی ژماره (۱۲) له شه قامی برۆسۆف و چهند چه قۆیه کیان له دایکی داوه و بهر دللی که وتوو و برینداریان کردوه و چه قۆیه که یشیان کردوو به ملیدا. دواجار پیمان راگه یاندوو که زیناییدا ریخی دایکی گیانی له ده ستاوه. هندی له دراوسیگانی له شوقه که ی مایرهۆلدا بۆ ماوه ی نیو سه عات گویمان له هاوار و فیزاح بووه، به لام وایانزانیه ئه وه یه کیکه له و کیشه و حالته تووره بیانه ی له و سالانه ی دوایدا زیناییدای داده گرت، چونکه تووشی نه خوشی هه سته ده ماره کان هاتبوو و به هۆی کوژرانی مایرهۆلدا و دوا ی پرسه که یشی نه خوشیه که ی خراپتر بووه.

له و شه وه دا به پیره به ره که له شوقه که دا و له ودیوی په رده که وه خه وتبوو و هیچ کاردنه وه یه کی خیرای بۆ رووداوه که نه بووه. دوا یی هه ستاوه و و چۆته ژوورکه وه و زیناییدای بینیه به کوژراوی خه لتانی خوین کراره. یه کیکه له بکوژه کان که دوان بوون، له بالکونه که وه خۆی کردوو به ژوورا، هه ولیشی داوه بکیشیت به سه ری به پیره به ری شوقه کاندان، به لام به ری نه که وتوو و رایکردوه و بکوژه که ش هه لاتوه و خۆی گه یاندۆته کیلوونی ده رگا که، که له جوړیکی فه ره نسیه و له ده رگا که وه بۆی ده رچوو. دیاربوو که بکوژ زانیویه تی له کوپوه خۆی

ده رباز بکات هه روه ک زانیویه تی کیلوونه که له ناوه وه ئاسانتر ده کریته وه. خاوه نی شوقه که به ره و لای قادرمه که رایکردوو بۆ ئه وه ی هاوار بکات و داوا ی یارمه تی بکات، به لام گوپی لیبووه ده رگای شوقه که داخراوه و به جوړه یش زیناییدا به ته نیا له ژوره که دا گیری خواردوو و دواتر کوشتوویانه .. ئیواره پاسه وانه که ته له فۆنی بۆ ئۆتۆمبیلی فریا که وتن کردوو و په یزه یه کی ناوه به په نجه ره کراوه که ی چیشته خانه که و چوو ته شوقه که وه. له وی بینیه یانه زیناییدا خه لتانی خوینه و به ده نگیک که دوا یی هه ناسه ی بووه له پزیشکه که پاراوه ته وه و وتوویه تی:

– دکتۆر.. ده ستم لی مه دن.. ته واو بووم و ئه مرم.

هه ر به گه یشتنی به نه خوشخانه زیناییدا ریخ به هۆی خوین به ربوونیکی زۆره وه گیان له ده ست ده دات.

ئانا له ناخه وه ئاهیکی سه ختی پیدا هات و که وته دیقه تدانی ده وروبه ری. به لایه وه سه یر بوو خاوه نی شوقه که له جیگه یه کی نزیک و له ودیوی په رده که وه نووستبیت و گوپی له وه مو هه راو فیزاحه نه بووبیت و به په له داوا ی یارمه تی نه کردبیت؟! خۆ ریخ وه کچه که ی باسی کردوو به رگری زۆری له خۆی کردوو و هه موو پیتا که خویناویه کان به ناو ماله که دا په رش و بلاو کرابوون.

پۆلىسەكان چوون بۇ كۆستانتىنۆف بۇ لاي كۆستياي كورى زىناييدا و بى ئەوھى باسى ھىچى بۇ بكن لگەل خۆيان بردبوويان بۇ مۆسكۆ. لە بەردەم كۆستيادا كە چاوەكانى تووشى كورت بىنى ھاتبوو لىكۆلەر لە ناكاودا وئىنەيەكى خەلتان لە خويىنى دايكى ھەلدەواسيىت، لە ويدا كۆستيا كە دايكى زۆر خوش دەويست لە مەسەلەكە تىدەگات و لە ھۆش خۇى دەچيىت.

ئانا خۇى گەياندە لاي پىرەژنىكى خزمى مايرھۆلد، دەروازەى يادەوھريەكانى كردهوھ و باسى ئەو ساتەى بۇ كرد كە دەچيىتە شوقەكەوھ و كۆستيا دەبىنيىت چەقۇيەكى بە دەستەوھىە و بە بىدەنگى و وريايى خويىنى ژورەكە دەكرپىنيىت و دايدەپۆشيت.

– ئەوھ چى دەكەيت؟

كۆستيا بە دەنگىكى خنكاو و بەدەم خستنى پرشە دارە خويىناويەكانەوھ بۇ نيو بوتلە شووشەيەكى ئەولاي خۇيەوھ وھلامى دەداتەوھ:

– مەيەرە پيشەوھ..

كۆستيا ماوھيەك لەو كارەى بەردەوام دەبيىت و دەليىت:

– وازم لى بىنە.. ئەمە دواين يادگارى دايكەمە بۆم ماوھتەوھ..

ئانا تىگەيشت ئەم ژورە ھەر ئەو ژورەيە كۆستيا دايشيوھ.. ھەر كومبارە كۆنەكەيە.. خەمناكى دايگرت و نەيزانى چى بكات تا ھىندەى زانى خۇى لەسەر چۆك بىنيەوھ.. بە وريايى

دەستى بە كومبارەكەدا دەھىنا.. ھەستى بە ھىچ نەكرد.. وھك ئەوھى زەويى ژورەكە بىدەربەست و لە تەنياييدا نوقمى بىدەنگى بوويىت. لە ناكاودا بەدەم دەستدان لە بەرزايىەك كە زەمەن شكستى پى ھىنابوو ھەستايە سەر پى.. پەنجەى چوو بەو بۆشايىدە كە بوو بووھ قەبارەيەكى ئەستورى ھاوشيوھى جىل. ھارەى شكانى شووشە و ھەناسەبركىي ژنىكى تۆقيوى ھاتە بەرگوى. دواتر.. دەنگى پياويكى ھاتە بەرگوى كە زۆر نزيك بوو لىيەوھ: مىلى.. مىلى.. با ھاوار نەكات ئەو سۆزانيە..

ئانا گورى وەبەر خۇى ھىنايەوھ تا ھەستىتە سەر پى.. بەلام وا ھەستى كرد پارچەيەك ئاسنى قورس بە قاچەكانىەوھ بەستراون و دەنگى ھاوار و قيژەيش سەريان كاس كردبوو. وا ھەستى كرد لەوشويىنەدا كە نيو سەدە لەوھوبەر زىناييدا رايخ كەوتبوو، ئەميش لە ھۆش خۇى دەچيىت و لە ھەمان شويندا دەكەويىت.

– زىنۆچكا ! چى بووھ؟ خۆ تۆ ھىندە سوکەلە نىيىت.

ئانا ھەستى بە نوكى قەلەمىك كرد لەسەر روومەتى.. چاوى كردهوھ و بە گرانى سەرى دەسووراند..

– ئاي خودايە.. ھەيام چوو.. لە مالى نەناسيىكدا دەبووريمەوھ!!

بە وريايى ھەستا و خۇى گەياندە پەنجەرەكە و خۇى دا بەسەر لىوارەكەيدا.. خاوەن مالەكەيش پەرداخىك ئاوى بۇ ھىنا.

– بىخۆرەوھ.

ئانا قومىكى لىدا. ئاۋەكە تال و شلەتېن و تامى ژەنگ و بۆنى

زىرابى لىدەھات.. پىرەژنەكەيش بەردەوام دەپىرسى:

- باشتر بوويت؟ گەرايت و سەرنجەكانت نووسى؟ ئەى دوايى

چى دەبىت؟ چى دەكەيت؟ خۆت دەپۆيتەوہ يان ئۆتۆمبىلت بۆ

بىنم؟

ئانا دەيوست وەلامى بداتەوہ، بەلام ترسابوو و بۆى دەرکەوت

ناتوانىت وەلامى بداتەوہ. قورگى گىراوہ و شتېكى بەسەر

ھاتوہ.

- ھەر ئەمەمان مابوو..

ترسىكى زۆر داىگرت.. پىرەژنەكەيش بە گالتەپېھاتن و بە

ھەلچونەوہ يەخەى عەزىكەى گرتبوو..

- ئەى دوايى؟ ئىستا دەنگىشت لە دەست چوو؟ دەى.. ھەول بە

شتىك بلىت..

ئانا رووى بۆ دوور وەرگىرا.

برۆنىچكا ھەقى بوولەوہ ئاگادارى كردهوہ بۆ ئەم پرسە

ئەوہندە دوور نەپوات.. مېژوو لە ئەبولھۆلەوہ زۆر نىكە كە

نھىنە ترسناكەكانى پەنھان كردهوہ. ھەلكوتانە سەر شەيتان

قەباعەتە. باشتر وايە زۆر لىي نىك نەكەويتەوہ دەنا خراپى لى

دەكەويتەوہ. پىرەژنەكە لە ئانا نىك كەوتەوہ و بە ھىمنى

باوہشى لىدا و بردى بەرەو دەرگای ژوورەكە.

- ئازىم.. تووشى شۆك ھاتوويت.. دەبى بچىتە لاي پزىشك..

بە دەم رىگەوہ پوانىھ نىوچەوانى و وتى:

- تووشى بارىكى نا ئاسايى بوويت.. دەبى خۆت دلنيا بگەيتەوہ

كە چىتە.

ئانا ويستى بە زۆر زەردەخەنەيەكى بۆ بكات و بە پەلە خۆى

گەياندە ھۆلەكە تا تەگىرىك لە حالى خۆى بكات. لە تەنىشتى

دەرگاكە ئاۋىنەيەك ھەلۋاسرابوو. بۆ رىكخستى قژى تەماشايەكى

كرد.. لە ترسا وشك ھەلات كە دەموچاۋى خۆى تىدا نەبىنى..

- ھىچ ديار نىھ..

بە رۆىشتنىكى ھىۋاش و ئەسپايى چوۋە پىشەوہ و دەستى برد

بۆ ئاۋىنەكە.. لە قولتېن خالى ئاۋىنەكەوہ روخسارى زىنايىدا

رايخ دەرکەوت.. ئەمە يەككە لە خەسلەتەكانى ئاۋىنە..

پاراستنى ئەو وىنە كۆنانەى پىشتر تەماشايان كردهوہ. گويى لە

دەنگىكى نزم بوو..

- دەبىنى چۆن سىمام پىرېوہ؟

ئانا لە ترساندا راپەرى و لە دەرگای شوقەكەوہ دەرپەرى و

خۆيان گەياندە دەرەوہ.

- دەبى ھەرچى زووترە بېرۆم.. يەكسەر بۆ مالەوہ.

شەقامە ھىمنەكانى مۆسۆ خۆيان دەرخت.. بەفر بەسەر شانى

باكەوہ وەك پارچە لۆكەى سىپى بەبەردەمىدا دەفرىن. ويستى لەو

گۆماوۋەى بەردەم مالىان بېرېتتەۋە كە نەيدەزانی چۆن دروست بوۋە.. دەنگى پياۋيىكى بەختەۋەرى ھاتە بەرگۈى لە دواۋە بانگى دەکرد:

- زىنايىدا نىكۆلايفنا.. ئەۋە تۆيت؟

- لەبەرخۆيەۋە وتى: ئەۋ نىم.. منم.. من زىنۆچكا نىم!!

ئانا ئاۋرى نەدايەۋە ۋە كەۋتە گۆماۋەكەۋە.. ئاۋەكە شەپۆلى كورتى تىكەۋت ۋە ھەندىكىش بەۋ ناۋەدا پىرژا.. پاژنەى پىي تەقەى لە قىرى شەقامەكە ھەلساند.. كەۋتە دلە كوتى..

- دەلىم بوۋەستە..

ئانا راۋەستا ۋە لەسەرخۆ ئاۋرى دايەۋە.. گەنجەكە بە قىزى كال ۋە بالاي كورت ۋە بە نەرمى كەۋتە قسە:

- زىنۆچكا.. بمبەخشە.. ۋابزانم بوۋە ھۆى ترساندنت.

باكە فىلى لىكرد ۋە بەرەۋ لاي ئەۋ پالى پىۋەنا ۋە ئەۋيش مىلى نەدەدا.. تەلى قىزى پەلكە پەشەكەى ھەر لەخۆۋە لىۋەۋە ۋە لەۋەدابوۋ ھەستى خاۋەنەكەى بدركىنىت..

بەلى.. خۆشحالە بە بىننى.. بەلام نابى ئىشەكەى دەرکەۋىت.. ئەلىۋشا جانىن خۆشەۋىستى جارانى بوۋ.. بەلام ئەۋ سىرچى يەسەننە گەنجىك بوۋ زوۋ دەگۆرا! دواترە شقىنىيى لەگەل ئەمىرا سفىرسكىاي ھاۋرى ئەمىشدا دەکرد.. نەخىر.. ئەم ھەرگىز ئەۋەى بەلاۋە گرنگ نەبوۋە.. ئاخۇ بەپاستىتى كە ھىچى

بەلاۋە گرنگ نىە..؟ كەمىكىش بايەخى پىنادات؟؟ لەبەرخۆيەۋە پىكەنى.. بە دەم تەماشاكردنەۋە.. ۋەلامى دايەۋە:

- ناتوانىت ھەروا بە ئاسانى بمترسىنىت.

پىكەۋە ۋەستابوۋن ۋە ھەستيان بە ھاتوۋچۆى ھىچكام لەۋانە نەدەكرد كە بەلاياندا تىدەپەپىن.. زۆرىنەى پياۋان تەماشاي زىنۆچكايان دەکرد.. چونكە سىپكەلە ۋە قىزىرەش ۋە تا بلىيت جوان بوۋ.. تەنھا چاۋەكانى ئەۋ جوانىەيان دەرەبىرى.. زەرەخەنەيەكى بۆ كورد ۋە ئەۋيش ۋەلامى دايەۋە:

- دەپۆم تا بزانم تۆيت يان تۆنىيت؟

- بۆ خەيالت ۋەھا ۋىناى بۆ كوردوۋىت من تا ھەتايە لە لىژنەى چالاكردنى ئەدەب لە نووسىنگە دادەنىشم ۋە ئىتر شەقام ۋە دەرەۋە نابىنم؟

- ئەى بۆ چەندىن رۆژ تىدەپەپىن ۋە دەرناكەۋىت ۋە ناتبىنن؟

بە بازىك لە گۆماۋەكە پەپىەۋە ۋە بە قەراخى شۆستەكەدا دەپۆيشت. سىرچى كالاۋەكەى سەرى رىكخستەۋە ۋە كەۋتە دواى.. زىنۆچكا بەدەم پىشاندىنى جۆرىك لە بەرائتەۋە پىسىي:

- مينا وتى بە نيازىت برۆيت بۆ سۆلۆفسكى.

زىنۆچكا تەنھا بۆ ئەۋە ئەم قسەيەى كورد تا ماۋەى پىكەۋە بوۋنەكەيان زياتر بكات، لە كاتىكدا بىروخەيال ۋە يادەۋەرىەكانى

له ئاسمانى ئەو ۆژەدا دەفەرىن، سىرچىيىش بەھۆى ھەنگاۋە
خىراكانى ئەمەۋە توورپەيى داىگرتبوو.

– يەسەننن و جاننن پىكەۋە دەچن بۆ سۆلۇفسكى و مينايان بۆ
ئەو سەفەرە داۋەت كىردوۋە.

ئەى زىنۆچكا چى بكات؟ بۆ كەس ئەۋى داۋەت نە كىردوۋە؟ بە
ئاشكرا ھەست بە قەلىس بوۋنەكەى دەكرا.. بە ميناى ھاۋرپى
وت:

– مينا.. لەم كاتەدا لەگەلىان دەپۆيت كە حىزب خۆى بۆ
كۆبوۋنەۋەى سىياسى ئامادە دەكات؟

زىنۆچكا كەمىك بىرى كىردەۋە و دواين وتەكانى بەخۆشپەۋە
تەۋاۋكرد.

منىش دەتوانم. چ شتىك رىگرم دەبىت لەۋەى منىش مۆلەت
ۋەرىگرم؟ لە ناخەۋە ھىندە شەيدى سەرچلىم خۆيشم سەرسامى
خۆم. بەلى.. بەلى.. منىش دەمەۋى بپۆم ! چى تۆى سەرسام
كىروە؟

مينا بە توورپەيى دواى كەوت:

– ئاخىر كەس داۋەتى نە كىردوۋىت !

– نىگەران مەبە ! من ھىچ بايەخىك بەم يەسەننەى ھاۋرپىت
نادەم ! خەلكى زۆر لەۋ موھىمتر دلىان پىمەۋە يە !

زىنۆچكا تەلە قژە بە جوانى داھىنراۋەكانى ميناى بەردا، بە پەلە
رۆيشت تا مۆلەت بۆ ئەو سەفەرە ۋەرىگىت كە كەس داۋەتى
نە كىردوۋە.. داۋەتى دەكەن ! ھەز و خواستى بۆ ئەم كارە لە
ھەموو شتى گىرنگىرە ! سىرچى بە خۆشپەۋە لىى پرسى:

– بەلى.. بىرمان لەۋە كىردەۋە.. دىت لەگەلمان؟

زىنۆچكايش بە چاۋەكانى ۋەلامى ھەمان خۆشچالى ئەۋى
داپەۋە:

– ھىچ گومانئان بۆ دروست بوۋ لەۋەى من بۆ نەھاتن داۋاى
لىبوردن بكم؟

سىرچى بە پوۋپەكى گەشەۋە باۋەشى پىدا كىرد بىئەۋەى
ھەستەكانى بشارىتەۋە..

– من ھەمىشە راستپەكەى دەلىم.. زۆركەس ئەم بە راشكاۋى
قسە كىردنەى منيان بەدل نىە !

زىنا لە بەردەم خانوۋپەكى بچووكدا ۋەستا:

– سوپاس كە تا ئىرەت گەياندم.

بە دەست خواخافىزى لىكرد و خۆى كىرد بە ژورا تا سىرچى
سوورھەلگەرانى كۆلمەكانى نەبىنىت. زوۋ خۆى گەياندە قاتى

سەرھەۋە و لەسەر قادىرەكە دانىشت:

– چى بوۋە ئەى دلە گەمژەكەم؟ بۆ ۋا كەۋتوۋپتە خورپە !! ئايا

بەختەۋەرىت يان دەتەۋى لە شتىك ئاگادارم بكمەپتەۋە؟

هه ناسه يه كي قوولئ هه لکيشا.. هه ستيكى نامؤ داىگرت به وهى
ههر هيندهى له وسهر قادرمه يه هه سستا ئيتير شتيك له ژيانيدا
ده گورپت.. گورانتيك يه كجار روو ده دات و بؤ هه ميشه به رده وام
ده بيت..

- هه ستيكى شيتانه يه، به لام...

بؤ ماوه يه كي كه م ناگاي له ده وروبهرى نه ما..

ئيسا ده توانم پشت به هه ستي خه ملينه رى خؤم ببه ستم..
يه كه م ناويك ئه مپؤ گويم لئ ده بيت ناوى هاوسهرى تاينده مه..
يه كه هاوسهر و تا ئه به ده..

زيناييدا هه سستا و كليله كه ي له جانتا كه ي ده رهينا. له شوقه ي
هاوسيكانه وه ده نكيكى هاته بهر گوي:

- سيرويوجا! كاتى نان خوارده نه! له كويى هه ي زورزان!

سيرويوجا؟! نا.. ناي.. هه رگيز ناي!

زينا به پيکه نينه وه چوه شوقه به تاله كه ي.

* * *

دارستان و شيو و دول و گونده كان به خانووه بچووكه كانيانه وه
هينده له چاوه پروانيدا نه بوون و به زويى بوونى خويان خسته
پوو..

- به مجوره ته ماشام مه كه!

زينوچكا ويستي خوي پيشانى سي رجي نه دا كه له به رده مي دا
دانيشتبوو و له به بيده نكي روانين بؤ ئه م تير نه ده بوو.. ئه و
چاوانه زور نامون.. هه رگيز كه سيكي نه بينيوه چاوه كانى به و
رهنگه بن. به ئوميدى به په روشى و شه وقه وه روانين بؤ
چاوه كانى له قسه كردن به رده وام بوو:

- ئه مه وي گوي له وه بگريت كه من بيرى لئ ده كه مه وه.

زينوچكا به كه ميك خيرا قسه كردنه وه وتي:

- نازانم.. ناتوانم!

- هه ول بده..

زينوچكا له سه رخؤ چاوه كانى هه لپرى، به هويه كه وه ترسيكى
هاتى.. سي رجي به جورتيك له هوشيارى و فه رمانه وه وتي:

- ده ستم بده رى.

ديده كانى له ته ماشا كردنى ده رگا كه دا ويل بوون..

- ئيسا جانين ديته ژوره وه.

- جانين بؤ دوزه خ! ده ستم بده رى!

به قسه ي كرد و ده ستي بؤ دريژ كرد.. شتيكى جوانه هه نديچار
كه سيكي تر ده ستم بگريت و پيکه وه برؤن.. سي رجي زور به
نه رم و نيانى ليوه كانى گه يانده ده ستي..

- جه سته ت تا ئه م راده يه نه رمه.. ده ليئى ئاوريشمه..

- سيرويوجا!

- زیناییدا رازی بووه بیته هاوسه ری ژیانم.

سیرچی به کاوه خو جه ختی له م وشه یی دواپی کرده وه.. ئه ویش به نه رمی له تهنیشتیه وه دهستی به قول و بالیدا ده هیئا.

- هینشتا وه لامیکم نه داوه ته وه.

سیرچی به چه وتی:

- به لام رازی بوویت.. ئیستا.. هه ئیستا رازی بوویت.. ئیستایش ده چین بو فولوژدی.

زینوچکا بو چند ساتیک واقی وپما.

- ئه وه چی ده لییت؟!

سیرچی جاریکی تر و به ده م دیقه تدانی جانینه وه وتیه وه:

- ئیستا ده چین بو فولوژدی.. تو رازییت بیته شایه تی ئه م هاوسه رگریه؟

شه مهنده فهره که له ریه وه و خیراییه که ی که م کرده وه.. جانین به چه ند سه رنجیکی ویل و سه راسیمه پوانیه زینوچکا.. به کزییه که وه وتی:

- هیچ شتی له نیوانتانداندا روویداوه؟

ئه م ویستی وه لامی ئه لیکسی بداته وه و باسی داوین پاکیی بو بکات، به لام بهر شه پۆلیکی ره شی نیو چاوه کانی سیرچی که وت و هه ناسه له قورگیدا تاسا. سیرچی به توندی وتی:

- به لی روویداوه.. ده بیته شایه تی ئه م هاوسه رگریه یان نا؟

ئه میش توندتر هاته نیو باسه که وه:

- ئاخر زینوچکا خوشی ده ویم.. ده ی ئیستا سووک و ئاسان ده مبه خشی به که سیکی تر؟ ئایا به هیمنی و ئارامی ده بیته شایه تی هاوسه رگریه که مان؟

حه زیکی کتوپر دایگرت به وه ی دانپیدانانه پپر هه راو زه ناکانی.. پارانه وه کانی.. ته نانه ت فرمیسه که کانیشی بدرکیئیت.. عاشقی کول و کوی هه سته کانی ده وره به ری بوو..

- شایه تی ده ده م.. به لی..

جانین چووه لای په نجه ره که وه.

- دوا جار گه یشتینه ویستگه که مان..

ئا هیکی قه تیس ماو قوتاری بوو.

***

زینوچکا دانیشت و سیرچی له تهنیشتیه وه راکشا و سه ری خسته سه ر ئه ژنوکانی. به سۆزه وه په نجه کانی له قژه سووره که ی وهرده دا.. ئه و خانمه ی به رده وام لای ده مایه وه چووه بو لای کورپه سه ربازه که ی. ماله که یان بو چول کرابوو و ده توت خویان خاوه نی ئه و خانوو شلوقه ن که ته یمانیکی خوار ده وره ی حه وشه که ی داوه و چه ند مانگایه کی لاوایش له حه وشه که ی ئه ولایانه وه یه.

- ئه ستیره کان چه ند جوانن!

زینۆچکا که وای وت به سۆزه وه دهستی به سهری سێرچیدا
دههینا.

- ئەم خالە زیویانە چەند بچکۆلەن.

سێرچی بە دەم خەیاڵاتە وه وتی:

- خالەکان هەمیشە حالەتی کۆتاییە.. چونکە یەكسانە بە ناخ و
دەروونی بە داھیزراوی.. بەلام ئەستێرەکان سەرەتایە.. سەرەتای
شتیکی نوی رەنگە نەتوانین لێی تێبگەین..

- ئەو پەيوەندی بەمنە وه نیە.

زینۆچکا کیشای بە سەر دەستیدا بە مەبەستی کوشتنی
میشوولە یەك لە شوینیکە وه هات و لە سەر دەستی ئەو
نیشته وه..

- گرنگ ئەو یە ئەستێرەکان جوانن.. جوانیش جوانیە و پێویست
بە فەلسەفە لێدانی تۆ ناکات.

- دەستت لا مەبە.. لە هەموو ژیانمدا زۆر بە دەگمەن کە سێك
دەستی بە سەرمدا هیناوه !

- لە منالیشتدا ؟ تەنانەت داکیشت..

زەردەخەنە یەك روخساری زینۆچکای داگرت کاتیك ئەوی وهك
منالیکێ قژ لوول هاتە پێش چاوی.. سێرچی بە توورەیی:

- نایەتە وه یادم.. بە بیرم نایەت..

- سیریوج.. شتیكەم وت پیت ناخۆش پیت؟

- پێویست ناکات باسی دایکم بکەیت.. ژنیکی بە سۆزی خۆشنوود
بوو بە لام..

زینۆچکا بە سەریدا نەویە وه و ماچیکێ راستگۆیانە ی کرد..

- بە لام چی جەرگە کەم ؟!

ئای خودایە.. رهوایە زینۆچکا تا ئەم رادە یە بکە و پیتە
خۆشەویستیە وه ؟ ئەم هەموو هەستە لە کوپۆ لە ناکاودا لە دایک
بوو کە نامادە پیت لە پیناویدا بی هیچ بیرکردنە وه یەك هەموو
شتیک بەخشیت ؟ "من" لە ناخیدا بە تەواوی شوینبزر
بوو.. سووک و ئاسان بوو ژنیك کە ئەو خۆشی دەو پیت.. با ئەو
بۆ یەك رۆژیک پیت.. تەنها یەك رۆژ نەك بۆ هەتا هەتایی.. حەزی
لە..

ئای خودایە.. دەشییت تا ئەو رادە یە کە وت پیتە
خۆشەویستیە وه !! ?!

سێرچی وهك بە چکە پشیلە یەك سەری نایە نیو ئەژنۆکانی.

- جەرگە کەم.. ئەم وشە یەت چەندە ناسک و جوان بوو.

زینۆچکا بە ردهوام گەمە ی بە قژ و شانێ دەکرد و هەستی شێ بە
تەزوویەك دەکرد هەموو جەستە ی دەگریتە وه.

- چیتە ئازیزە کەم ؟ ئارام بە..

سێرچی سەری وەرسووراند و چاوهکانی بە ئاسمان و
ئەستێرەکاندا هەلۆاسی.

- دايكم منى نه ده ويست. ته مه نم سى سالان بوو كه له
ميرده كهى هه لات و بو ئيشكردن منى لاي ماله باپيره م
جيھيشت. نيگه ران مه به ..

چاوه پر له هه لچوونه كانى گيپرايه وه به لاي زينوچكا دا ..

- بو ئه م شتانه بو تو باس ده كه م؟ ده بى هه موو شتيك
بزانيت .. تو ئيستا خيزانى منيت ..

زينوچكا به ده نكيكى گه رم و ديدىكى روشنه وه بووه هاوخه مى ..

- قسه بكه .. قسه م بو بكه .. ئايا تو منالايكى بيزراو بوويت؟

- لاي هه مووان .. به وجوره ژياوم .. بى دايك و باوكي ك كه دايك و
باوكى له ژياندا بوون .. مامه كانم روح سووكبوون .. روژيكيان
خستميانه سه ر پشتى رووتى ئه سپي ك و تيويه يان ژهند و كه وته
غاردان به هه موو لايه ك و ته نانه ت به ناو چه مو ئاوه كه يشدا .

كه س تا سه ر خو شى نه ويستووم .. تيده گه يت ليم؟

به بى بگه ربه رده له دووريه وه دانيشت .

- روژي ك له روژان كه سي ك سو زى بو م نه بووه .. له مناليدا
خيانه تيان لي كره دووم و له مه ودوا ري گه به وه نادهم .. ئه وهى من

پيوستيم پييه تى خو شه ويستيه .. خو شه ويستى ..

زينوچكا به چاپووكى پشيله هه ستايه سه ر پى .. سي رجي وتى :

- من ده توانم ! من خو شه ويستيم ! باوه ر ده كه يت ! بو ت
ده سه لمي نم .. بو هه مووانى ده سه لمي نم .. ده يسه لمي نم كه مرو قايكى
ئيسك سووك .. خو شه ويستم !

وه ك سي به ر كه وته شوين زينوچكا ..

- تو به راست خو شت ده وي م .. خو شت ده وي م؟

- سي ريجا .. ئه وه چي ته ؟

سي رجي به زه رده خه نه وه پرسياره كهى دووباره كرده وه ..

خو شت ده وي م؟

ئه رى ئه م سي رجي يه سه نينه بو واي لي ده كات؟ ئه وه تا
له حوزوورى ئه ودا هه موو ده مامكه كانى له سه ر روخسارى
لابردووه و ري گه ي داوه سووك و ئاسان له هه قيقه تى خويدا
بي ت .. ته نها ژني كى عاشق ئه و توانايه ي ده بيت .. سي رجي به
پرسيارى كى ناخوش دوچارى كتوپرى هينا :

- ئه ي تو .. تو رات چيه ؟ ئايا ده توانين به بى يه كترى بزوين؟!

شنه باكه يه خه ي كراسه كهى جوولاند .. زينوچكا هه ستي به
نيگه رانيه ك كرد له ناخيدا .. چو ن ده بى كه سي كى تر ده ستي بو

ببات .. ئه و ته نها بو ئه مه و به ته واوى مولكى خو يه تى !

- بو قسه ي وا ده كه يت؟ ئيمه چو ن بى يه كترى ده زين؟!

- كاتي ك به خته وه ر ده بم به رده وام ترسى له وجوره مي شكم
داده گري ت .. هيج شتي ك مسو گه ر ني ه . ئه مرو خو شيان ده وي ت ..

دەتکەن بە خواوەند...ساتیک دواتر هەمووان دەست لى
بەردە دەن!

سىرچى تەلە گيايه کى له گيانى کردە وه که به جله که یه وه
لکابوو.

– سريوج...بۆ به مجۆره هه لسوکه وت ده که یت؟

زينۆچکا شالە که ی تە نیشتی له خۆی ئالاند.

– ئیستا له ئامیزت ده گرم...به هۆیه که وه له خه یالدا هه سته که م
که سیکی تر لیوی به لیوه کان و روخسار و سینه تدا ده گپیت.

سىرچى به توورە یییه کى زۆره وه پالی پیوه نا و له وه دابوو
بکه وییت:

– که سیکی تر.....

زينۆچکا ویستی به زه رده خه نه یه ک شپرزە یییه که ی بشاریتە وه:

– ئە وکات تۆ له کوی دە بیت؟

ئە ویش به تە و سیکه وه وتی:

– له شه قامه که ی به رانبه ره وه چاودیریت ده که م..

چاوه کانی زينۆچکا گه شانە وه:

– به هر حال...ئیستا له گه ل منیت..

سىرچى به که لله ره قیه وه:

– به لام له وه شه قامه ی به رانبه ره وه.

– سیريوجکا...بۆ وا ده که یت؟

– گوئ مه ده ری... زۆرجار له خۆیه وه هه وه سم ده گپیت...لیره وه

تا ئە وئ...مه سه له که خۆی کۆتایی دیت. نه خیر زینۆل... وا به

سووک و ئاسانی ده ست ناکه وم! من ده مه وئ ژيانى خۆم بژیم!

ده مه وئ بکه ومه خۆشه ویستی وه! شיעر بنووسم! من له ژياندا

هه موو شتیك تا کۆتا دلۆپ ده گوشم...دواترین گه ردیله ش

ته نانه ت گه ر قاپه که یش بلیسمه وه.

زينۆچکا به پیکه نینه وه پرسیی:

– هه موو ئە مانه به خۆپایی و بی نرخیک؟ هه موو ئە مه

له به رئه وه ی قژت ره شه و چاوت شین..

– نه خیر...نه خۆپاییه و نه بی نرخ...من بۆ هه موو ئە مانه له

ده روونم.. له ژيانى خۆم ده به خشم...به که می ده زانیت؟

لی نزیك بو وه وه...ته له گيايه کى خسته نیو قژی وه..

– زین...ده زانیت...شיעره کانم مه زنن و شיעری زۆتریش

ده نووسم...زۆتر...ئیتر له هه موو لایه که وه... له هه موو شوینیك له

هه واله کانا باسم ده کریت.

به توورە یی چاوه کانی دانه واند...بۆ ناکۆتایی... سیرچى باوه شی

پیدا کرد و به نه رمی به ره و ماله وه ی برد.

– پیکه وه ده ژیین و ژیانمان ده گپین... دواتر..

زينۆچکا سه ریکی په ته که ی لی وه رگرت..

– پیر ده بیت...سه رت ده رووتیتە وه...ناشیرین ده بیت.

- ئەو كاتيش خۆشت دەویم؟ خۆشت دەویم؟

- سىرچىكا.. بەسە!

بە دەم پىكە نىنە وە خۆى لە دەستى قوتار كرد.

- بەلى سىرچىكا.. خۆشم دەوئىت.. لە بەردەم خودا رايدە گەنم

تۆ ھاوسەرمى..

* * *

نەرمە بارانىك بەسەر شەقامە كەدا دەبارى.. بارانىكى ناخۆشى

تىكەل بە بەفر.. بەلام خەلكى پايتەخت لە وەرورە لایە

راھاتوون. زىنۆچكا روو و دەروازەى مالىو لە شەقامى ليتىنى

كەوتەرى، بۆ پشووئەك راووستا. ھەستى دەكرد رشانە وەى

دەيت.. بەھۆيەكە وە دەرگای ئەو مالىە لە گەل سىرچىكا تىايدا

دەژيا نزيك بوو.. بەسەرى پەنجەكانى پىيى چوو نىو رىپرە وە

تارىكەكە و پوانىە شتومەكى ناو ژوورەكە.

ژوورەكە ئاوە ژووكرا بوو.. شتەكان پەرش و بالو.. لاپەرەكانى

سىرچىكا كە بە دەست و خەتى خۆى نووسىبوونى لەت و پەت

كراو.. لە گەل كۆمەلەك پەرەكاغەزى تری دىرپىنراو.. سىرچىكا خۆى

لاى ئاگردانەكە وە چاوى برىبوو گرى ئاگرەكە.. زىنۆچكا گووى

ھەلخست.. دەنگىكى سەبرى بەرگوى كەوت:

- دەى.. دەى خىرا بسوتى! ھەموو شتى بۆ

دۆزەخ.. دەى.. خىرا گر بگرە.. ھەموو شتى لەسەر سەر

وہستاوہ..

- سىرچىكا.. چىت كىر دوو؟ شىعەرەكانت سووتاند؟ شىت

بوويت؟

بەرەو سىرچىكا تىايدا

- چىت كىر؟

سىرچىكا رووى تىكرد.. پوخسارى خۆلەمىشاوى.. لىوہكانى كەمىك

دەلەرزىن.. چاوەكانى لە تاو رقى چەپىنراو تارىك داھاتبوون.

- دواچار ھاتىت؟!

بە دوو چاوى توورە و نامۆ لە و سەر تا پاى ئابلووقە دا..

- چىم كىر دوو؟ پرسىارىش دەكەيت؟

سىرچىكا دانە وىو وە ھەندى لاپەرەى ترى ھەلدايە نىوجەرگەى

ئاگردانەكە وە.. زىنۆچكا بە چاوىكى تىكەل لە ترس و بىدەنگى

تەماشای دەكرد.. ھەرگىز بەوشىوہيەى نەبىنىوہ..

- چىم كىر؟ چىم كىر؟ ئەو كىيە وەك ھاوسەر

ھەلمبىژاردوہ.. ھا؟!

ھەنگاوىك لە زىنۆچكا نزيك كەوتەوہ.. ئەوئىش چووہ دواوہ..

- بۆ وا نینگه رانیت؟ شیعری خۆمه.. به ئاره زووی خۆم بلاویان ده که مه وه.. ده یان سووتینم.. تو چ کی شه ته.. تو نینگه رانی عاشقه کانی خۆتی؟!

له ناکاودا هیزی له بهر برآ:

- مه به ست چیه؟ کام عاشقان؟

- ئه وانه ی به دیاری نغریان کردوویت.. مه به ستم له وانه یه!

له سه ر میزه که قوتوویه کی بچکۆله ی هه لگرت و تییسره واند.. به ئاسمانه وه سه رقاپه که ی کرایه وه و مستیله یه کی نقیم سه وزی لی که وته خواره وه..

به هۆی ئه و قسه ناخۆشانه ی له سیجیه وه بیستی سه ری کاس بوو.. فرمیسه که کان تاسان دیان.. هه وای ده ور به ری بووه هه لم.. نه یزانی چۆن که وته سه ر زه وی.. سیجی به بیده نگی سه یری ده کرد..

- لیره چ شانۆییه که نمایش ده که یت؟ باوه ر ناکه م.. بروام به هیچ که سییک نه ماوه..

سیجی له ژوره که وه ده رکه وت و ده رگا که ی به توندی له دوای خۆیه وه داخست.. زینۆچکا دایه پر مه ی گریان.. به راستی ته وای ترساندی! وایده زانی ئیستا نا توژیکی تر لییشی ده دات، به لام دللی نه هات.. به لی.. دللی نه هات.. باشه چی ده بوو گه ر به اتبا و

نه که وتایه.. ئه ی چۆن ئه و بیده ره به ستانه به سه ریدا به ره و

ده رگا که وه که به سه ر پارچه په رۆیه کدا باز بدات بازیدا!

ئه و ئیواره یه ته وای پیکه وه ته با بوون.. به لام ئه و رقه له ناکاوه تووشی شوکی کرد.. له ناخیدا به ته وای مانای وشه که شتییک تیکشکا.. وا هاته به رگوئی شتییک ورد و خاش ده بییت.. زینۆچکا سه ری به رز کرده وه.. له نیو ئاگردانه که دا داره که ده سووتا.. پریشکی ده هاویشت.. نیله ی ئاگره کان به نیازی قوربانیی نوئی بوون.. شیعه رکانی سیجیو جا بوون به خۆله مییش.. ده رگا که به هیمنی کرایه وه.. سیجی هاته ژوره وه.. هه ناسه یه کی گه رم له زاری زینۆچکا هاته ده ری و چاوی نووقاند.. له ویدا هه موو هیزی کۆکراوه و چه ز و خواست و بیرکردنه وه و پروانین و قسه کردنه کانی به تال بوونه وه.. به ته وای کویرایی داها ت.. سیجی به سه ریا دانه ویه وه و شانی گرت.. به ده نگیکی نزم:

- بۆچی به مجۆره ده نوویت؟ ئه رزه که سارده..

زینۆچکا جووله ی له خۆی بری.. ئه ویش به زه حمه ت باوه شی پیدا کرد و هه لیگرت و خسته ی سه ر قه نه فه که.. به بیده نگی و چا و نوقاوی مایه وه.. له ته نیشتیه وه دانیشت.. نیوه چاویکی کرده وه و سیجی بیینی.. ئه ویش به بیده نگی و له یه که پنتا وشک هه لاتبوو..

- زین.. زین.. پییم بلی..

به زمانیکى توند و به دهنگىكى بهرز قسهكهى پى بىرى:

- تۆ شىتى..سىرچى..بىرۆ دهرهوه..نامهوى بتبينم.

- له م حالهتهى ئيمه دا ده شىت پياو شىت بىت..هه رچى پياوه

بۆ تۆ عه قلىان نه ماوه! هه موويان! بۆ واده زانیت نابینام! من

هه موو شتىك ده بينم! ئەى تۆ..

- چىيىيى؟ ئەى من؟

ويستى دانىشيت به لام كه سهرى گىژى خوارد خۆى به پشتى

قه نه فه كه گرته وه..

- بۆ نه وه ت بىرچوو دواى مالتاوايى كردن له بنيا ئورشين خۆت

ئەم ئەنگوستيله يه ت به ديارى دامى..ئەى تۆ نه بوويت به قسهى

نهرم موجامه له ت كردم كاتىك ئايدىاليستيانه هه موو شته كانت

رىكخست! سهره تاي شه قامى نفسكيت له ياده..له فترينه

كۆگای نايينوفا..تۆ ئەنگوستيله كه ت بينى و دواتر.....

قسه كهى بۆ ته واو نه كرا..سىرچى به په شوكاوى ته ماشاى

ده كرد..بلى راست بكات؟ ئەى چۆن ئەمانهى له بىر چووه وه؟

راسته..كتوپر وه يادى هاته وه كه خۆى ئەنگوستيله كهى بۆ

كپى..

- زين..زين..

به وريايى دهستى بۆ شانى برد..

- ت كايه مه گرى.. روودانى هه ر شتىك نامۆ نيه..دهى..زينۆچكا!

دهستى به پرچه ره شه كه يدا هينا..ئەويش به كۆل

ده گريا..به لى..ئاخر تۆقاندى! ئەم دهرده سهرى زۆرى چه شت و

ئەو بىده ربه ست بوو لى..گوپى پينه دا!

سىرچى به چاويكه وه ئەشكى خوئينى لىده پزا:

- زينوليا..شيعرىكم نووسيوه..ده ته وى بۆت بخوينمه وه؟

زينۆچكا هه ناسه گهرمه كانى سه رفراز كرد و به سه ر ره زامه ندى

ده ربرى..مه خابن..ته واو شه يدای گريانه به تايبه تى كه هه لهى

ئەوى بۆ دهر كه وت.. بۆ نابى له گريان به ده وام بىت كه ئىستا

ئەو ده يه وييت هه ندى له شيعره كانى بۆ بخوينتته وه؟ ده بى گوپى

بۆ شل بكات دهنه جارىكى تر سه رشىتى ده يگرىته وه..دواى

مه ينه تيه كان هيشتا خۆيشى نه هاتۆته وه سه ر خۆى..

له گه نجىتيدا يه كجار بينى چۆن داىك و باوكى به ناشيرينى و به

دهنگى بهرز شه ريان كرد. به لام ئەوه به هۆى ئەوه هه موو

بىره يه وه بوو كه باوكى خوارديه وه. ئاخر سىرچى مهى هه ر

ناخواته وه. ئەم وه كو ئەوانى تر نيه. يه ك خۆشى هه يه ئەويش

شيعره كانىتى..نه خىر..له راستيدا دوو خۆشين..زينۆچكا

فرميسكه كانى سڤى..خۆشيه كى ترى هه يه..پىيو ابو كه ئەم

خۆيه تى.. به شه كه تيه وه وتى:

- سىرچى.. بيخوينه ره وه..گوپم راگرتوه..

سىرچى بووژايه وه:

- بەراست.. بەلاتەوہ گرنگیہ کی ھەيە؟

زینۆچکا بەئامازھە سەر وەلامی دایەوہ.

- یانی توورپە نییت ..ھا؟ وانیه؟

سیرجی بە چاوی پرسیارەوہ تەماشای دەکرد:

- جا ئەگەر توورپە نەبوویت دە پێبکەنە!

بەسەرسامیەوہ سەیری دەکرد.. چیی بەسەر ھاتووہ؟ دەلێی

گالتە ی پێدەکات؟

- دە ی زینۆلیا.. پێبکەنە.

وازی لێنەدەھێنا.. ئەویش گوپی وەبەرخۆی ھینایەوہ و ھەولیدا

پێبکەنیّت.. دەرەنجام سیمایەکی سەیر پوخساری داگرت.. تا

رادەھیک زەرەدەخەنە.. دیسان فرمیسک لە چاوەکانیا قەتیس مان

و بەسەر کولمەکانیدا رێچکەیان بەستەوہ.. رەنگە فرمیسکی

گریانەکی پێشووی بیّت مابنەوہ.. ھەرچۆنیک بیّت.. ئیستا

ئەشکی نوێ لە چەقی رینگەکەدا چوارمشقی دانیشتوون.

* * *

زینۆچکا پارچە پەرەییەکی لە گیرفانی دەرھینا.. "شەقامی

بۆجۆسلۆفسکی". فانتۆسیک بەسەر بالی باوہ جۆلانە دەکات و

رۆشنایی دەخاتە سەر ئەو و شانەیی بە بۆیەیی رەش لەسەر

دیوارەکە نووسراون.. ئەمە ئامانجی ئەوہ. قەنەفەییەکی پان لە

لایەکیدا دانراوہ. دەبێ ھزر و بیرەکانی کۆ بکاتەوہ.. ئایا

سەفەرەکی بۆ لای خانەوادەکەیی بۆ لەدایکبوونی تانیوشکا و

بەجێھێشتنی سیرجی بە تەنیا کاریکی دروست بوو؟ ھەندێجار

دروستە.. چونکە بارودۆخی ئەم پێویستی بە سەرپەرشتیەکی

زۆر ھەيە.. لەبەرئەوہی سیرجی لە ھەلۆیستەکە تیناگات.. ئەم

ھەندێجار بە نەرم و نیانی باسی دەکرد و دەیھینایەوہ یادی

خۆی ھەرچەندە ئەو توورپە و تەبیەت مامناوہند بوو.. تەمەنی

بیست و سی سالاھ و ھیشتا وەك منال ھەلسوکەوت دەکات.

ماوہییەکی زۆرە زینۆچکا دەرکی کردووہ سیریوجا تەنھا

شیعەرەکانی شک دەبات. لە ھەموو شوپینیک دەینوسیت.. لە

مالەوہ.. لەگەڵ ھاوڕێکانی.. تەنانەت کە لێرە و لەویدا پیاسە

دەکات.. لای زینا لە سۆراخی ئەو شتانەدا بوو کە لە منالیدا

لە دەستی چوون.. بۆ خۆشەویستی.. بۆ سۆز.. بۆ نەرمونیانی.. بۆ

بایەخپێدان.. بۆ گەرمیی رۆح و ئامیز بۆ گرتنەوہ دەگەرێ.. ژیان

لای ئەو گەمەییەکە ئەگەر بیدۆرپینیت جارێکی تر

دەستپێدەکاتەوہ.. ئاخۆ.. ھەقیقەتی ئەو چیە؟ منالیک ونبووی

دلخۆش بووہ یان منالیک بیزارکەری بەھیز و زیرە؟ ئەم لە

ھەردوو بارەکەیدا دەبینیت.. خۆشی دەوێت بەلام ھەرگیز لێی

تیناگات..

لە مۆسکۆوہ بۆ ئورال پارەیی بۆ دەنیریت. دەزانیت چەند بە

زەحمەت پارەیی دەست دەکەوێت.. ئەو شوقەیشی نیە.. لە

شويئىكى ۋە زارەتى ناوخۇ. يان لە قاتى سەرەۋەى كۆشكى
مۆزۈرۈفەۋە نامەى بۇ دەنئىت. سىرجى ھەندى كاتى ويست تا
زىنۆچكا بۇ سەفەرەكەى ئورال رازى بوو. بەلام دواتر بۆى
دەرکەوت زىنۆچكا لاي دايك و باوكى باشتى ئاگادارى منالە شىرە
خۆرەكەيان دەبىت. حالئان لە حاللى مۆسكۆ باشتىرە كە لە
بترۇگرا دەۋە ھاتبونە ئەۋى و برسى و سەرمازە دە بوون.

لە پەنجەرە رۆشنەكەى مالە تارىكەكەۋە زىنۆچكا تە ماشايەكى
كرد. سىرىوچا چاۋەپى دەكات. ناخەۋىت. ھەستى بە
نىگەرانىى كرد. دەبى چۆن دیدارى بكات؟ تۆ بلىنى گۇرا بىت؟
ئەى ئەگەر ئەم قەلەۋ بوونەۋەى دواى منالېۋونى بەدل نەبىت؟
رەنگە پىچەۋانەكەى رووبدات. ئىستا بۆتە مېنەيەكى
نمۇنەيى! زىنۆچكا ھەستا و بە متمانەۋە بەرەۋ دەرگاي مالەكە
ھەنگاۋى نا.

دەرگاگە كرايەۋە. چوۋە ئەۋ دىۋى دەرگاگە و لە جىى خۆى
ۋشك ھەلات. پىاۋىكى بالآ بەرزى لاۋازى قىرەش لە ناۋەپاستى
ژوورەكەدا ۋەستابوو و تەماشاي ئەمى دەكرد. جانئاكەى نايە
سەر زەۋى و بە ۋشكىۋە پرسىي:

– پىموا بىت تۆ. مارىنگۇفىت؟

دەيتوانى ئەۋ پرسىيارە نەكات. تەۋاۋ ۋەك ھاۋرې تازەكەى
سىرجىۋى دەھاتە پىش چاۋ. ئاخىر ئەمىش ۋەك ئەۋ نامۆيە. ئەم

ھاۋرې شىت و ۋىتانەى لەكوى ھىناۋن. ھەزى چاۋدېرى و
تېرۋانىنى تۋاۋە لەنئو نارازىبووندا وايكرد لەۋ ھەقىقەتەى
بەردەمى ورد بىتەۋە. ئەم ھەستى خۇ بە گەرەدانانە لە كۆپۋە
سەرچاۋە دەگرىت. ئاخۇ ھەستىكى دروستە؟ نەيتوانى بەوردى
كۆدى ھەستەكانى شى بكاتەۋە. كەمىك دانەۋىيەۋە.

– چەند جوان و نازدارىت.

– ئەى سىرىوچا لەكۆپىيە؟

بە ژورەكەدا سوۋپايەۋە و چاۋى بۇ سىرىوچا گر دەدا.

– كەس نازانىت. خۇى ئازادە. رەنگە لە شويئىكا پىاسە بكات.

– دەمىكە لىرەيت؟

زىنۆچكا ويستى بەم پرسىيارەى ھەستى بە گومانېۋونى
بشارىتەۋە. ئاخىر مەبەستى لە پىاسەكردن چىيە؟ ئەۋىش لە
جانئاكەى ورد دەبوۋەۋە.

– ئەى تۆ خانمەكەم؟

بە جۆرىك لە شانازىيەۋە:

– ھاتووم بۇ لاي مېردەكەم.

پوخسارى مارىنگۇف بە شىۋەيەكى سەير گۇرا

– كام مېرد؟

توۋرەيى زياتر دايگرت:

– بۇلاى مېردەكەم. بۇ لاي سىرجى ئەلىكزان دەرۋىچ.

پياوه که گومانی لا دروست بوو.. زینوچکا هیمنی و
 له سه رخوییه که ی نه ما.. له ژیانیدا چاویکی وه ها پر له حه زی زور
 بهرچاوی نه که وتوو که دهیه ویئت بیسمیّت و گالته یشی پیبکات.
 - ئاوا.. وایزنام وهک پیویست ژیانم به سه نه بردووہ..
 وهک ئەدایه کی شانوی هردوو دهستی نایه سه سینگی..
 - پیم نه و تراوه هاوړی ئازیزم سیړیوجا میثووله ی خوښه ویستی
 چزه ی لی هه لساندووہ.
 به ترسه وه وتی:
 - کی چزه ی لی هه لساندووہ!!?
 - میثووله ی خوښه ویستی.. جا چ میثووله یه کیش!!?
 تیگه یشتی؟؟ تو سرکیت
 - ده ته وی بلتیت سیړیوجا به هیچ شیوه یه ک باسی منی بو
 نه کردوویت؟
 له ژوره که چووہ ده ری و به شه که تی له سه رقه نه فه که
 دانیشته. بوچی تووړه یی دایگرت.. ده بی دان به خویدا بگریت.
 - باسی تو؟ پیموانیه. به لام وایزنام..
 نه و بیری ده کرده وه و نه میش به چاوه کانی ئابلووقه ی دابوو..
 - کوریکت لی هیه.. وانیه؟ ئی.. ئی.. که وته بیرم.. تو نه و
 ژنه ی کوریکت بو هینا..
 زینوچکا به گران دانی به خویدا نا:

- من ژن نیم.. من.. هاوسه رم.
 نه م هموو ریگه یه ی بریوه تا نه م پياوه گالته ی پیبکات؟
 - تو ژن نییت!.. به لی.. به لام.. به لی.. تیگه یشتم.
 پياوه که به بایه خه وه دهستی به سه رو قژیدا هینا..
 - دواتر نه وه بزانه تو کچت هیه نه ک کوړ! مه سه له که ت لی
 تیگچووہ!
 لیوه کانی خوی گه ست.. نه ری نه م کابرایه پیپراده بویریت یان
 چی؟
 - کچ بیت یان کوړ.. جیاوازیان چیه؟ تو بلی؟ ئاخو چه ند
 کوړی تری هیه؟ یان له دوا روژدا چه ندی ده بیت؟ نه ی تو
 خانم.. ببووړه.. ده ته وی تا دره نگه شه و چاوه پړی بکه ییت؟ چونکه
 ره نگه نه و.. ببووړه.. که میک دوا بکه ویئت..
 - شه ی تانیش ده توانیت به مشیوه یه ی تو گالته به هاوسه ره که م
 بکات؟
 - نه م سیړجیویه فریشته یه.. شه ی تان هه رگیز ناتوانیت گالته ی
 پیبکات.
 زینوچکا که وته له رزین.. ژوره که ساردوسر بوو.. ساردیه کی
 سه رسامکه ریش وهک هه لم له و پياوه به رز ده بووه وه..
 - تو به هه له دا چوویت.. خوښی شه ی تان له گه ل فریشته دا
 گه شاهه تر ده بیت.

روخساری له زینۆچکا نزیك خسته وه ..

- ده بی گه مه که هاوکوفانه بیته ..تۆ ده زانیت گه وره ترین

سه رکه وتن بۆ شه یتان کامه یه ؟ ده زانیت ؟

- له ئیوه وه فیڕ ده بین ..

ددانه کانی پیڤدا دین .. ئەم پیاوه زۆر موسیبه ته .. مارینگۆف به

گالته جارپه وه وتی :

- گه وره ترین سه رکه وتن شه یتان ئه وه یه قه ناعه ت به خه لکی

بیئیت که بوونی نیه !

زینۆچکا که گوپی له دهنگی پی بوو به سه ر قادرمه که دا

سه رده که وت ، چاوی بۆ لای ده رگا که وه رده سوپینیت ..

- بۆچی شه یتان به کرداری بوونی هه یه ؟!

مارینگۆف به رده وام ده بیته له گالته جارپی خۆی :

- له دیداری شه یتان ده ترسیت ؟ له ده ره نجامه کان ده ترسیت ؟

بۆ به ره نگار بوونه وه ی وه لآمی دایه وه :

- ترس ؟ ره نگه له شتیک بترسم .. به لام له هه یچ شتیک سل

ناکه مه وه .. ترس له سلکردنه وه باشتره .. ناتوانم ته حه مولى

نیوه ی ئه وه هه سته بکه م .. ته حه مولى ناکه م ..

مارینگۆف که وته گوپرایه لی وه که ئه وه ی چاوه رپی بکات فه رمان

بکات و بۆی جیبه جیپی بکات .. لیی نزیك که وته وه و کتوپر که وته

سه ر چۆک .. که وته ماچکردنی ده سته کانی ..

- ئه وه چیه ؟ وازیینه ..

به ترسه وه هه ولیدا ده سته کانی بکشینیتته وه ..

- دوور که وه .. تۆ بۆگه نی .. تۆ له چاوه سیرجیدا بۆگه نی .. باشتر

وايه برۆیت ..

به ئه دای ئه کته ریکی لادیی له نا کاودا ..

- ئه مره که ی خواوه نده که م ..

بیئته وه ی ده سته کانی به ربدا ت که وته ماچکردنی قاچه کانیشی .

زینۆچکا به هه موو هیزی پالی پیوه نا و ئه ویش له تری داو

ده سته کانی به ردا . ده رگا که کرایه وه و سیرجی هاته ژووری ..

که وته پوانین ده میک بۆ زینۆچکا و ده میکیش بۆ مارینگۆفی

شپرزه .. زینۆچکا که وته گومانه وه .. جاریکیان هه سته ئالۆسکا

به وه ی ئاخۆ ئه وه یان نا .. ئه وه جاران روویدا .. به راستی

روویدا .. جاریکیان که سیك ته ماشای کرد .. ئه وه پوانینه شیتانه و

سه رگه ردا نه چیه ؟ بیگومان له یه ک ساتدا پوانینه که ی جانینی

هاته وه یاد ..

له نا کاودا ده رکی به هه موو شتیک کردووه .. ئه مه پلانیکی

وروژاندنه .. مارینگۆف ده زانیت سیرجی چ له چه ری (غیره) یه کی

هه یه و ده یه ویته بیوروژینیت .. زینۆچکا کتوپر داپه ری و نه ویه

جانناکه ی و په لاماری مارینگۆفی دا .. ئیستا تۆ له ی

لیده کاته وه .. به تیله ی چاوی سیرجی بیی به خیرایی به ره و لای

ئەو تەكان دەدات.. مارینگۆف خۆى لى لادا و سووك و ئاسان
قۆلى گرت و بۆ پشته وە چەمانىە وە.. جانتا كەيش بە دەنگىكى
تاسا وە وە كەوتە سەر زەوى..

- سامانە كەت ھەلگەرە وە

مارینگۆف بەرە و سىرچى پالى پىوھنا كە توورپەيى
دايگرتبوو.. سىرچى بە ھىزە وە زىنۆچكاي گرتە وە .. زىنۆچكا
ويستى خۆى دەرباز بكات.. خواستىك دايگرت بە وەى ئەم پياوھ
دەربكات.. بە تەواوى لە ژيانى وە دەرىنىت..

- بەرم دە .. ھەر ئىستا..

- باشە.. باشە.. ئارام بە وە..

سىرچى بەرىنە دا..

- من چا وە پى تۆ بووم.. سوپاس بۆ خوا كە سەلامەتى..

- سوپاس..

جاريكى تروش كەوتە ھەولى خۆ قوتار كردن لە دەستى..

- دەى.. ھەر ئىستا بەرم دە..

ھىشتا پوخسارى مارینگۆف گالتەى بە ھەموو شتىك دىت..

- ژيانى خىزانى چەندە خۆشە..

- دەرى كە.. ھەر ئىستا دەرى كە..

زىنۆچكا بە دەم ھەستكردنە وە بە وەى شەپۆلىك توورپەيى نغروى
كردو وە قىزاندى.. چەندە پەروشى ھاتنى رۆژىكى وە ھا بوو..

چەندە بىرى لە ژوانى سىرچى وە دەكردە وە... مارینگۆف لاسايى
دەكاتە وە..

- دەرى كە.. ھەر ئىستا..

بە ئامازە يەكى روونە وە سىرچى ئىشارەتى بۆ دەرگا كە كرد و
لە توورپەيىدا برۆكانى گف بوونە وە..

- ئاوا؟! دلنبايت؟ ئەم ژنە ھات و ھەموو شتىكى توورپەيە
دۆزەخە وە! كەواتە با ھەموو ھاوپىيە تىە كە مان فت
بىت.. بە لام.. ئۆكەى..

يەك ھەنگا و بەرە و زىنايىدا..

- خانمە كەم.. ھەرچەند شوينىك نىە رووى تىبكەم بە لام دەچمە
دەرە وە.. دەتەوى لىم بەدەيت لە بىرى ئە وەى سوپاسم بكەيت.. من
نىوھى نوينە كە مان ت بۆ جىدىلم.. مالتاوا!

چو وە دەرە وە و بە غەزەبە وە دەرگا كەى داخست.. سىرچى
لە سەرخۆ رووى كرد بە لاي زىنۆچكا دا.. ئە وىش بە دەم گوشىنى
بلوزە كە يە وە ھەلدە لە رزى:

- ھىچ و پوچ.. دەبى ھەواى ھەموو مالە كە پاك بكە مە وە..

- چىت بە دل نىە؟ تكايە پىم بلى..

سىرچى ھەلچوو..

ئاخر ئە و شاعىرە و سەر بە بالاترىن چىنە كانە.. تۆپە لىك بە ھەر يە
و لە سەرووى ھە و رە كانە وە دە فرىت..

زینۆچکا به توندی ناره زایی دهر پیری:

– مروف هه ن هه رگیز ناتوانن بفرین، ته نانه ت گه ر په یژه یه کیان به ره و هه وره کان بۆ دابنن سوودی نابیت، چونکه بالیان نیه .. سیرجی به سه رسوپمانه وه ديقه تی ده دا ..

– پیم بلی .. لییره چی بووه ؟ بۆچی ؟

روومه تی ده له رزی . به یه ک چرکه زینۆچکا دهستی نایه سه ر ده می خۆی ..

– بیده نگ به .. قسه مه که ده نا دواتر په شیمان ده بیته وه .. سه یرکه .. من .. هاتمه وه .. جاریکی تر ده چمه وه سه ر ئیشه که م و دۆخه که بۆ تۆ ئاسایی ده بیته وه .. ئیتر بۆ ئیمه نیگه ران مه به .. خۆت له م هه موو زه حمه تیه رزگار بکه ..

زینۆچکا ههستی کرد سیرجی هیور بۆته وه .. وه ک منالیک دهستی گرت و بردی بۆسه ر ئه و کورسیه کۆنه ی به قوماشیکی نه خشدار داپۆشرا بوو ..

– دایک و باوک و خوشک و براکانم باشن .. ته واو وه ک من و تۆ و تانیوشکا ..

به وهۆیه ی لای زینۆچکا وه دانیشتبوو .. بوژایه وه و گوری هاته وه بهر ..

– ته واو .. هه موو شتیك ته واوه .. نیگه ران مه به .. تۆ قسه م بۆ بکه ..

زینۆچکا ده یویست له باره ی ئه و پیاوه پوچه وه پرسیا ری لیبکات .. به لام له کاتی گونجاودا زمانی گرت .. دوایی .. دوایی .. سه دای دهنگی نزم بوو .. زینۆچکا وتی:

– بیگومان تۆ به هاتنه وه م شادمانیت ..

سیرجی به دهنگیکی نزم:

– بیگومان .. به خته وه رم ..

– که واته پیم بلی

له نا کاوړا باوه شی پیدا کرد و به گویدا چرپاند

– پۆشکینی شاعیر و خۆشه ویستت له بیره .. دوای گفتوگۆکان هه میشه ..

به لی .. زینۆچکا هه میشه بۆ پرسیا رکردن مافی خۆی وهرده گرت .. به لام بۆ وهرگرتنه وه ی وه لام هه رگیز مافی خۆی وهرنه ده گرت ..

* * *

زستانی سالی ۱۹۱۹ سارد و تاریک و بیفه ر بوو . زینۆچکایش هه میشه پیوستی به داراییه کی دلخۆشکه ر هه بوو تا بتوانیت هیچ نه بیت که میک له خه م و ناسۆره کانی له بیر بجیته وه و پیوستیه کانی ئهنگوستیله ی هاوسه رگیری له کۆل خۆی بکاته وه که به سیرجیه وه به ستوویه تیه وه . سیرجی ئاماده نه بوو له گه لیدا بجیت بۆ سینهما و سیرک .. ئه و سیرکه ی چه ندینجار

زینۆچکا دەیویست بیباته ئهوی و سه رنی رابکیشیت.. لای ئه و
کتیب خویندنه وه ئه وسا و ئیستایش له هه موو شتیکی تر
خۆشه ویستتر بوو.. زینۆچکا چیژی له وه وه رده گرت له کاتی
خویندنه وه دا ته ماشای بکات " چونکه له و کاته دا به رده وام به پیی
بابه تی خویندنه وه که سیمای ده گۆرا..

زینۆچکا له به رده م ئاوینه که دا وه ستا و بیری له خوی
ده کرده وه.. ده لئین دووگیانی ئافره ت جووانتر
ده کات.. درۆیه.. ئه وان به و قسه یه ته نیا ژن دلتیا ده که نه وه.. ژنی
دووگیان ته نها بۆ ئه وه ها تووه ته دنیا منال بخاته وه..
هه ناسه یه کی ساردی هه لکیشا..

به شیوه یه کی باو ژن دوا ی منال بوون نایه ته وه دۆخی
سرووشتی.. هه ندیجار مینه شتیک وه ده ست دینیت و شتانیکی
تر له ده ست ده دات.. به لام پیده چییت ئه م چانسی بووبیت.. دوا ی
له دایکبوونی ناتیوشکا ئه وان ه ی سه رسامی بوون نه یان توانی
سه رسامیه که یان بشارنه وه. لی ئه م پیویستی به ه یچ کامیان
نه بوو.. ته نیا سیجی نه بیت. سیجیش گه مژانه ئیره یی
ده بات.. پیکه نی.. ئه ی ئیستا بۆچی بروت؟ ناتیوشکا ته مه نی
دوو سالی ته واو کرد.. ئه میش دوو مانگی تر منالی دووه می
ده بیت.. باشتر وایه کورپ بیت.. سیریوجا ده لیت کورپ بیت یان کچ
به لایه وه گرنگ نیه.. به لام ئه م پییوایه پیوان هه ر وا ده لئین.. له

ناخیشیا نه وه خه ون به کورپه وه ده بینن.. له راستیدا سیجی به ر
له ناتیوشکا کورپکی هه یه.. ناوی یۆرکانه له ژنیکی
پیشتری.. به لام ئه م گوی به وه نادات.. سیجی وتی " ده بی
دۆخه که وه ها بمینیته وه "

ده ستی خسته سه ر سکی.. کورپه له که قاچی ده جوولاند.. ئه و
هه سته چه نده ئه فسووناویه.. کاتیک مندال هی تو ده بیت.. ته نها
مولکی خۆت.. زینۆچکا روانیه کاتژمیره که.. سیجی له
واده که ی دواکه وتوو.. با که میک بجوولیت له م کاته دا سوودی
ده بیت.. کاتیش زووتر به سه ر ده چییت.. ریکۆته که ی دانا و
شالیک ی له سه ر کرد و چوه دهره.. شه قامه که چۆل بوو.. به
نیگه رانیه وه بیری کرده وه:

– سیریوجا بۆ وا دواکه وت؟

ئه م وا هه سته کات ئه و لئی دوور ده که ویته وه.. ئه مه که تنی ئه و
مارینگۆفه ره ش مرقنه یه ! هه ردووکیان رقیان لییه تی.. ده بی ئه م
باجی ئه و شه په ژیره ژیره ی نیوانیان بدات..

له ناکاودا قاچی خزا و له تریکی داو له وه دابوو بکه ویت.. هه ر
ئه مه ی مابوو.. وه رسورا و گه رایه وه بۆ ماله وه. له نزیک ماله وه
دوو سیبه ری بینن.. ئه وه سیجیه له گه ل مارینگۆفا وه ستاوه و
دیاره به توورپه یی ده سته کانی راده وه شینیت. به وریایی لییان

نزیک که و ته وه . دهنگی مارینگوفی هاته گوی که له شه خته که دا ده زرنگایه وه ..

- پیم نالییت کوئی ئەم ژنەت بە دلا چووہ ؟ قەلەوی قاچ گێر ..

- قسە ی قۆر . نیوہ ی خەلکی مۆسکۆ شەیدای بوون ! تەواو ..

- تەواو ؟ من بە ھۆی تۆوہ ھەموو ژیانم خستە

مە ترسییە وه .. تۆش ئیستا عەشقی ژنیک بوویت ( ) ی لە بەردایە ؟ !

ئە ی من ؟ ھەرچی ھە یە لە دۆزە خدا فرۆشتت ؟ قوربان ی ئە دەیت

بە ھاوڕێیەتیە کە شمان ؟ ؟

سیجری نە پاندی :

- دووگیانە بە کورپی من .. تیگە یشتی ؟ ؟

- کورپی تۆ ؟ !

مارینگوف کتوپر دایە قاقای پیکە نین ..

- کورپی تۆ ؟ !! کئی ئەم ھەوالە ی پیراگە یانندی ؟

ئازیزم .. تە ماشایە کی کەللە ی خۆت کە .. بپوانە وا لە ژیر پیستی

سەرتە وه خەریکە شاخ دەرکەیت و جوان خۆی

دەرخستووہ .. ھەموو خەلکی دەیبینن تەنھا خۆت نەبییت ..

زینۆچکا بە ھیمنی چووہ لایە کە وه .. نە یویست گوی لە

پاشماوہ ی قسەکانی تریان بییت .. ئە وەندە ی بە سە .. ئیستا

دەچیئە وه مائە وه و قسە ی لە گەلدا دەکات .. دەبی ئە و بپاریک

بدات .. چەند خولە کیک تیپەری و ھیشتا لە بەردەم مائە وه دا

وہ ستاوہ .. لە شه قامە کە دا تەنھا حەپە ی وەرینی سەگە کان نەبییت

ھیچ دەنگیکی تر نە دەھات .. دەبی زوو بگەریتە وه مائە وه دەنا

لە و سەرما و سۆلە یە دا دەستەکانی لە گۆ دەچن .. کلیلە کە ی

خستە نیو کیلوانە کە و دەرگا کە بە ھیمنی کرایە وه .. سیجری

لە سەر میزی نووسینگە کە ی بە بایە خە وه خەریکی نووسین بوو ..

- سیجری .. دەمەوی قسەت لە گەل بکەم ..

زینۆچکا قۆپچە ی ریکۆتە کە ی ترازاند و لە بەر دەرگا کە دا

وہ ستا .. سیجری لە نووسینی خۆی نە کەوت و تە ماشای

نە دە کرد ..

- سیجریو جا !

- ئە وە ی بانگی دەکەیت لە ژیاندا نە ماوہ !

- ئاوا ..

زینۆچکا پوانیە دە وروبەری خۆی .. گۆلدانیکی گەورە ی لای

دەرگا کە وه بینی .. ھەلیگرت و بە ھەموو توانای کییشای بە

زەویدا .. گۆلدانە کە شکا و پارچەکانی بە ملای بە ولادا پەرش و بلای

بوون .. سیجری چاوی ھەلپری و تە ماشایە کی کرد و بە

ساردیە کە وه وتی :

- چیت ئە ووی ؟

زینۆچکا ھەناسە یە کی ساردی ھەلکیشا :

- چيم دەۋى؟ چۆن بەمجۆرە قسەم لەگەل دەكەيت؟ ئەگەر
 لەبىرت چوۋە دەيھينمەۋە بىرت كە دووگيانم..بەمزوانە.. كورپىكم
 دەبىت..
 بە پەلە تروتى:
 - بابشزانىت.. كورپى تۆيە.
 - بەلى بەلى..كورپى منە..چۆن.. دەزانم چۆن..
 كەۋتەۋە نووسىن.
 - ھاۋرپىم.. كەس بەوجۆرەى تۆ قسە لەگەل خانمىكدا
 ناكات..ھىشتا دەبى زۆر شتى تىرت فېرىكەم..
 لەناكاۋدا مارىنگۆف بە پىكە نىنەۋە لە چىشتخانەكەۋە
 دەر كەۋت..
 - دەبى ئاگات لەم خانمە بىت.. لە ئىستانادا نابى دلى
 برەنجىنى..
 سىرجى تە ماشايەكى پارچە شكاۋەكانى گولدانەكەى
 كرد..مارىنگۆفېش لە زىنچوچكا نىك كەۋتەۋە..چوۋە پىشت
 سىرجى ۋە ھەردوۋ دەستى نايە سەرشانى.. پوخسارى زىنچوچكا
 زەرد ھەلگەرا.
 - مارىنگۆف..دېندەيەك لە نىۋ دلتايە.. وردە وردە گەۋرە
 دەبىت..بەمزوانە تەنگ بە دلت ھەلدەچنى..ھىوادارم ئەم
 سۆزەت بۆ كەسىكى دى تەرخان بكەيت..چونكە پىۋىستم پىيى

نىە..فەرموو بېرۆرە دەرەۋە..دەمەۋى لەگەل ھاۋسەرەكەمدا
 بدویم..
 - مېردەكەت لېرەيە؟! تۆ چى دەلئىت!! كۋا لە كويىە؟؟!!
 مارىنگۆف بە سەرسامى بە دەۋرى خۇيدا دەگەرا.
 - ھاۋسەرەكەت ! ھاھاھا!
 تەماشاي ژېر مېزەكەى كرد..ھەردوۋ لاي دەرگاكەى خستە سەر
 پىشت..
 - پىاۋەكەت..ئەى كۋا لە كويى خۆى شاردۇتەۋە؟!
 زىنچوچكا ھەستى بە لىدانىك كرد لە ناۋ سكىدا.. لىدانىكى
 تىرىش..دەبى ھەرچۇنىك بىت دان بەخۇيدا بگرىت..چونكە
 كۆرپەلە ھەست بە ھەموو شتىك دەكات..دەستى گرت بە
 سكىەۋە ۋ بە ھىمنى لە سىرجى نىك دەكەۋتەۋە..سىرجى
 چاۋىكى تىرى سەرگەردانانەى تىبىرى كە زىنچوچكا ھەمىشە لەۋ
 پوانىنەى راھاتبوو..دواتر بە پەلە شتىكى لەسەر كاغەزەكە
 نووسى..زىنچوچكا خويندىەۋە:" ئاسمان خۆى ھىدە شىنە يان
 خۆى بەرى چاۋەكانمى گرتوۋە..
 ھەستى كرد ئىدى ئەۋە كۇتايىيە.
 لەۋلايشەۋە مارىنگۆف لە نامىشە گالته چارىيەكەى بەردەۋام
 بوو..كەۋتە سەر چۆك ۋ ژېر نوينەكە دەگەرا.

- له م ژیر پیخه فیشدا نیه.. سیروجا.. ئه ری پیاوی ئه م خانمه ت نه دیوه؟

زینوچکا روی به لای هاوسه ره کهیدا وه رگیپرا.. وایده زانی ههردوکیان گویان له ترپه کانی دلیتی.. مارینگوف دهیوت:

- سیروجا.. شتیك بلی..

زینوچکا به تهماشایه کی شکواری وه لایمی دایه وه:

- نیگه رن مه به.. خووم ده زانم میرده که م لییره نیه.. لییره بوو.. به لام ئاساییه که نه مزانی چۆن رویشته..

به متمانه وه وهرچه رخا و چووه دالانه که..

- خواتان له گهل..

دواتر به توندی ده رگا که ی له دوا ی خو یه وه داخست.

سیرجی به چاو ترووکانیک له ودیوی میزه که یه وه ههستایه سه ر پی.. چهنده نگانگاو یك رووه و ده رگا که رویشته و وهستا.. پارچه یه که له گوزه شکاوه که ی هه لگرت و توند له نیو له پیدا هارپی..

- ئیتر ناگه پرتیه وه.. خووم ده زانم!

دهستی کرده وه و هه ندی ورده پارچه به ربوونه وه..

- به راست؟

مارینگوف به خه مناکیه وه تهماشای ده کرد.

- جیی داخه.. کی ده لیت خیانه ت لیخوشبوونی نیه؟

- من خووش نابم.. بروانه..

دهستی بو کرده وه..

- خوین.. نیشانه ی شوومی و ره شبینییه..

- تو خووت شوومی.. ژن خه ونی شاعیرانن چونکه سه رچاوه ی به هره ن.. جگه له وه هیهچ پیویستییه کی ترمان پییان نیه..

شاعیر.. ئه گه ر به راستی شاعیر بیته.. ده بی وه که چوله که ئازاد بیته.. دواتر سوپاسم ده که یته.. گویت لیم بوو؟

سیرجی گوئی نه دای.. له سه ر میزه که ی دانیشته وه و شتیکی تری نووسییه وه..

پیده چیت شاعیریکی ته واو بیته..

مارینگوف که ئه مه ی به بیردا هات ترس دایگرت..

***

زینوچکا به ئامیری چاپه که ی سه ر میزه که وته تایپکردن.. ئه مرپوه له ی زوری کرد و.. نه ی توانی بو ماوه یه کی باش ئاگایی

خوی بیاریزیت.. له دوا یین روزه کانیدا ئه وخه ونه وه پرسکه ره له میشکی دوور نه ده که وته وه.. " پیاویکی شیوه سه یر و نامو به

جلی ره ش و کلایویکی قوته وه له سوچیکی ژوره که دا.. " نه ی توانی نه روخساری ببینیته.. نه نه یینی ئه و ده نگه ده رک

پیبکات که هه موو جاری وه ئاگای ده هینایه وه.. وایده زانی که سیك پارچه ئاسنیک به شووشه ی په نجه ره که دا ده کیرپینیت.. بوونی

كەسە پەشەكە بېزارى نە كەردىبوو.. بەلكو ئەو دەنگە بوو.. تا ئەم
ساتەيش كە لەخەو ھەلدەسەيت بېرسى لىبراوھ.. دوايى بەھۆى
ئىشكردنەو ۋ بە زەحمەتەيش دېتەو ھە بارى ئاسايى
خۆى.. شتەيكى زۆر ناخۆشە..

دەبى بەردەوام ۋ بى ۋەستان ئىش بكات.. ھەمىشە بەھۆى ئەو
خەونە خراپانەيەو ھە بىرى روودانى شكستەك.. زيانەك خەوى
دەزپاند.. لە ئايندەدا ئىتر پىشت بە ھىچ كەس ۋ ھىچ شتەك
نابەستەيت ! نەخىر.. ھەرگىز رېگە نادات نە خۆى ۋ نە دوو
مندالە كىشى لە دەست بچەيت.. بەختى ھەيە كە داىك ۋ باوكى
تانىوشكا ۋ كۆستەيكىان گرتۆتە خۆ..

بە لاي ئەمەو ھە كارەيكى گرانە بىر لە ژيانى سالى رابردووى
بكاتەو ھە.. دواى ئەو ھەي لە سىرجى تۆرا رۆژانەك لاي ناسياو ھەكانى
مايەو ھە.. دواتر ھاتەو ھە مالى باوكى.. مافى خۆى بوو. كورپەكى بوو
ناوى نا كۆستەك.. مەنالىكى جوان ۋ قىز پەش تەواو لە خۆى
دەچوو.. ئاي چەند فرمىسكى رىشت بە دەم ماچكردنى پەنجە
بچكۆلەكانىەو ھە.. چەند ھىواخواز بوو سىرجى ئەو مەنالا جوانەيان
بىنەيت كە ھىناويانەتە ئەم دىنايەو ھە ! بەلام
ئەستەمە.. بەھۆيەو ھە نا كە ئەو ھەز بە بىنەينى ناكات.. بەلكو
لەبەر ئەو ھەي ئەم ھەزى نەدەكرد بىبىنەيت..

ھەرگىز نەيتوانى لەو سەرزەنشكردنە شەيتانەي ئەو رۆژەي
خۆش بىت.. نەخىر.. نەخىر.. نابەيت ھەرگىز بىر لەم مەسەلەيە
بكاتەو ھە.. جارەيكى تىرش ھەمان ھەلەي كەردەو ھە.. جارەيكى تىرش
ھەمان ئەو پياو ھە.. ئەو ھەتا لە ھۆلەكەدا دانىشتوو ھە ۋ بەردەوام
جگەرە دەكەشەيت.. ئاخۆ.. پىشتەر ئەو پوخسارەي لەكۆى بىنيو ھە
؟ دوو چاوى گەرە ۋ جوان ۋ لووتەيكى بەرانپۆز.. ئەم دالنايە
پىشتەر بىنيويەتەي.. نەخىر.. ئىتر بەسە.. دواچار دەبى ئاگادار
بەيت.. نابى جارەيكى تر ھەلە بكاتەو ھە.. پياو ھەكە بە وريايەو ھە
پرسىي:

– بەيارمەتەيت.. ۋ ابزانم جەنابتان زىنايىدا نىكۆلايقنان..

دەنگەيكى خۆشى ھەبوو.. تىبىنەيەكانى لەبارەيەو ھە بۆخۆى
ھىشتەو ھە ۋ ھەلامى پرسىارەكەي داىەو ھە.. ئەو ھىش پىكەنى:

– من فسيفۆلد مايرھۆلدم..

پىكەنەكەي جوان بوو. زىنۆچكا كەمىك گىزى ۋ مۆنى گرتى..
بىگومان مايرھۆلدە.. پىشتەر چەندىنچار يەكتريان بىنيو ھە.. لە
كۆتايى ھاوينى رابردوودا ھاتە مۆسكۆ.. لە كۆتايى مانگى
ئەيلولدا كرا بە بەرپۆبەرى بەشى شانۆ. زىنۆچكا ئەو ھەي
ھاتەو ياد كە چۆن گەتوگۆكانى بۆ ئاۋەژووكردنەو ھەي بارودۆخى
شانۆ لە ھەموو شوينەكدا قسەي لەبارەو ھە كرا.. بەوردى چاوى
تەبرى.. ناتوانەيت ھەرگىز بىجولە دابىشەيت.. وزەيەكى زۆرى لە

ناخدا ھەلگرتووھ..ئەمیش خۆی..چۆن دەتوانییت بە دريژايی رۆژ
لە نووسینگە کەیدا نغروى ئيشکردن بييت“ گەر دەيه وييت با خۆی
تاقى بکاتەوھ.. مايرۆلد لەسەر ليوارى پەنجەرە کە دانىشتبوو و
بۆ خۆى گۆرانى دەوت و تەماشای ئەمى دەکرد..

– تۆ گۆرانى خۆشى ميليش دەلييت؟

زينۆچکا بە ھەر ھۆيە کەوھ بييت ئەوھى وەبىر ھاتەوھ کە سيڙجى
چۆن رۆژيکيان ھات بۆ کۆمەلەھى بلۆکردنەوھى چاپکراوھ کان و
چۆن بەسەر ليوارى پەنجەرە کەدا بازى دا.. بە بى ھيچ
پيشە کيە کيش کەوتە گۆرانى وتن. بۆچى ئەوھى ھاتەوھ ياد؟
مايرھۆلد شلەژا:

– گۆرانى ميليسى خۆش؟ بۆچى؟؟ نەخىر..دەتوانم سەما
بکەم..سەماى تريباکا و فالس..بەلام لەگەل تۆدا.. ھەز بە
سەماکردن ناکەيت؟

بە کورتى وەلامى داياھوھ:

– ھيچ سەمايە ک نازانم.

– دەى.. خۆت تاقى کەوھ..خۆت ھانبدە!

مايرۆلد ليى نزيککەوتەوھ و دەستى بۆ دريژ کرد..ئەويش بەدەم
تايپکردنەوھ قسەى لەگەلدا دەکرد:

– لە کاتى ئيشکردنا بيزارم مەکە.

مايرھۆلد ھەنگاويک چووھ دواوھ.. دەستى ناياھ سەر سينگى
خۆى..شەيدايانەيش بە چاو ئابلووقەھى ئەوى دابوو..بە دەنگيکى
لە دوورەوھ ھاتوو تووشى کتوپپى کرد:

– ئيرە جيگەھى تۆ نيە..

زينۆچکا گفتوگۆکەھى کردە گالته بازى:

– ئەھى جيگەھى تۆ کويە؟

مايرھۆلد بەدەم خوراندنى چەناگەھى و بە داغەوھ وەلامى
داياھوھ:

– سەر تەختەھى شانۆ..

زينۆچکا چاوه کانى بۆ لاي ئەو ھەلپرى:

– مەمخەرە پيکەنين..

چۆن ھەستى دەرککردن گەيانديە ئەم بۆچوونە؟ ئاخىر خۆ چوونە
سەر تەختەھى شانۆ خەونى نەمريى ئەم بووھ..بەھەر ھۆيە کەوھ
بييت...

مايرھۆلد بە توندى بىرکردنەوھ کەھى پى پى:

– ئيستا دەتبينم..دەتبينم بە کراسيکى بالاپۆشەوھ لەسەر
تەختەھى شانۆييت..گول..گول خويان خستۆتە بەر پييت..گولى
بيشومار..

مايرھۆلد بە خيرايبەھى سەير بە ژورە کەدا کەوتە ھاتن و
چوون.. زينۆچکايش بۆ ساتيک داغە گرتى:

- له بهر پيى منا؟ بو له بهر پيى منا؟ باشترا وايه چه پکه گولله کان بدرينه دستم..

ويستی به خوشييه وه قورسايى ئه وه لويسته سووک بکاته وه.. به لام له خویشی و له ویش تووړه بوو.. چونکه بوى دهرکه وت ناتوانيت ئه م پياوه که له خوى زور گه وره تر و زيره کتر بشله ژينيت. مايرهولڈ له لايه وه وشک هه لات:

- راسته به خوت نازانيت که هيندهى خواوه نديک جوانيت؟

سيميماى زور جى سهرنج.. ته عبيره کانى سه رسامکه ر.. زه رده خه نه يه کى سيما جياواز و هه نديچار مؤن.. گالته چى.. گالته پيکه ر.. رووخوش.. ره زاقورس.. ئاى خودايه.. وشه به وه سفيدا ناگات؟ پيمده ليت خواوه ند؟ ئه ي خواوه ند نيم ده ي چيتر بم.. بيگومان وايه..

دهنگى مايرهولڈ هينايه وه زه مينه ي واقع:

- به لي.. به لي! وه ک خواوه ندى ئه فسانه !

- به دو مندالله وه؟؟!

ئه م قسه يه بي ئيراده ي خوى له ده مى دهرچوو..

- شويني سرووشتي گولله کان بهرپي خواوه ندى.. وه ک قوربانى..

به ئه دايه کى شانويى:

- زور جوانه..

زينوچکا پيکه نى:

- قوربانى.. من حزم له بهر خوله يه کى بچوکه..

له ويذا هه ستي کرد باريکى قورسى له کول بوتوه که هه ميشه فشارى له سه رى هه بووه و ريگه ي ژيانى ليگرتووه..

نيوچه وانى گرژ بوو و سه رى نايه نيوان هه ردوو ده ستي:

- من گه مژه م.. ده ليى چى بو نانى ئيواره بچين بو شوينيك..

- بيگومان ره تى ناکه مه وه ! ئه گه ر ئه مه نه ترسي نييت..

زينوچکا جوولا..

- ئيستا هيچ شتيک ناتوانيت بمرسي نييت.

- زور چاکه.. ئيستا ده گه ريمه وه..

دهرگا که ي ته نيشتيان به ئه سپايى کرايه وه و پياويکى قز لولى ليوه دهرکه وت.. به دهنگيکى نهرم و روونه وه:

- فسيفولڈ.. ببووره ديواره کانى ئيره باريک و

ته نکن.. به هه رحال.. گويم له هه موو شتيک بوو.. چيته؟ رهنگه

نه زانيت ئه م ژنه هاوسه رى يه سه نينه؟ راسته

جيا بوونه ته وه.. به لام هيشتا ته لاق نه دراوه.. بيگومان ئه م

زانيارiane راستن.. بو يه گه ر من له جيى تويم..

مايرهولڈ به کاوه خو قسه ي ده کرد:

- هه ريه ک له ئيمه پيگه ي تايبه تى خوى له ژياندا

هه يه.. سه باره ت به زينا ييدا.. بيگومان ده زانم.. دوو روژ له مه ويه ر

چاوم به يه سه نيني هاوسه رى كهوت و هه ر له ويڊا پيموت حه زم له
ژنه كه ي پيشووته و ده خوازم بايه خى پيڊه م.. هيوادارم دژم
نه وه ستي..

پياوه قز لولوله كه كلاوه كه ي سه رى ريځسته وه:

- نه ي نه و چي و ت؟

وتى:

- نه و سيحربازه تويشى خه له تاند ! خوت تاقي
بكه ره وه.. ئيستا من هيچ ريگريه كم نيه.. به لكو سوپاست
ده كه م..

زينوچكا به په له پرووزكى هاته وه ژوورى:

- ناماده م..

مايرهولډ وهك نواندن شاتوي ده ستي بو دريژ كرد و به
دهنگيكي شله ژاوه وه:

- زينوچكا.. با برون..

زينوچكا چاوى له و نه ده بري:

- بو كوي؟

- بو ژيانىكي تر!

به هه موو تواناي خوي ده ستي گرت.. زيناييدا وا هه ستي ده كرد
له گه ل نه ودا هه ست به نارامى و سه رفرازي ده كات.. بوني شتيكي
ليديت.. رهنگه بوني به هره به هيژه كه ي بيت.. له ناكاودا خواستيك

دايگرت به وه ي نه و بونه هيڙى.. خوشه ويستي بيت. هه وليدا
شله ژانه كه ي به زه رده خه نه بشاريته وه..

- چ ژيانىك؟ باشتريان خراپتر؟

چاوه به ته عبيره كاني به زه قى تيپري:

- ژيانىكي جياواز.. ده ي با برون؟

زينوچكا به ناماژيه كه ي بيدهنگى سه رره زامه نديي
ده بري.. چوونه ده ره وه.. جاريكي تريش ده رگا كه ي ته نيشتيان
به نارامى كرايه وه.. پياوه قز لول و كورته بالاكه به كلاوه كه ي
سه ريه وه خوي كرد به ژورا.. به نه غمه يه كه ي ئيره يي بردن
چرياندى:

- نه مه خو كوشتنه..

جگه ريه كه ي ده ره يئا و به ده ستيكي له رزوك دايگيرساند:

- به دلنيايييه وه خو كوشتنه !

سه ربارى سه رماو چولي شه قامه كان، چه ندين شه وگارى دريژيان
ده ست له ناو ده ست به سه ر برد..

- زينوچكا.. ده زانيت ئيستا بوويته فريشته ي پاسه وانم..

باوه شى به شانه كانيدا كرد:

- له م روله گرنگه ناترسيت؟

به ده م پيکه نينه وه:

- نه خیر.. ئامادهم.. هه چهند باوكم هه ميشه پييده وتم "ته نانهت
فريشتهي پاسه وانيش ناتوانيت كه س له هه ژاري و زيندان
بپاريزيت" ..

مايرهۆلد به پيکه نينه وه:

- له گه ل تۆدا له هه ژاري ناترسم.. ته مه نم نۆزده سالان بوو
زينداننيش كرام..

زينۆچكا به سه رساميه وه ته ماشاي كرد و به لئي بۆ كرد..

مايرهۆلد پيکه نينه كه ي زياتر كرد.. ئه م پياوه به مه به ستي
چاكبوونه وه له نه خۆشي بۆ ناوچه ي "قرم" سه فه ري
كرد.. سوپاي سپي له وي بۆ.. بۆيه كاتي پشوو دانه كه ي له و
سه يرانگه يه له زينداني شاري نۆقۆرۆسيك به سه ر ده بات..

زينۆچكا هه ستي به ماندوو بوون كرد و وه ستا و به هه ستيكي
خۆش حالته وه له سه ر كورسيه ك دانيشت.. مايرهۆلد يش به
شادمانيه وه له ته نيشته وه..

- چۆن توانيت پينچ مانگ بي ئيش كردن له وي بمينيته وه.. شپت
بوو بوويت؟

- بۆ وا تيگه يشتوويت بي ئيش بووم؟ يه كه م وانه ي شانۆم بۆ
هاورپيكانم وته وه.. دووه م هه ندي رۆلم له شانۆبييه كي پۆشكيندا
بيني.. رۆلي "بيمين" ي پاله وانم بيني كه خۆم زۆرم خۆش

ده ويست.. سيه ميش هيگه سه ره كيه كاني هه ندي شانۆبييم
دانا.. تيگه يشتي؟

زينۆچكا له تاو سه رما هه لده له رزي.. به شيوه يه كي سه ير
په نجه كاني له خۆي جيا بوو بوونه وه.. مايرهۆلد ئاگاي ليبوو بۆيه
ده سته كاني خسته نيو له پيه وه و به جدی وتی:

- به خته وه رم كه هاتوو يته نيو هونه ري نواندنه وه.. بپروات
بيت.. ده بيته ئه كته ريكي ليها توو!

زينۆچكا هه ناسه يه كي هه لكيشا:

- به ئه كته ر بوون به هره ي ده وي.

نه زانرا مايرهۆلد چۆن له سه ر كورسيه كه راپه ري و په نجه ي
خسته نيو سينگيه وه..

- چپت ده وي ئاليره دا ده ستت ده كه ويته ..

زينۆچكا به پيکه نينيكي ناسكه وه:

- بيگومان وايه.. كاريكي سرووشته وه..

له ناكاودا هه لمه تي بۆ برد:

- ئۆكه ي.. كه واته شووم پيکه !

دواتر چاوه كاني به سووربوونيكه وه نوقاند.. زينۆچكا هات
به لايه وه.. به شيوه يه كي كۆميدايانه يه ك چاوي كرده وه و
به سۆزه وه ته ماشاي كرد.. زينۆچكا تا راده يه ك دونياي له خۆه
ئالاند.. ره نگه ئه وه به هۆي هيلاكی، يان كاريگه ري ئه و داوا

کتوپرپییهی ئه وه وه بووییت.. نه خیر.. بۆ کتوپر.. چونکه
پیشینی ده کرد.. ئیتر بۆ ههسته کانی بشاریته وه؟ به لام نه یزانی
هینده به خیرایی رووده ات.. سه ری خسته سه ر شانی :
- ده ترسم..

به سۆزه وه له ئامیزی گرت:

- مه ترسه.. نازداره که م.. شتیک له ئارادا نیه جیی ترسان بیته..
- بۆ ئه به د بۆت ده بم به گولدانیک له کریستال.. به م ده ستانه م
هه لته گرم.. په یمان بیته..

- به لام من هه ر خۆم نیم.. دوو که سی ترم له گه لدایه.. دوو
گولدانی بچکۆله ن که هه رگیز ده ستبه رداریان نابم.. ئیتر ئه و
ماوه یه به سه که له گه ل دایک و باوکم ژیاون.. (به ده نگیکیی
سکالاه) زۆریان بیر ده که م !

میرهۆلده که وته په لهاویشتن و فرته کردن به ملاو به ولادا و دهستی
به هه موو ئاراسته کانداه جوولاند:

- ئه وه ده لییی چی؟! بیگومان هه موومان پیکه وه ده ژیین
! پیکه وه ده ست به ژیان ده که یه وه ! ئیش ده که یین!

بسی ئاگادار کردنه وه قسه کانی پیشووی بری و چاوی بریه
چاوه کانی:

- زینولا.. وه لامت نه دامه وه.. رازییت؟

به پیکه نینیکی شاراهه وه:

- وه لامم دایته وه.. به لام تو ئه وه نده کردت به هه لا گویت لی
نه بوو.

- وه لامه به لی بوویان نه خیر؟

- بیگومان به لی! هه ر یه که م روژ له ده رگای ژوره که هاتینه
ده ره وه به لی بوو..

دهنگی ژنیک له ماله که ی به رانه ره وه تیکه لاوی دهنگه که یان بوو:

- سیڤیوجا! له کوویی هه ی نه گبه ت! شه وه شه و..

زینوچکا راچه نی و خوی به مایرهۆلده وه نووساند.. ئه ویش له
ئامیزی گرت..

- به خته وه ری من تویت! ده کریت مروژ تا ئه م راده یه عاشق
بیته؟! *

***

"جیک، جیک" شتیکی ناخۆشه.. ئه م پیاوه ره شه چیی
لیده ویت؟ بۆچی دوا ی که وتوه؟ جیک جیک.. ئه و دهنگه
چه قویه که دلی ده بریت.. زۆر ناخۆشه..

زینوچکا له سه ر نوینه که ی راچه نی و له خه ون بینینه که ی وه ئاگا
هاته وه.. شه و ده سه لاتی شه قامی گرتۆته ده ست.. تریفه ی
مانگیش له ژوره بچکۆله و خۆشه که دا مه له ده کات.. تیشکه کانی
گه مه یان له گه ل هاوسه ره که یدا ده کرد که له ته نیشتیه وه

خەوتىبوو.. كۆپ و كچەكەي لە ژورىكى تردا نووستىبوون.. دەبى
سبەينى ديسان بچىتەو بە شانتۆ..

ماوئەيەكى زۆر تىنەپەرىبوو بەسەر تەلاق وەرگرتنى بە خواستى
خۆي لە دادگا لە سىرجى يەسەنن كە شووى بە مايرھۆلد
كرد.. ھەموو ئەمانە لە كورتتەين ماوئەدا رووياندا.. بەلام لاي ئەو
سەد سالى خاياندووه.. مېردەكەي دەپەرسىتت.. چونكە
ھەرئەويش ئەم ژيانە نوئ و جوانەي پىبەخشى.. زۆر كەم بىر لە
سىرجى دەكاتەو.. ھەندىجار ھەوالى كەمى ژيانى ئەو پىدەگات
بەلام بەلايەو ھەنگ نى.. ھەندىجارى زۆر كەمىش بە رىكەوت
بە يەكترى گەيشتون.. بەلام پىشتگوئىخستنى يەكترى تاكە زمانى
دىالوگيان بوو..

دواين يەكتر بىنن لە وىستگەي شەمەندەفەرى رۆستۆف بوو لە
سەفەرەكەيدا بۆ كىسلىفۆدسك دواي لەدايكبوونى
كۆستىك.. ئەو دواين وىستگەي نىوانيان بوو.. لەناكاو سەرى
مارىنگوفى بىنى كە لەنئۆ خەلكەكەو ھەركەوت.. يەكەم
بىركردنەو ھەستى بە راکردن لە دەستى ھەلبىت.. بەلام رەنگە
سىرجىشى لەگەلدا بىت؟! دەبى لەو پىاو ھەزىك بىتەو و
لەبارەي سىرجى ھە پىسارى لىبكات.

بۆ دواين جار كە قسەي لەگەلدا كرد دواي لەدايكبوونى كۆپەكەي
بوو.. خۆي پىرئانەگىرا لە دواي سىرجى نارد.. نەك بۆ ئەو ھەي گوئى

لە دەنگى بىت.. نەخىر.. ھەرگىز! بەلكو تەنھا بۆ ئەو بوو بزائىت
دەيەوى چ ناويك لە كۆپەكەيان بىنن.. ئەويش دواي كەمىك
بىركردنەو بە وشكىكەو دەلئىت: كۆنستانتىن..

سىرجى خۆي تىك نەدا كۆپەكەي بىننىت.. بەلام رەنگە ئىستا
قەدەر دواين دەرفەتى بىننىنى ئەوى بۆ
بەخسىتت.. نەخىر.. ھەرگىز لە كۆپەكەيان خۆش
نايىت.. ئەو ھەي ئىستا دەيكات لە پىناوى منالەكانىدەيە.. بە
بۆرەيەو ھەروىكردە مارىنگوف و ئەويش نەيتوانى ئەو خۆشەي
بشارىتەو كە بەھوى بىننەو دايگرتبوو. مارىنگوف ھەك نەرىتى
خۆي بە رستەي درىژ دەستى بە قسەكردن كرد بەلام زىنۆچكا
ناچار بوو قسەكەي پىبىرپىت..

– سىرجى لەگەل تۆدایە؟

بە مارىنگوفى راگەياند كە لەگەل كۆستاي كۆپى لە سەفەردايە و
تا ئىستا ئەم كۆپەي نەبىنئەو.. دواي لىكرد بىت و كۆپەكەي
بىننىت، ئەگەر نايەوى ئەم بىننىت ئەو دەچىتە دەروەي
كابىنەي شەمەندەفەرەكە. مارىنگوف بە زەردەخەنەيەكەو
وئەلامى دايەو كە خواستەكەي دەگەيىتت. بىننىشى چۆن
يەسەنن دواي مشتومرپىكى زۆر رەزامەندى دەربىرئەو.. يەسەنن
دەرگاي كابىنەكە دەكاتەو و بىئەو ھەي تەماشاي زىنۆچكا بكات

دەچىتە ژورى. زىنۆچكا جلى منالەكەى رىكدەخات و كۆستىك
پىدەكەنىت و لە خۇشىدا دەكەوتتە لنگەفرتى..

– ئۆف.. پەشە.. كەس لە وەچەى يەسەنن رەش نىە.. دەى با
برۆين..

سىرجى بەجوۆرە راي خۆى بۆ مارىنگۆف دەرپرې.. مارىنگۆفىش
كەوتە بىركردنەوہ لەبارەى ئەو منالەوہ..

زىنۆچكا ئاوپرى دايەوہ و سەرى لە پەنجەرەكە برده پىشەوہ..

– ھەر ئىستا لىرە بچۆرە دەرەوہ.. دەى ھەر ئىستا..

چەند وردە ھەنگاويك يەسەننى گەياندە دەرەوہ.. مارىنگۆفىش
بە دوايدا و يەك تەماشاي خەمناكى بۆ زىنۆچكا جىھىشت و
دەرگاگەى داخست..

خۆى لە ناخى دلنيا كردهوہ.. ئىستا وادەى كۆتايى ھاتوہ..

ھىندە لىوہكانى خۆى گەست خوئنيان لى چۆپا.. بەھۆى بوونى
منالەكەيشىوہ لەلايدا نەيدەتوانى بگرى.. زىنۆچكا بۆ ئەوہى
ھاوسەرەكەى لەخەو ھەلنەسىنىت بە ئەسپايى لە نوينەكە ھەلسا
و لە ژوورەكەيش چووہ دەرئى و بە پىى پەتى چووہ
چىشتخانەكە.. پەرداخىك ئاوى تىكرد و لەسەر كورسىەكى نزيك
پەنجەرەكە بۆ پشوووان دانىشت.. دوينى چىى بەسەر ھات؟
ھاتەوہ بىرى كە دواى ھاتنەوہى لە شانۆ داويەتە پرمەى گريان و
دواتر چووہتە سەر نوينەكەى..

مايرھۆلد ويستى دللى بداتەوہ و بارى گرانى سووك بكات.. دەستى

بە نەرمى دا لە شانەكانى و دواتر پەرداخىك ئاوى بۆ ھىنا..

– زىنۆليا ئازىزم.. ئارام بەوہ..

بەلام زىنۆچكا پالى پىوہ دەنىت و بە دەنگىكى بەرز لە گريانى
خۆى بەردەوام دەبىت..

– جارىكى تر نارپۆمەوہ بۆ شانۆ.. رقم لە شانۆيە.. رقم لە
بابانۆفاى كچە ھاوپرېشت دەبىتەوہ..

دواتر بەتەواوى دەسەلاتى بەسەر خۆيدا نەما.. ھزر و بىرەكانى
بوون بە وشە.. وشەكانىش بە دەستەواژە.. دەستەواژەكانىش لە
شىوہى فرمىسكى بە خواستە گەرمەكانى تەرپوودا رىچكەيان
بەست..

– نايەم بە ئەكتەر ! نايەم.. لىمگەپرى و ئازارم مەدە..

چۆن دەتوانىت ھەموو شتىك شى بكاتەوہ؟ بەلى.. چونكە
پىيوايە ئەكتەرىكى گەرە نىە، بەلام ھەول دەدات.. نايى
ئەو ىشمان لەبىر بچىت – وەك فسىوۆفوشكا خۆى دەلپت –
بەھرەدارە. ئەستەمە ھەلە بكات.. چونكە ئەو دەرھىنەرىكى
مەزنە. ئاى لەو ئەكتەرانە.. ھەموويان نا.. بەلكو ھەندىكيان.. بە
تايبەتى ئەو ئەكتەرە ناشىرىنە بابانۆفا.

سەرەتا ھەموویان دەورەیان دەدا و باوەشیان پێدا دەکرد و ماچیان دەکرد "زینۆچکا..زینۆچکا.."، بەلام ئیستا رووی خۆیانی لێ وەر دەگیڕن و چپە چپی لێ دەکەن..

بێگومان زینۆچکا ھیشتا نەگەشتۆتە ئەو ئاستە ی ھەموو شتێک بە باشی بزانیت.. بەلام دەتوانیت و دەشبیته ئەکتەرێکی گەورە.. چونکە پێویستی بەو یە.. دوینی گۆی لیبوو بابانۆفا بە دەنگی بەرز دەیوت: "ئەمە مانای وایە دەبیته ھاوسەری دەرھینەریش.. ھەر ژنە گەپۆکیکی بازارپیش بێنن دەتوانیت لەو باشتر رۆلی خۆشەویستی بگیریت.. ئەمە تەنانەت خۆشەویستیش نازانیت. یەسەنن بەخۆپایی دەستی لیبەرنەداوہ.."

ئاخۆ ئیتر دوای ئەو دەتوانیت بچیتەو سەر شائۆ؟ ئای خودایە بۆچی ھیندە رقیان لێ دەبیتهو؟ ئاخ چپی لیکردوون؟! ئەی چۆن بتوانیت باسی ئەم رووداوانە بۆ مايرھۆلد بکات.. ئەو وەك منالی خۆی تەماشای ئەکتەرەکان دەکات! تووشی ئازاریکی زۆر دەبیته گەر ھاوسەرە خۆشەویستەکی سەرپشک بکات کە دەبی یان ئەم یان... ئەی چی دەبیته گەر کتوپریەك روویدا؟! مايرھۆلد بە بایەخەو لێ ورد دەبووہوہ:

- زینۆچکا.. کەمیک ھیور بەرەوہ.. چی روویداوہ؟ دیسانەوہ بابانۆفا؟!

نەگریا.. چووہ سەر نوینەکە و روخساری ھەلئاوسای کردە مايرھۆلد..

- چۆن زانی؟

ھەناسە یەکی ساردی ھەلکیشا.. وەك منالیک بە لەپی دەستی فرمیسکەکانی سپی.

- بەلێ.. ئاگاداری ھەموو شتێکم.

بە ژوورە کەدا کەوتە ھاتوچۆ..

- زۆر لەوہ زیاتر دەزانم کە تۆ وینات کردوہ.. ئەم دەرھینەرە زانایە ھەستی شەشەمی ھەیە.

بە دەستراوہ شانندن و لەبەرخۆوہ قسەکردن خیراتریش بە ژوورە کەدا دەھات و دەچوو.. زینۆچکا کەوتە دوای و ویستی بە کراسەکی بیگریت.. زینۆچکا بەخۆی دەوت: بۆچی وا لەناکاودا گەمژەیی دایگرتووہ.. لەبری ئەوہی ھەموو ئەو رقنانه تووپرداتە دەرەوہ.. ھەموویانی ھیناوەتە ژوورەوہ. ئەوہ تا مايرھۆلد تووشی ھەلچوون ھاتووہ و تۆزیک تر سەرئیشە دایدەگریتهوہ.. چ کاریکی کرد؟!

..زینۆچکا قومیک ئاوی خواردەوہ و پەرداخەکی خستە سەر میزی چیشخانەکە.. دواتر چاوی کەوت بە پەرەکاغەزیکێ چوارگۆشەیی قەمچ کراو.. بە وریایی کردیەوہ.. بە پانیی پەرەکاغەزە کە بە خەتی مايرھۆلد نووسرابوو

"بابانۆفا" .. دەستەکانی لەیەك ئالان .. بەردەوام بوو لە خویندەنەو .. "بابانۆفای شوخ و شەنگ .. پیموایە ناتوانم ئیتەر ھاوکاریت بکەم لە ئاینەدا" بەرپۆه بەر ..
هەناسەى سوار بوو ..

چى روويداوه؟ سوپاسکردنەكەى بۆ مايرهۆلڊ ئەو یە ئەم رۆلە ببینیت، هەموو مۆسكۆ دینە بەرپۆی! ئەویش شانازی پۆه دەكات!

* * *

– زینۆچکا .. گویت لى بوو؟
مايرهۆلڊ رۆژنامەكەى خستە لاوه و رووى تىكرد
– بەس لەبەر ئاوینەكەدا بوو سەستە .. باشتر وایە بێیتە ئێرە ..
زینۆچکا بە نابەدلى لای ئاوینەكە لاچوو .. لەم ساتەدا لەژێر پیلووى چاوهکانیدا چرچى نووى بىنى .. رەنگە بەهوى ماکیازەكەو بەیت . رۆژ لە دواى رۆژ دەچیت بۆ شانۆ و پرۆقه و نمایش دەكات و رۆژانە سوپایەك خەلكانى سەرسام دواى دەكەون .. سەیرى لەخۆى دەهات كە وێرای هەموو شتێك ناوى دەرکردوو .

مايرهۆلڊ بانگى کردەوه
– زینۆچکا .. دەزانى كى نامەى بۆ ناردووین .. ئیزادۆرا دنكانى ھاوسەرى سیرىوچكاكەى تۆ؟

بە توورەبى:

– بۆ هەردووكمانى ناردوو .. بەلام شیعەرەكانى تەنها بۆ تۆ ناردوو ! ئازیزەكەم .. لە روخسارتا چەندین تەعبیر دەخوینمەوه .. یەسەنن شانتۆیە نوێكەى "بۆگاچۆف" ی بۆ ناردوو بۆ نمایشکردنى .. بۆ پيشبېركییهكى ناردوو و لەگەڵ چەندین ئیشى تردا هەلسەنگاندنى بۆ كراوه !
زینۆچكا لە تەنیشتیەوه دانیشت .. لە گۆلداىكى بچكۆلهوه هەندى گۆلى وشكى چنى ..

– ئەو بۆگاچۆفە چۆن دەبینیت؟
– جوانە .. زۆر جوانە .. شیعەرەكان جوان و کاریگەر .. ئیستا چەند دېرېكیم لە یادهوه ریدایە ..

بە سیمایەكى پرسىار کردنەوه تەماشایەكى زینۆچكای كرد:
– دەتەوى بۆت بخوینمەوه؟
بە نابەدلىكەوه: فەرموو !

مايرهۆلڊ چوو پشنت كورسیهكە و چاوهكانى بۆ نوقاند .. دواى چەند ساتێك بێدەنگى .. بە ریتمێك كەوتە خویندەنەوهى شیعەرەكە .. كە پيشتر زینۆچكا بەرگۆی نەكەوتبوو ..

"خودایە .. ئیتەر كاتى نەهاتوو؟"
ئاخۆ كەوتبێتە بەر رەحمەتى قەدەرەوه ..
ئىستایش ..

ئىستايىش ۋەك دويىنى ۋايە "

زىنۆچكا بە خىيرايى خويىندەنەۋەكەي پى بىرى .. بەسە ..

چىلكەكەي دەستى شكاند و قرچەيەكى لى ھەلسا .. مايرھۆلد بە سەرسامىيە ۋە : بەدلت نەبوو؟

- ۋابزانم بە دللى تۆ نەبوو نەك من . من نىم كە ھەز نەكەم ئەۋ ئىشە نىمايش بىكرىت ..

پارچەكانى چىلكەكەي خستە سەر مېزەكە :

- زىنۆچكا .. تۆ چى دەكەيت؟

مايرھۆلد ۋەدە دارەكانى چىلكەكەي بەكەۋەخۇ كۆكردەۋە .. خستىە نىۋ قاپىكى بچوۋكى سەر مېزەكە .

- ئىشىكى تىرى ماىكۆفسكىم ۋەرگرتوۋە .. چونكە لە دلەۋە نىزىكتەرە .. من چىم دەۋت ؟ بەلى .. بەلى .. دەزانى كى ئىزادۇراي بۆ ناردوۋىن؟

رەنگى روخسارى زىنۆچكا گۆپا ۋەك ئەۋەى ددان ئىشەى گرتىت .

- من چۆن بزنام ؟

- كراسىن .. ليۋنىد كراسىن .. ئىزادۇرا لە رۆژى بىست و يەكى ئەپرىلدا لەگەل پىانوژەن رۆمىل بۆ پىشكەشكەشكردنى كۆنسىرتىك ھاتوۋە .. كراسىنى نوينەرى بازىرگانى شانتوى ئامىل لە ناۋچەى ۋىلز بىنيويەتى .. دۋاى كۆنسىرتەكەيش خۇى پىناساندوۋە .. بۆى

روونكردۆتەۋە كە گەلى روسيا تا چ رادەيەك شەيداي ئەۋن ، كراسىن خۇى قەناعەتى بەۋ بىرۆكەيە ھەبوو .. دواتر نامەيەكى ھاۋبەشيان بەم مانايەۋە نووسيوۋە . ئەم كراسىنە كەسىكى رىك و پىك و تا سەر ئىسقان رۆشنىبىرە .. لەچاۋ يەسەنىندا پەريەكى بەخشندەيە .

زىنۆچكا بە بىتاقەتپەۋە : بەلى ..

مايرھۆلد بە ۋىياى سەيرى دەكرد .. دەركىشى بەۋە كرد قسە لە بابەتىكى نەگونجا و دەكات .. بۆيە بە خۇشپەۋە مەسەلەكەى گۆرى :

- زىنۆلا گۆبىگرە .. چى دەلتىت كەسىك بىنىن لە ئىشى مالەۋەتا يارمەتت بىدات ؟

زىنۆچكا وتى : وتت پەريەكى بەخشندەنەيە ؟ !

- كەسىك بۆ يارمەتىدانى ئىشەكانى مال بۆ تۆ زۆر پىويستە ! چۆنە پىشتر ئەمەم بە بىردا نەھاتوۋە ؟

نىگەرانى مايرھۆلدى داگرت و ھەستىكرد زۆر قسەكردن لەم ئىزادۇرايە كىشەى بەدۋاۋە دەبىت .

- بەپاست !

زىنۆچكا دوو نىگاي ئاگرىنى ئاراستەكرد و وتى :

- بیرم چوو پیت بلیم.. یه سه نینی خوشه ویستت په یوه ندیی پیوه
کردم و ده یه ویت له م چهنه روزه دا بیت بو بینینی تانیوشکا.
ریگه ی پی دده دیت ؟

مایره وولد شاننه کانی خوئی گرژ کرده وه وهک نیشانه یهک بو
ریگه پیینه دانی..

- با بیت.. پیشتر چه ندین جاری تر هاتووه.. بوچی نه مجاره ناوا
به کتوپری پرسم پیده که دیت ؟

- مادام باسی نه وه که دیت.. که هات..

به دم چوونه دهره وه قسه که ی ته واو کرد..

- که هات من لیړه نایم..

چاویکی پر له خوشه ویستی تیپری:

- ناره زووی خوته..

دواتر به دهنگیکی به رز و خوش وتی: چی ده لیت شانویی
هاملیت نمایش بکه یین ؟

زینوچکا له به رده م دهرگا که دا وشک هه لات و به ترسه وه ناوری
لیدایه وه.

- کی رولی هاملیت ببینیت ؟

- بیگومان تو.. له تو زیاتر کی ده توانیت ؟

نه ری نه م پیاوه چیی به سه ر هاتووه ! هه ندی جار ناتوانیت
جیاوازی له نیوان گالته و جدیه تیدا بکات ! زینوچکا به
زهرده خه نه یه که وه لیی نزیک بووه وه..

- فسیو فوچکا !! نه وه ندته زانی لیمدایت..

- نازداره زیرینه که م.. هر نه وه ندته ده سته کانت نازاد کران بو
لیدانم.. باشتر وایه روله که ت له به ر بکه دیت.. نه گبه ت.. ده ی.. خیرا
ده ست پیبکه !

زینوچکا هرچی زوتر چووه نیو که مه که و روله که یه وه و به
نه دایه کی شانویی..

" بیم یان نه بم.. نه وه کیشه که یه ! "

مایره وولد له یهک خالی چه سپا واما که نه میش باش نه و
روانینه ی نه وی ده ناسی.. بویه لیی نزیک که وته وه و باوه شی پیدا
کرد..

- فسیو فوچکای نازیز و خوشه ویست و رووخوشم.. چرچی نوی
که وتوته ژیر پیلوه کانت.. به لام هیشتا..

له ناکاودا راپه ری:

- نه خیر.. پیویستمان به م مه نه لوزه نابیت ! هه رگیز ! هر
بوونیشی نیه.. نه م مه نه لوزه ی سی سده سال له مه و به به
شتیکی بلیمه تانه دانراوه.. ری له رووداوه کان ده گریت !

خزینراو ته نیو هندی شیعره وه که به دیدیکی فهلسه فیانه
چاره سهری هه ستردن به خه مه کانی ئه و ده مه ی کردوه ..
زینوچکا به هه ناسه یه که وه ..

- با ببینین .. ئای له زیره کیی .. یان گالته ی پیده کات ؟
- به سه ..

ماچیکی نیوچه وانی ..
ده ی بو ئیشکردن ..

به هه نگاوی چه سپاو ژوره که ی جیهیشت . ئاوی توالیتته که
ده پویشته .

- ئیستا کاتت هاتوه .. کاتت هاتوه هاملیت !

فسیو فوچکا له ودیوی دیواره که وه به دیالوگ وتنه وه
دهرکه وت .. زینوچکا زه رده خه نه ی هاتی .. تا ئه م راده یه له گه ل
ئه ودا هه ست به سه رفرازی ده کات .. جاریکی تریش چوو به ر
ئاوینه که ..

- چرچی و لۆچیه کان چیمان لیها ت ؟ کوان .. ئه وه تان ..

به جوانی له ئاوینه که دا دیقه تی خویدا .. له ناخی خویدا
دیالوگه که ی هاملیتی ده وته وه ..
شتیکی بلحه

دایه قاقای پیکه نین ! هاوسه ره که م ! ئای که فیلبازیت ! ئه ری
بو کاره که ره که چیی ده وت ؟

زینا ییدا له ده رکه ی شوقه که نزیک که وته وه و زهنگی لیدا .. لیدا
ئه نسیمو فای خزمه تکار ده رگا که ی بو کرده وه و چوو
ژورئ .. خانمیکی ساده و ساکاره و خاوه ن مال هه ست به بوونی
ناکات له ماله که دا ..

- ئه م گولانه بخه ره گولدا نه که وه ..

زینوچکا چه پکیک گولی دایه دهستی و لووتی بو هه لمزینی
هه وایه که به رز کرده وه : له شوقه که دا بو نیکی سه یر دیت .
هه ستیکی خو ش دایگرت .. هه ندیجار ته نها به بو ندا بوونی که سیک
ده رک پیده کات .. له مالیشه وه ..

چوو ژوره که و رووی قسه ی کرده لیدا : که س هاتوه بو
سه ردانمان ؟ تانیوشا ئه م هه موو کاته به چیه وه خه ریک بووه ؟
لیدا ئاماژه ی بو ژورئ مناله کان کرد :

- لییره یه .. له گه ل باوکی ..

زینوچکا برۆکانی لیکن ..

- باوکی لییره یه .. بو ئیمه ئه مرۆمان دانا بوو ؟

له سه ره خو به ره و ژورئ مناله کان چوو و لیدایش قسه ی بو
ده کرد : وتی هه ر له م نزیکانه بووه .. ئیتر بریاری داوه ..

زینوچکا ده رگا که ی کرده وه و یه سه نینی بینی له نیو یاری
مناله کاندایه رشه گه وره که ی داخستوو و پشتی ناوه به
دیواره که وه .. رووی به لای زینوچکا دا وه رگیپرا و ویستی به

زه حمهت هه لاسیت.. به لام زینوچکا به تیروانینیکی بیده نگ و
لومه کارانه وه لومی دایه وه..

- مادام نیازی سهردانی کچه کهت هه بوو.. ده بوو
نه تخواردایه ته وه.. شتیکی پیسه ..

تانیوشکا به دلخوشی رایکرد بو لای دایکی و به سۆزه وه
باوه شی پيدا کرد..

- دایه.. شیعرم بو باوکم خوینده وه و به دلی بوو..

- کچیکی ژیری.. و بازانم له شیعره کانی باوکت خویندوته وه ؟
تانیوشکا به شانازی وه هاواری کرد..

- به لی.. شیعره کانی باوکم بوو..

- ناخر بویه به دلی بووه؟!

چاوی بریه کچوله که ی: به لیدا بلی چایه کمان بو لینیته.. ده بی
ریز له میوانه نازیزه که مان بگرین..

جاریکی تریش به چاوی نیگه رانی پوانیه یه سه نین.. تانیوشکا
رایکرده ده ره وه ی ژوره که ..

- نه تتوانیوه واز له خواردنه وه بینیت ؟ لایکه می نه مپو ؟ ریزی
خویشت ناگریت ؟ لایکه می بیر له مناله کان بکه ره وه . چۆن
دیته بیریان؟

- جا بو بیرم ده که نه وه.. خو به مزوانه نامرم.. بو کچه که مت کرده
ده ره وه ؟

زینا هه لشاخا: کچه کهت ؟ ئاا کچه کهت ! پیوستی به
کچه که یه تی ! دواجار بیری که وته وه !

په نجهی شایه تی هه لبری و پیکه نینیکی فراوانیشی کرده
سیه ری : من شاعیرم شاعیر

" به دلره قییه کی زوره وه حوکم ده رمه که ن
ئیره قینیسیا نیه

ئای کیوه شه خته به نده کان له نه ورووپادا چهند زۆرن
به لام که میان له شیتته کانی ئیزادۆران"

زینوچکا به نه غمه یه کی منگه منگه وه وتی: برۆ بو لای
پیریژنه کهت !

بو سه ماکردن له ده ره وه ی سنووور..

خزمه تکاره که هاته ژوو ری و به بزۆزیه وه چاودیری ده کردن
- زیناییدا نیکۆ لایقنا ! چایه که ئاماده یه ..

- لیدا.. ده رگا که داخه !

لیدا هه ناسه یه کی به گرانی هه لکیشا و له توورپه ییدا لیوی خوی
گه ست، دواجار چوو ده ری و ده رگا که یشی به ته واوی
دانه خست..

له پردا یه سه نین وه ک تیر ده رپه ری و ده رگا که ی به کلیله که
داخست که به کیلونه که وه بوو..

زینا هاواری کرد: نه وه چی ده که یت ؟

لیئی نزیك كه و ته وه: دەرگاگه م داخست.

زیناییدا ئاره قه ی دهرکرد.. ژورره که ی تانیوشکا زۆر بچووکه و شوین نیه خۆی تیدا بشاریته وه.. دواجار به توسیکه وه: تۆ...؟
یه سه نین له بهرده میدا وهستا..

سیرجی.. چی ده که ییت ! ئیستا تانیوشکا دیته وه و ده یه وی دهرگا که بکاته وه و ده بیینی داخراوه.. نابی له گه ل مناله که دا وابکه ییت..

به شه یدا ییه وه چووه نیو چاوه کانی: ده توانیت یه که ده قیقه بیده نگ بیت ؟ مه قیژینه و پییشم مه لی من کیم و کی نیم.. بو ئه وه پیویستیم به تۆ نیه.. به لی خوار دوومه ته وه.. تووشی هه لو یستیکی ناخۆش هاتم.. زین.. بو بینینی تانیوشکا هاتووم..
- سیرجی.. من..

بیده نگی دایگرت دوا ی ئه وه ی هه موو ئه وانیه ده یویست بیانلیت له یاده وه رییدا سرانه وه.. رهنگه بیه ویته دهریبات.. یان شتیکی تر.. یه سه نین په نجه ی نایه سه ر ده می
- یه که ده قیقه.. یه که.. بیده نگ..

که وتنه ته ماشا کردنی یه کتری..

"چۆن توانیم خۆشم بویت، نازانم.. ماوه یه کی زۆره به ته نها پیکه وه نه بوون.. زینوچکا ویستی شتیکی بلیت به لام بیده نگی ده سه لاتی خۆی سه پاند."

زینوچکا ده سستیکی به سه رو قژییدا هیئا.. سیرجی پیکه نی:

ئۆکه ی.. فه رموو.. من..

- سیرجی.. تۆ خۆت دهرانیت..

- وس.. بیده نگ قسه مه که..

به خه مناکی به ده سستی ئیشاره تی پیدایه..

- ده ی.. فه رموو گالته ی خۆتم پیکه..

شه یقه نه بووه که ی سه ری هه لبری و له بهرده میدا دانه ویه وه..

- فه رموو.. تۆش وه که ئه وان ی تر گالته م پیکه !

زینوچکا نیو هه نگاو چووه دواوه و پشستی نووساند به دیواره که وه.. چونکه گۆرانه هه وه سیه سه یره کانی ئه وی له بیر نه چۆته وه. به په نابردن بو ئارامی و هیمن ده سستی به قسه کردن کرده وه.. وه که ئه وه ی منالکی هاروهاج ئاسایی بکاته وه..
- تۆ شاعیریت.

مایرهۆلد هاته وه و پرسیا ری له لیدا کرد: زینا نیکۆلایفنا له کوئییه؟

- له ژووری مناله کانه له گه ل باوکی کچه که ی..

ئامارزه ی به تانیوشکا دا که له دهره وه له سه ر نوینه که بازبازیینی بوو..

- ئه وان دهرگا که یان له سه ر خویان داخستوه..

مايرهۆلد به په له له ده رگا که نزيك كه وته وه.. له به رده مي دا وه ستا
که دهنگی نرمی په سه نینی هاته گوی..

- ته نها ده موی ته ماشا ت بکه م.. ته نها چاوه نیرگسیه کانت
ببینم.. ئەگەر رابردووت خو ش نه ویستبیت.. بیگومان بو من نه بیت
بو که سی تریش نابیت..

زینا به شانازی وه..

- به لام بو که سی تر بووم..

سیرچی به پرونی جه ختی له وته کانی کرده وه: نه خیر.. هیچت بو
نه کراوه !

تانیوشکا مايرهۆلدی له هۆله که دا بینی، به باز به ره وپیری چوو
و هاواری کرد: بابا..

روخساری مايرهۆلد تیکچوو و خو ی گه یانده ده رگا که بو
کردنه وهی.. ته قی به پروی مايرهۆلدا
- فسیو فوچکا !

له چاوترووکانیکدا زیناییدا هاته نیوانیان و مايرهۆلدی ماچکرد..
- چۆنه ئەمپۆ وا زوو هاتوویت ! .. به هه حال.. باشت کرد.

له کاتی خویدا هاتوویت تا چایه کمان له گه لدا بخۆیته وه !

روویکرده چیشتخانه که و بانگی کرد: لیدا چایه که مان بو
بینه.. چاوه پپی چی ده که ییت ؟

مايرهۆلد له به رخۆیه وه وتی: خویشم نازانم.. به لام دواتر به
دهنگی ئاشکرا وتی: سیرچی.. بو له ناو ده رگا که دا وه ستاویت؟

وه ره ژووری ناخواردن و چایه ک بخۆره وه.

سیرچی به سه ر ئیشاره ی ره تکرده وه ی دا..

- سوپاس.. ده بی برۆم.. بو جاریکی تر..

دوجار چوو ه سه ر چۆک و دهستی بو تانیوشا درێژکرد..

- کچه که م.. نیگه ران مه به.. کاتیکی تر دیمه وه..

قیت بو وه و دواتر چه میه وه و هه ردوو دهستی به هه ردوو لادا
بلاو کرده وه.. زیناییدا دهسته کانی له سه ر سینهی تیك ئالان و

پشتی نا به تاکی ده رگا که وه.. مايرهۆلدیش زه رده خه نه یه کی
پیشوازیی بو کرد..

- بیگومان.. جاریکی تریش وه ره وه.. له خزمه تتاین..

سیرچی ده رگا که ی کرده وه.. به لام له به ر ده رگا که دا ئاوپی لئیان
دایه وه..

- زیناییدا.. پیشتر گویت له م شیعه ره بووه.. بو تو شتیکی نوی
نیه.. ده زانیت کی نووسیویه تی؟ شیعه ری تۆلیا مارینگۆفه..

ده رگا که ی له سه ره خو داخست.

زیناییدا چوو بو ژووری نووستن و تانیوشکایش به دوایدا..

- دایه.. بوچی وا خه مباریت ؟

- تانیوشکا !

لە بەردەم كچه كەيدا هاتە سەر چۆك..

- پيم بلى.. تو كچى كىت ؟

تانيوشكا بە شەرم و شلە زانە وەى چمكىكى كراسەكەى لوول دەكرد: يەسەنن..

- ئافەرىن.. پيشتر پيموتوويت يەسەنن باوكى تو و

كوستىكايە.. بويه نابی بەكەسى تر بلىن بابە.. تىگەيشتى ؟

- تىگەيشتم.. فسيوفوچكا بويه توى هيناوه چونكە پياويكى باشە و ھەموومانى خوئشده ویت ! دايكە ! تو وتت بە مزوانە ئيمە شانازى بە باوكمانە وە دەكەين و كاتى گونجاوى خويمان پى دەلئيت تا خوئمانى بو ئامادە بكەين.. پيمان دەلئيت ؟

زىنچوچكا بە بىدەنگى ھەستا..

- رۆژىكى چەند دريژ بوو..

تانيوشكا جاريكى تر: دايكە.. پيمان دەلئيت ؟

مايرھۆلد كە لەوكاتەدا خوئى بە ژوردا كردد.. ھات بەسەر قسەكاندا: بەلى.. دەتوانى ئىستا پىيان بلىت..

بە چاو ئىشارەتى بو تانيا كردد بو شتىكى پىچراوہ لەسەر ئەرزى ھۆلەكە دايئابوو و دواتر چاوى برپە بنمىچى ژورەكە.. لە نيوان خوئى و منالەكاندا زمانى تابەتى ئىشارەت ھەيە قسەى پىدەكەن بى ئەوہى وشەيەك بدركىنن.. ئەم دوو منالەى زور خوئش

دەوين.. ئەوانىش ھەمان خوئشەويستىيان بوى ھەيە.. ئەو وشەى

"بابە" يەش كە لەدەمى تانيوشكا دەرچوو زور كەوت..

- دايكە.. ئەمرو فسيوفوچكا شيرىنى بۇ كرپوين..

كچەكە بەرەو ھۆلەكە بالى گرتەوہ..

- زىناييدا.. دەمەوى شتىكت پى بلىم..

- ماوہم بدەرى با خوئم بگورم.. ماندوو بووم.. سەرم كاس

بووہ.. گيانم داھيزراوہ.. توژىك پەنجەرەكە بكەرەوہ.

زىنچوچكا كەنتورەكەى كرددەوہ و كەوتە خوگورپن..

- زىنچوچكا..

لە پشتەوہ خوئى لى نزيك خستەوہ و باوہشى پىداكرد

- گوئ بگرہ..

زىناييدا بەوجۆرە مايەوہ.. ئەويش دەستى بە پشتيدا دەھينا كە

بەھوى شلەژانەوہ زياد لە پىويست پان و پور بوو بوو..

- نازدارەكەم.. ژيان زور زەحمەتە.. دەكرىت ھەموو شتىكى تىدا

رووبدات.. دەمەوى ھەميشە ئەوہت لە ياد بىت كە ئىستا

پيموتيت.. بەلى..

ماوہيەكى زور لە بىدەنگى.

- دەشىت ھەر شتىك روو بدات.. بەلام دەمەوى پەيمانم بدەيتى

ھەرچىيەك روويدا راستيەكەيم پى بلىت چەندە مايەى ئازاريش

بىت.. تەنھا راستيەكەى.. چونكە پيش ھەموو شتىك..

زياتر و زياتر باوه شى پيدا ده كرد: هاوړيتم.. نابی درو بېته
 نيوانمانه وه.. ده نا كوتاييمان پيديت !
 - ئای خوايه.. فسيو فوچكا.. تو دهمترسيښت.
 بهره و رووى ئه و خووى وهرچه رخاند و ئه و فرمي سكانه ي قه تيس
 مابوون ريچكه يان به ست..
 - نازانم باسى چى ده كه يت.. بيگومان شله ژاوم.. نه كه به وه ويه وه
 كه ئه وم بينيوه.. چونكه دواى جيا بوونه وه مان زور جارى تریش
 به يه كه گه يشتووين..
 فرميسكه كانى دابارين..
 - ئاوا.. پيشتر به يه كه گه يشتوون به لام ئه مړو
 بينيت.. ئوكه ي.. ده ي دهموچاوت بشو و وهره با چايه كه مان
 بخوين..
 چوو بو لای دهرگا كه.. وشه كانى به ره و قسه ي منالانه گوري
 - ئی ده ي.. شيعريشى بو خوینديته وه ! زينولای نازيز.. تو
 ئیستا له تانيوشكا ده چیت كه هه موو شيرينيه كه ي
 لووشدا.. ئه مړو روخساره ت بو وا تيكداوه ده لئی تاوانیكت
 كردوه؟ ده ي خوت بگوره و وهره..
 مايرهوډ چوو هوله كه وه.. زينوچكا دلې به قسه كانى به خته وه
 بوو.. به لام ئاخو مايرهوډ ده توانيت تاسه ر وهك هاوړيپه كه خو ي

رايگريت؟ شيتانه تانيوشكاي خوش ده ویت.. ده شزانيت مړو
 له ژيانيدا ته نها يه ك جار به و پله يه له عه شق ده گات..
 يان قه دهر سزای خو ي پيگه ياندووه؟؟
 * * *
 زينوچكا به ده وری خویدا چاوی ده گيپرا و له شوقه بچكوله و
 خو شه كه ورد ده بووه وه..
 - كه ي بوو ئاخر جار هاتم بو لات ؟
 خاوه نى شوقه كه به ده نگیكى نزم وه لامى دايه وه : ئه وپه پرى
 ساليك.. يان سال و نيويكه !
 ژنيكى كورته بالاي كامل و روخسارى جوان و رووخوش
 بوو.. ناسياويكى دووريتى.. دوو هاوړي نزيكن.. زينوچكا هات بو
 لای.. به شاننه دارينه كه كه و ته داهينانى پرچى.. ئه مړو به عه زى
 ره شه كه يه وه زور جوان بوو كه سيبه ريكي نا ئاسايى خستبووه
 سه..
 - بپروانه له و ئاخر جاره وه كه يه كترمان بينى چون پير بووم !
 ئه م رسته خه منا كه ي وت و شاننه كه ي دانا و چوو به ر ئاوينه كه.
 - خوات له گه ل ! راسته پير بووم..
 زينوچكا ئاماژه ي به خاوه ن شوقه كه دا.. له سه ر كورسيه كي نزيك
 دهرگا كه دانيشت.

- بگره و به رده م له گه لدا مه که .. خو کویر نیت .. نازانیت ئه وه
خه سله تی ئاوینه یه که وینه کۆنه کان ده پارێزیت .. ئه م ئاوینه یه
وینه ی جارانی منی پاراستوو .. شتیکی خه مناکه ..
زینوچکا هه ناسه ی سارد هه لده کیشیت .

- ده زانیت .. هه ندیجار وام به خه یالدا دیت جارن به خته وه رتر
بووم .. نه خیر .. به خته وه رتر نا به لکو ئازادتر بووم .. به لام به
هۆیه که وه هه میشه هه ستم به ته نیایی ده کرد .
خاوه ن ماله که په روژانه ناره زایی ده برپی : زینا .. نابی به وجوره
قسه بکه یت .. تو له گه ل بلیمه تیکا ده ژیت هه موو ژنان ئیره ییت
پیده به ن .

- ئیره ییم پیده به ن ! پێیان بلی باشتر وایه ئیره یی نه به ن .. ناخر
بو ؟ تیناگه م بو ؟ چیم لیکردوون ؟ نا .. الخ .. بیگومان من ئه کته ریکی
مه زن نیم .. خویشم ئه وه ده زانم ! هه رگیز هه لایه کم نه ناوه ته وه
به وه ی ئه و روژانه ی بینوومن لووتکه ی هونه ر بوون . گه رچی من
هه موو ناخی خۆم به و روژانه ده ده م که ده یانگێرم و به به شیک
له روچی خۆمیان داده نێم .

دوینی روژنامه یه کم کرده وه .. چیم بینی ؟ که سیک به ناوی
شۆشبنفیچ ره خنه یه کی له نمایشه که گرتوو و ده لیت " چه ند له و
قاچ و قووله شاهانه یه بیزار بووم " .. که چی هه موو مۆسکۆیش بو
بینینی نمایشه که مان په له پرووژکیانه .. روژانه ییش به چه ندین

چه پکه گو له وه که پێشکه شم کراوه ده گه ریمه وه ماله وه
! تیناگه م .. بوچی خه لکی تا ئه و راده یه له گه ل یه کتریدا راستگو
نین ؟ ئیستا .. کتوپر بیرۆکه یه کم به میشکدا هات .. پیتم
بلی .. به راست یه سه نین بلیمه ته ؟

خاوه ن ماله که ئیشاره ی خاچی کیشا ..

- ئای خودایه .. چیت به سه ر هاتوو ؟

زیناییدا سوور بوو له سه ر پرسیاره که ی : تکایه .. پیتم بلی !

- به للی بلیمه ته .. زۆرینه ی جاره کان .. به لام سه رخۆشه

زیناییدا ده ستیکی راوه شاندا :

- ئیستا باسی ئه وه ناکه م .. بلیمه ته .. مایره و لیدیش بلیمه ته ..
ئه مه ییش واته دوو بلیمه ت که وتوو نه ته داوی خۆشه ویستی
منه وه . ئه سته مه ئه وه رووبدات ! ئه سته مه دوو که سی بلیمه ت و
زیره ک و به هره مه ند ژنیکی گه مژه یان خۆش بویت که هیچی پی
نیه .. بو نمونه .. موزیککاری گه وره مۆزارۆ کۆنستانسیا ، شاعیری
گه وره ی روسیا پۆشکین و ناتالیا .. پروانه چه نده کاتیکی زۆریش
تپپه ریوه و که چی خه لکی هیمن نابنه وه و بوتله شووشه ی
بچوک ده گرنه ئه و ژنانه .. بوچی ؟ به چه هۆیه که وه ؟ گه ر دان
به وه دا بنیین پۆشکین بلیمه ته .. ئه گه ر سه رمان بو نه وی
کرد .. ده بی ریز له برپاری ئه و بگرین .. لایکه می له بهر ئه وه ی
بلیمه تیک ئه و کاره ی کردوو .. به لام نابی له قوولایی روچی

بگه پرين.. بپروا بگه .. زورجار ژيان له گهل ئه و بليمه تانه دا ده بپته
 نازار و مهينه تي. مه به ستم فسيو فوچكا نيه.. تيگه يشتي ؟
 - تو جوانيت.. بويه ئيره بيت پيده بهن..
 - ئيره يي.. ئيره يي به چي ؟!
 له په نجره كه نزيك كه و ته وه..
 - هه نديچار حه زه كه م هاوار بگه م..
 زينوچكا باوه شي به خويدا كرد..
 خوټ وا دابني فارگونى شه مهنده فريكييت و به ته نها به وپه پرى
 خيراىي به ناراسته يه كي پيچه وانده دا ده پوييت و ناشوه ستيت و
 ناشته وي بوه ستيت.. له گهل ئه وه شدا نه توانيت چونكه له سه ر
 هه مان هيلى ناسنينه و له شويني خوئى ده جووليت..
 ماوه يه ك بيدهنگى..
 دواى ئه وه به هه مووانى راده گه ينيت كه تو به خته وه ريت.
 هه قيقه تي رهنگه ئه وه بيت ده ته وي به پيچه وانى شه پوله كه وه
 پروييت.
 خاوه ن شوقه كه ته ماشايه كي كاتزميره كوڼه كه ي سه ر
 ديواره كه ي كرد
 - تو نه مپو له حالكي سروشتيدا نييت..
 زينا له په نجره كه دور كه و ته وه و پرسى: كه ي ديټ ؟
 - ده خوله كي تر ده كرټ چاوه پروانى كردنه كه ده ست پيكاټ..

زينوچكا سه ريكي راوه شانده و له م سووچى ژوره كه وه بو ئه و
 سووچى كه و ته هاتن و چوون..
 - شتيكي زور گرنگت وت.. ده توانين دواى ده خوله كي تر
 بگه وينه چاوه پرى كردن. دواى نيو سعات؟ يان هه فته يه ك ؟
 دواى ساليك؟ ئه وكات ناتوانين چاوه پروان بين ؟ ئه گه ر هه موو
 ژيانت له سه ر ته نها ساتيك چاوه پروانى وه ستا بيت به رله وه ي له
 هه موو شتيك رزگارټ بيت.. به سه ر پيلاوه كانى كه سيكدا بگه ويت
 و هاوار بگه يت.. "منيش له م ژيانه دا شتيك هه ر دينم.. خو
 ده سته پاچه نيم !
 هه ناسه يه كي گه رم..
 هه روه ها..
 زينوچكا ده سته كانى راوه شانده
 زه حمه ته ئه م حاله ته راڤه بكرټ.. مروڤ ناتوانيت تا ئه به د
 به مشيوه يه بڙى..
 ته قه ي قفلى ده رگاي سه ره كي به توندى هات..
 خاوه ن ماله كه ته ماشاي كرد..
 - گوټ لى بوو ؟
 زينوچكا برستى ليبرا..
 تا ئيستا ئه وه پينجه مين جاره ته قه ي ئه و قفله م به رگوئى
 ده كه ويټ..

زهنگی دهرگاکه ناچاری کردن بکونه له یه کتری رامن..خاوهن ماله که له سه رخو روویکرده دهرگاکه و ته ماشای زینوچکای ده کرد که له جیی خوئی زور سهیر وشک هه لاتبوو..

یه سه نین به دهم ته کاندنی به فره که ی سه ر جله کانی هاته ژووره وه..کلاوه فره که ی داکه ند و ته ماشایه کی ده و روبه ری کرد و خستیه سه ر کورسیه کی بچوک..خاوهن ماله که ئیشاره تی دا به عه لاگه یه ک به دیواره که وه:

- سیرجی ئیفاتو فیچ.. ده توانی له وی هه لیواسیت..

سیرجی هه ر زوو پالتو که ی داکه ند و هه ندی په ره کاغزی له گیرفانه که ی دهرهینا..به چاوه کانی به هه مو ئاراسته یه کدا ژووره که ی لووشدا..

- بیست لاپه ره ده بیته..فریا ده که ویت ؟

- هه وله دهم..

ئه م وشانه ی خاوهن شوقه که به سه رسورپمانه وه پیچرابوون، کاتی که له ده و روبه ری خوئی روانی و زینوچکای به رچاو نه که وت..ساتیکی چاوه پوانیی پر دلله پراوکی بوو..

- که واته دهرؤم..ئی ؟

سیرجی رووی قسه ی کرده ژووره که..دواتر به سه رسامیه وه گه راپیه وه بو لای خاوهن ماله که..ئه ویش به جووله یه کی دهسته شله ژاوه کانی ئیشاره تی دا..

له ژیر نووسینگه که وه سیرجی خشه یه کی هاته به رگوئی. رووی به لای خاوهن شوقه که دا وه رگی پرا بو پرسیار کردن..ئه ویش شاننه کانی هه لته کاند که نازانیت چیه..هه موو ژووره که گه پرا تا گه یشته ژیر میزه که..زینوچکا له وی بی جووله هه لته ووشکا بوو.

یه سه نین به جدیه وه: شتیکت لی ون بووه ؟

زینوچکا سه ری بو نه خیر راوه شانده

- ئه ی چیه..

سیرجی دهستی بو دریزکرد..

- وهره دهره وه..لیره دا جیی هه ردوو کمان نابیته وه..

له چاوه کانیدا بریقه یه کی شین دهره وشایه وه..له وی بو هیچ کوئی یه کی تر نایه ته دهره وه چی ئه بیته با ببیت !

چهند ساتیک پیشتر یه کی پئی وتبوو..ئه وه خوئی تی..ئه کته ری ناودار زیناییدا رایخه..دایکی دوو مندال..ئه و که سه ی هه ر ئه وه نده ی دهنگی ئه و ده بیستیت قاچه کانی شل

ده بن..ده سه لاتی به سه ر خوئی و هه لسه که وتیدا نامینیت !

به لام راسته..بوچی هه ر هینده ی ئه و ده بینیت هه ناسه ی سوار ده بیته وه که له گه نجیشدا وای لیده هات ؟ چوون ده توانیت ئه و دلله شیتیه ی هیور بکاته وه که شیتانه لیده دات ؟ چه ندینجار به یه که گه یشتوون دوا ی ئه وه ی هاتوته نیو ژیاننی نوییه وه..تا ئه وساته ییش شتی وای به سه ردا نه هاتوه ! هۆکه ی

ئاسانە..ئەو كاتە فسيوفوچكاي له گەلدا بوو..له تەنیشتیەو
بوو..هەستی بە پشتگیری دەکرد..بەلام ئیستا بە
تەنهایە..نەخێر..تەنھا نیە..

له دالانەكەوہ خاوەن مالەكە بانگی كرد.

- زینوچكا..دەچم بۆ چاپخانە..زوو دیمەوہ.

دەنگی سیرجی بەرز بوەوہ

- لەسەر خۆ بڕۆ جیمان خانم..شەقامەكان خلیسكن !

- سیرجی !

زینوچكا بە دەرلنگی پانتۆلەكەى رایكیشا

- چی ئەكەیت ؟

- چیم كردووہ ؟ تەنھا پیموت بە پەلە نەپوات..وەرە

دەرەوہ..دەى..ئیتەر بەسە !

جاریكى تر دەستی بۆ درێژ كردەوہ..

زینوچكا له ژیر میزەكە هاتە دەرەوہ و بەتوورەیی جلەكانی

دەتەكاند.

سیرجی پیکەنى بۆى: راستە زینولیا..چەندە زیاتر ناو دەربكەین

هیندە سادە و خاكیتر دەبین ! له ژورەكەدا میوانمان هەیه و

تۆیش خۆت ترنجانۆتە ژیر میزەكە !

زینوچكا بە وریایی دەستی گرت..هەندى روشاوی بەر دەستی

كەوت

- ئەوہ چیه ؟

- هیچ نیە ؟

سیرجی بە نەرم و نیانی دەستی له پرچەكەى وەردا..

دوایی كەوتە نیو قوناغی شەرم و بریسكانەوہى چاوە

نیرگسیەكانى..

- ئەم بەدلەیهت زۆر لى جوانە..

- ئەى كراسەكە..

چاكەتەكەى خستە سەر كورسیەكە..

* * *

مایرھۆلد هاتە نیو شوقەكە..دالانەكە تاريك بوو..تانیوشكا و

كۆستیک نووستبوون..لیدا له شوینی خۆى پشوو

دەدا..ئەمیش پەرۆشى هیمنی و ئارامى بوو..چووہ ژووری

نووستنەكە و گلۆپەكەى هەلکرد..پەرەكاغەزىكى لەسەر لیواری

ئاوینەكە بینى " فسيوفوچكا..بمبەخشە..بەلام.. " تا كۆتایی

نامەكەى خویندەوہ و بە هەموو ژورەكاندا گەرا..

- ئاخ له دەستی خانم جیمان ! چۆن ئەمەت كرد ؟ چۆن توانی

زیناییدا فریو بدات ؟ ئاخر فریودان مانای چی ؟ زینوچكا ژنىكى

كاملە..بە خواستی خۆى چووہ بۆ ئەوى..ئەمە مانای وایە خۆى

بپاری داوہ. بۆ نامەكەیش..بیگومان..خۆم داوام لیکردووہ درۆم

له گەلدا نەكات..

خەم شکستی پېھینا.. کەس ناتوانیت وینای ئەو غێرە یە بکات
 لەناخیدا هیلانە ی کردووہ ! بە کورتی و پوختی، لەو دا بوو شیت
 ببیت کە دەیبینی پیاوہکان چاویان بریوہ تە زیناییدا.. چۆن ئاوا
 بە دەوریدا خول دەخۆن و دەستی ماچ دەکەن و ھەناسە ی
 گەرمی بۆ ھەلدەکیشن.. ھەموویشیان بەرپرسیانی دەولتەن.. کە
 دەیانبینی ئاوا دەزایە دەمیان.. ئەمیش تەواو ئامادە بوو بۆ
 ئەوہ ی ھەموویان بپرووکیئیت ! لە خەم و ئازاردا دەکولاً کە بوو
 بووہ دوو پارچەوہ.. لەلایە ھەموو ھیوا ی ئەوہ بوو لەسەر
 تەختە ی شانۆ ئەفرینەر بیت تا رۆژانە ھەموو کەس
 ببینن.. لەلایەکی تریشەوہ لە ناخەوہ دە یەویت لە قوللە یەکی
 بەرزدا بەندی بکات تا ھیچ کام لەو چاوە نامۆیانە
 نەیبینن.. ئەوسا تەنھا دەبیتە مولکی خۆ ی..
 لە سەرما دا کەوتە ھەللەرزین.. چیی لە دەست دیت؟ چۆن لەبەر
 ئەو بەزمە دا خۆ ی بۆ رادەگیریٹ؟ نەخیر.. ھەر دیتەوہ.. لەبارە ی
 ھەندی شتی گرنگەوہ لەگەل سیرجیدا قسە دەکات و
 دەگەریٹەوہ.. لای تەلیفونە کەوہ لەسەر کورسیە ک
 دانیشٹ.. لەوانە یە تەلیفون بکات.. دەبی ببینیٹ.. وا شەو
 داھات.. لەبەر بیتاقەتی سەری شۆر کردەوہ..
 ئای چ ئازاریکە ببیتە ھاوپی ھاوسەرە خۆشەویستە کەت !

زینۆچکا بە دوو قاچی لە یە ک ئالوا لەسەر کورسیە کە
 دانیشٹووہ.. سیرجی لەسەر زەوی لە لایەوہ سەری نابووہ سەر
 ئەژنۆ ی.. بە دەستە بەسۆزەکانی گەمە ی بە چەند تەلە قزێکی
 دەکرد

- شەش مانگە نەمبینیویت..
- پینچ مانگ و دوانزە رۆژە..
- گرنگ نیە
- بەلکو گرنگە..

لەناخیدا گوپی لە دەنگی بوو کە دەنگی دەدایەوہ.. دەبی ئیستا
 ھەست بە چی بکات.. ھەست بە تاوان.. نەخیر.. دواتر کە بۆ ئەو
 ھەستە ئامادە بیت.. ئە ی دواتر؟ ھیچ.. چونکە ئیستا لە
 ھەقیقەتی خۆیدا یە.. تاکە ھەستیکی گەرە.. سیرجی بە
 شانازیوہ: من ئیستا کۆمەلێک ئیشم بە دەستەوہ یە.. دوینی لە
 کرملین بووم لای ماریا ئەندریفنا...

سەدای ئەم دەنگە لە کەللەیدا زرنگایەوہ..

..کۆمەلێک ئیشی ھە یە.. ھەروا.. دوینیٹ لە کرملین بووہ.. لای

ماریا ئەندریفا.. بۆچی لای ئەو بووہ؟

ھاتەوہ بۆ لای:

- لای ماریا ئەندریفا.. چۆنە بەلاتەوہ؟

- بەدلم نەبوو.. نازانم سافا مارۆزۆف و مەكسىم گۆرگى كوئىيان
 بەدل بووە خوشيان ويستووە.. نە جوانە و نە بەهرەمەندىش..
 ھەناسە يەكى خەمناك لە زىنۆچكاوہ..
 - ئاوا.. رۆژيكيش دى و با بە من بلين؟ ئەو دوانە كوئىيان بەدل
 بووہ؟ نە جوانە و نە بەهرەمەندىش
 سىرجى پىكەنى: ئاى لەو پياوانە!
 زىنۆچكا پشتىە بچكۆلە بەرگ نە خشىنراوہ كەى ھەلگرت و كەوتە
 كيشانى بە سەرپۆتە لاكى سىرجيدا..
 - ئى.. ئاوا.. بگرہ..
 - ئارام بە.. زنىلا.. مەكە..
 سىرجى پشتىەكەى لىسەند و چوارمشقى لەسەرى دانىشت: عاقل
 بە.. دەزانى چىم پىدەلین؟ دەلین شىت بوو..
 زىنۆچكا بەسەر قسەكەى سەلماند..
 - سەرخۆشم.. بى مىشكم..
 - نەخىر.. كە ئاگات لەخۆت دەبى پياويكى رىكو پىكى..
 زەردەخەنە يەكى جوانى كرده ديارى.. سىرجى ھەناسە يەكى
 ھەلكيشا:
 - بەلى.. بەھەر حال.. من ھەرگىز ھەك مارۆزۆف خۆم ناكۆرم!
 ھەرگىز.. چونكە من مولكى خۆم نىم!
 زىنۆچكا بە چاويكى غىرەبى تەماشای كرد

- ئەى مولكى كىيت؟
 - مولكى بەھەرەكانى خۆم.. لەخزمە تياندام..
 ھەلسايە سەرىپى
 - سەرما تىە؟
 ئامازەى بۆ مېزى لای ئاوينەكە كرد
 - ئىستايش ھەروا زوو سەرما تىەبى؟
 ھەندى لەتەلە قژەكانى بۆ پەخش كرد..
 - سىرىوجا.. وا مەكە..
 قژەكەى رىكخستەوہ و پىكەنى..
 - دەزانىت.. دەلین..
 بەمۆنىەوہ دواى كەوت:
 - باوہر بەوہ مەكە لەبارەى منەوہ دەوترىت.
 - نەخىر.. بىستووہ سافا مارۆزۆف كوژراوہ.. كارەكەيش وا
 رىكخراوہ تا لەخۆكوشتن بچىت..
 - لای ئىمە دەشىت ھەموو شتىك روویدات..
 سىرىوجا بەسەرىدا نەويەوہ
 - بەلام تۆ.. گەر شتى وا روویدا.. باوہر نەكەيت.. من ھەرگىز خۆم
 ناكۆرم.. ئەمەت لەبىر نەچىت..
 لەرزىك چووہ ناخى زىنۆچكاوہ.. ھەمان نىگەرانى ھەك پەتايەك
 بەويش گەيشت

- زینۆچکا..چیتە ؟

هەناسە یەك پېش وە لāmەكەى: دنیا كەمىك ساردە .

- زینۆل ..گوپبگرە ! با برۆین بۆ ئیران ! لەوى ھەمیشە ھاوینە

! با برۆین..تانیوشكایش دەبەین..دەلئى چى ؟

بە گالته جارپەوہ: ئەى مارینگۆف ؟

ئەو ھەموو پرۆپاگەندە یەى وەبیر نەھاتەوہ كە لەبارەى

پەيوەندى سىرجى و ئەم پیاوہوہ مۆسكۆى پىر

کردوہ..ھیندەى ئەوہى ھاتەوہ یاد كە چۆن ژيانى لەگەل

سىرجيدا رپوخا..ئىستایش ھەریەكە و ژيانى تايبەت و نووى و

جیاوان..بگرە ژيانىكى بەختەوہرتى خوى ھەیە..بەلام ئاخۆ

ھەریەكە و ژيانى خوى ھەبیت ؟

چەند ھەناسە یەكى بەدوا یەكدا ھاتوو:

- سىرجى..ئەوكاتە چۆن توانیت كە...

سىرجى راپەریە سەرىپى: راوہستە ! شاعیر بۆ ئەوہى بۆ

قوولایى ئاسمان بەرز بێتەوہ، دەبى لە پېشدا بۆ بنەوہ نزم

بیتەوہ..

زینۆچکا بەتوندى گەمارۆى دا: ئەى ئەگەر دواى ئەوہ نەیتوانى

بەرز بێتەوہ ؟

- نەتوانیت بەرز بێتەوہ ! ئەمە مانای واى شاعیر نىە !

زینۆچکا بە شىوازىكى ئاسان كە وەلامى پېشووہختىشى دەزانى:

ئەى تۆ..شاعیریت ؟

ھیوادار بوو ھەر وەلامىك بىت بیداتەوہ..یادەوہریەكانى

نەیدەتوانى ھەموو ریتەكانى دەنگى كۆ بكاتەوہ.. ئىستایش لە

بارەى ھەموو شتىكەوہ قسەى لەگەلدا دەكات و بەختەوہریشە .

بەلئى ! بەختەوہرە ! نەك لەبەر ئەوہى لەگەل ئەودا یە..بەلام

بۆى دەرکەوت ئەو ھەموو سالا ھىشتا لەخۆشەویستى تىر

نەبووہ..

زینۆچکا بە چاپووكى راکشا..بۆچى مرۆف ھەموو ساتە خراپەكان

لەیادەوہرییدا دەسپریتەوہ ؟ دەى..ئەى یادەوہریە

خراپەكان..یادەوہریەكانت لەبیر نەچیت..ھەروا زوو

مەرەونەوہ..بەلام لە ژياندا بمینە تا ئەو دەستت پىوہبگریت.

يارمەتیم بدە جارێكى تر نەكەومە ئەم چالە شیتەوہ..

زینۆچکا دوویارەى كردهوہ : ئەى تۆ..شاعیریت ؟

- دەبینین..كاتىك لە دنیا دەرەچم..ھا. تۆ پىارى چیت دا ؟

بە ھەستىكى خەمناكانەوہ ..لەگەل مندا دىت ؟

- سىرجى..ناكەسبەچە مەبە..

سىرجى بەتوورەبىیەوہ ھەلبەزىەوہ: كەواتە..تۆ نەناسیت بە من

- نەناس ؟!

زىنۆچكا ۋەك دەنگدانە ۋە ئىم ۋىشانەى دووبارە
دەكرده ۋە سىرچى تەماشايەكى خەمناكانەى كرد و بە پەلە
چوۋە دالانەكە .. پالتۇ ۋە شەپقەكەى ھەلگرت و دەرگاكەى
كرده ۋە .. لە ۋە دابوو خۆى بە جىمان خاندا بكىشىت كەئەویش لە ۋە
ساتەدا گەيشتە ئەوى .. زىنۆچكا تەنھا ئە ۋە نەدى بۆ ماىە ۋە
لە ناۋە پراستى ژوورەكەدا چاۋى تىبىرپىت ..

– ئاى چ شىتتەكە !

خاۋەن شوقەكە بە دەم منجە منجىكە ۋە پالتۇ فەرۋەكەى داكەند و
كردى بە ۋە لاگەيەدا كە ئىتر پالتۇى خاۋەنەكانى پىشۋوى پىۋە
نە ما بوو ..

چى روويداۋە ؟ لە ۋە ھەموو قسە ۋە قسە لۆكە رۆحم دەرچوو ؟ ئىتر
كاتى رۆشىتنە ۋە تە بۆ مالە ۋە ھاتوۋە .. كات درەنگە !

– بۆچى ھەروا ۋە ستاۋىت ؟

زىنۆچكا روۋى بە لايدا ۋە رگىرا

– تە لە فۆنەكە تان لە كوئىدايە ؟

خاۋەن شوقەكە بە ئىشارەتە ۋە پىيوت : لە ۋە سوۋچە داىە ..

زىنۆچكا تە لە فۆنەكەى ھەلگرت

– فسىۋفۇچكا .. فسىۋفۇچكاى دامماۋ .. زۆرچار

ناخە ۋىت .. چاۋە پروان دەبىت .. ئاخىر دەبى چى پىبلىت ؟ چۆن

بۆى شى بكا تە ۋە ؟

تە لە فۆنەكەى دانايە ۋە .. خاۋەن شوقەكە بە سەر سوپمانە ۋە

پرسىيى : چىتە ؟

– ناتوانم .. دوئىنى ..

زەردە خەنەيەكى تالى ھاتى ..

– دوئىنى لە خەنمدا من و سىرچى گەپاينە ۋە بۆ لاي يەكترى .

زىنۆچكا لە ناۋ كورسىيەكەدا خۆى گرمۆلە كرد و دەستى بە

سەرىە ۋە گرت و گرىا .. فرمىسك و مەينە تىيەكانى

ژيان .. ھەستكردن بە بىدەرىبەستى خەلكى لە ۋە ..

تاساندىان .. ئەگەر خۆت لە پىۋىستىيى خۆتا نەبىت خەلكى

دە ۋە روبرت چۆن پىۋىستىيان پىت دەبىت ؟

خاۋەن مالەكە بە ترسە ۋە تە ماشاى دەكرد و دەستەكانىشى

نابوۋە سەر سىنگى .. زەنگى تىژى تە لە فۆنەكە رايچلەكاند و

تە لە فۆنەكەى ھەلگرت .. ماىرھۆلد بوو ..

– بۆچى ۋا دەكەيت ؟ جارىكى تر لە يەكترى جىا دەبنە ۋە و

ئە ۋە یش دەبىتە ھۆكارى تووشھاتنى بە گەرەترىن نامورادى

! تۆ بە پراستى لە ۋە تىناگەيت ؟ ئاخىر ئە ۋە ژنە ..

كەمىك ۋە ستانى بىدەنگى ..

– ئە ۋە ژنە .. ھىشتا ئە ۋى خوش دەۋىت ..

زىنۆچكا سەرى ھەلبرى ..

– كىيە ؟ سىفا كىيە ؟

جيمان خانم به سهر وه لامي دايه وه .. زينوچكا داواي ته له فونه كه ي
کرد ..

- سيفوچكا .. وهره بمبه ره وه .. ماندووم ..

- هر ئيستا نازيزه كه م .. هر ئيستا ديم .. شوقه ي ژماره پينچ
يان ..

ئوفيكى بيژارى: له بيرم نه ماوه ..

- ههشت ههشت ..

- توورپه ي كرديت ؟ زينوچكا .. نازيزم .. قسه بكه .. مه گرى ..

هاوارى قسه كانى به مايرهوڤد برى:

- نه خير فسيوفوچكا .. نه و .. نه و هيشتا خوشى دهويم .. به لام
من ..

- بيدهنگ به ..

- سيفوچكا

- بيدهن به !!! پيوست ناكات .. قسه مه كه ..

- تكايه .. خيرا وهره ..

خاوهن شوقه كه يش كه وته سږپنى سهر و روخسارى زينوچكا ..

- خيراكه فسيوفوچكا .. تكات ليده كه م .. كارى بكه دنا هر
ئيستا ده مرم .. ناتوانم به رده وامبم .. ناتوانم ..

زينوچكا كه وته بيدهنگيه كه قووله وه .. چاوه كانى به دهورى
خويدا گيرا .. نه و هه مووخه لكه ي دهوروبه رى چين كه هه ريه كه و

داواي شتيكى لى ده كه ن ؟ ! كه سيشيان نانا سيٽ .. په نجه ي بو
دريژ ده كه ن و پيده كه نن .. بوچى واده كه ن ؟ رهنگه بزنانن كه
ئه كته ريكي باش نيه .. به لكو په رويه كه كونه و سووك و ئاسان
پيى پياده نين .. ئه ي ئه و پياوه ره شه ي له و سووچه دا
وه ستاوه .. چى دهكات ؟ ئه ويش چاوى تيبريوه .. چيى دهويت لى
؟ ديسانه وه ئه و دهنگه ؟ زرنگانه وه .. ئه م زرنگانه وه مرينه ره له
كويوه ديت ؟ به دهسته كانى سهرى گوشى .. بوچى وا ده زانن
له وه دايه زيان به كاوه خو .. دلوپ دلوپ مالئاوايى ليدهكات ؟ ئاى
خودايه .. با كه سيك .. هر مروفيك بيت يارمه تيه كه بدات !
ئه وه نده شه كه ت و ماندووه كويزايى داهاتووه و هيچ
نابينيٽ .. هيزى له بهر براوه .. كه دهستيكي به سوژ يارمه تى
ده دات، پيده كه نيٽ .. به لام ئيستا خه ريكه ده كه ويته
كه نده لانيكه وه .. كه نده لانيكى سوور ..

دهنگيكي نامو هاته نيو قوولاى ماله كه يه وه : فچيك .. فچيك ..

* * *

به فر نه رمه خره يه كه به شوين پيكان ده به خشيت .. مايرهوڤد
يه خه ي پالتوكه ي به رز كرده وه و به هيمنى له ته نيشتى
زينوچكا وه ده رويشت كه چه پكى گولى سوورى له ئاميز
گرتبوو .. هيشتا له سهر ته خته ي شان و وه ستاوه .. ديدىكى جوانى
ئاراسته كرد .. ئه م ساله ي دوايى به لايه وه ساليكى ئاسانى زيانى

نەبوو.. بەلام ملکه چى رينمايى پزىشکه کان بوو.. تا راده يه کيش هاته وه بارى سرووشتى.. بىگومان ئيشکردن له شانودا باشترین ريبژاردهى گونجاو بوو له گه ل بارى سه رومي شکیدا.. به لام هاوکات لووتکهى به خششه کانى بوو..

زينوچکا له ناکاودا وه ستا و روويکرده هاوسه ره کهى:

- تو وتت من ئەکته ريکی خرايم.. دواتر به نازيکه وه: من ته نها نوقمى هارهى چه پلهى هانده رانم..
ئەویش به پيکه نينه وه وه لامى دايه وه: نازيزه که م چيته ؟
هه ميشه وتوومه تو ئەکته ريکی مه زنيت.. من ئەمەم به هه موو خه لگی وتووه.

زينوچکا به ديدکی سوپاس گوزاريه وه:

- فسيوفوچکا.. ده زانیت؟ ئیستا هه ست به هیز و گوريکی گوره ده که م ! له و باوه رده ام ئیتر بتوانم هه موو رولیک ببينم..
چه پکی گولی دايه ده ستی:

- بيگره !

- ده بی به شتيک گوله کان بيچينه وه.. که شوه وه وای دهره وه زور سارده !

مايرهوولد زور پاريزگاريی له چه پکه گوله که ده کرد..

- ديمه نيک هه لبريزه که له خه يالی خوتايه.. بو نا ؟!

زينوچکا باوه شی له خويدا..

" ده مرم.. ئەو ژه هره کوژهره ی له ئینگل تراوه هینرا سينگی پر کردووم.. "

ديمه نه کهى تا کوتايی نمايشکرد و دواتر به شیوه يه کی شانتيی له سه ر به فره که که وت.

مايرهوولد پيکه نينيکی دلدا نه وه ی بو کرد:

- مه عقوله.. به سه به س.. هه سته ی ده ی ! ده ستتم بده ری !
ليی نزيکه وه ته وه.. له پر چه پله ی که سيکی زور نزيکیان به رگوى که وت.. زينوچکا وه ستا و به فره که ی له خوی ته کاند.. يه سه نينيان بينی له نزيکیانه وه راوه ستا بوو.. نه يانزانی له کوپوه په يدا بوو؟!
- فسيوفوچکا سه يرکه.. ئەوه سي رجييه..

زينوچکا به ترسيکه وه چرپاندى: ديسان رايکردوته وه

توورپه یی به روخساری مايرهوولد وه دياريدا.. به لی.. ده يزانی دواى چه ندین تکا و پارانه وه سي رجييان له نه خوشخانه ی دهروونی بو چاره سه ر قبولکردوه که پرؤفيسور جاندوشکين به پيوه ی ده بات.. دواتر چۆته سانت پترسبورگ و له وى رۆژنامه ی تاييه ت به خوی دهرکردوه..

زينوچکا له چرپه کانی خوی به رده وام بوو: خه ريکی که !
سه رقالی که ! تا من ته له فون بو نه خوشخانه که ده که م.. ده بينی حالی باش نيه.. ئەوه تا جلی نا..

مايرهۆلد به سه غله تيه وه وتى: چيته وى؟؟ ده ته وى پالتۆكه ي
خۆمى بدهمى؟!

زينايدا سه رى دانه واند.. مايرهۆلد يش گوله كانى دايه ده ستي و
چوو بۆ لاي يه سه نين. زينۆچكاش به هياوشى به دوايه وه بوو..

- سلاو سيروچكا.. بۆ لاي ئيمه هاتوويت؟

- ده هاتم بۆ لاي ئيوه.. به لام بينيتانم.. ئيستا بير له وه

ده كه مه وه.. بۆچى ده مويست بيم بۆ لاتان؟

ته ماشايه كى شهيدا يانه ي زينايدا ي كرد: بيرم نايه ته وه ! بۆيه
ده بى ئاراسته كه م بگۆرم !

وه رچه رخوا.. دواى چهند ههنگاوئيك ئاورى ليدانه وه.. وهك ئه وه ي
شتيكي وه بير هاتببته وه.. له زينۆچكا نزيك بوه وه: ئه ي تو؟

چه پكه گوله كه ي به ده ستيه وه بينى: خانمه كه م.. بيرت نه چييت
هاوسه رى كه سيكي بليمه تى..

زينايدا پرونيه مايرهۆلد.. ئه ويش به ساديه يه ك پيكه نى و بۆ
ساتيئك چاوه كانى داخست. يه سه نين له ناكاودا دوور كه وته وه و

كه وته هاوار: زينۆچكا له به رده م خودا ! له به رده م خودا !

ئازاى گيانى زينايدا وهك شوپره بى كه وته له رزين..

سيروچى ماچيكي بۆ ههردوو كيان هه لدا و تاريكى قووتى
دا.. مايرهۆلد به كپى و بيدهنگى تييده پروانى.. ههردوو چاوه

گه وره كانيشى پر بوون ئازار..

زينۆچكا له به رخ

زينۆچكا دهيوته وه: له به رده م خودا..

***

له ژوره كه ي مايرهۆلدا په ريه ي گوله كان بووبوونه راخه رى سه ر
ميژه كه.. تانيوشكا و كوستيكيش وهك دوو پارچه ي بچكوله

ياربيان ده كرد..

كوستيك به سه رساميه وه كه وته هه لا: دايكه.. ئه ها ئه م هه موو
به له مانه !

زينۆچكا به روپيكي دريژه وه هاته ژوورى و به خاويليه ك پرچى
وشك ده كرده وه: به له مى چى؟

كوستيك ئيشاره ي به په ره گوله كانى سه ر ميژه كه دا: ئه ها
ئه وه تان به رهنگى سوور و سپى..

- سه يركه چۆن وا خيرا سيس بوون.. ته مه نيان كورته.. رهنگه
سه رما ئازارى پيگه ياندين..

وازي له هه ناسه گه رمه كانى هينا و چووه ژوره كه ي
مايرهۆلده وه كه به دوو چاوى خه والوووه و پيشوازي

ليكرد.. زينا رووى تيكرد:

- تو راستت كرد.. ده بوو گوله كان بپيچينه وه..

- من هه ميشه راسته كه م..

ماچيكي گەردنى كرد و بەنيگەرانيەوہ لىسى پرسى: چۆن

نووستىت.. بە شىۋەيەكى ئاسايى ؟؟

نيگەرانى لە زىنۆچكا بوو تە بە شىكى دانە براو لە ژيانى.. نيگەران

بوو.. تۆ بلىيت ئىتر لەو خەونە مۆتەكەييانەى شەو رزگارى

بووييت ؟ پزىشكان كارى خويان كردووه.. بەلام پىدەچىت هيشتا

لەو شتە زۆر ناخۆشە رزگارى نەبووييت كە لە قوولايى رۆچيدا

رۆچووہ..

لەو و بۆ ئەويش راما: سوپاس.. زۆر باش نووستم.

چاۋەرپوان نەكراوانە بازىكى دا بۆ لاي مېزەكە و كەوتە

كۆكردنەوہى پەرە گولەكان لە سىنيەكدا..

- زىنۆل تۆ لىگەرپى.. ئىستا لىدا كۆيان دەكاتەوہ !

- ناتوانم.. ئەمانە لە گولى سەر گۆرەكان دەچن !

لىۋەكانى خۆى گەست و گوپى لە زەنگى تەلەفۇنەكە بوو.

مايرھۆلد ھەلىگرت:

- چىى !!

روويكرده منالەكانى و داواى لىكردن بچنە دەرەوہ. ھەردووکیان

بە نابەدلى چوونە دەرەوہ و تەماشای دايکیان دەکرد كە لە لاي

مېزەكەوہ بوو بوو بە بەرد.. شتىك لە ريگەى ھەلچوونيدا ۋەك

گوللەيەك گوپچكەى سمى.. مايرھۆلد كە زىنۆچكا پىشتى

تىكردبوو :

- نابى.. نايىشتى وا روويدايىت ! ھەلەيەك ھەيە.. ئەو سەفەرى

بۆ مۆسكۆ كردووه ؟

مايرھۆلد روخسارى خۆى شاردهوہ.. ئىتر زىنۆچكا زانىسى چى

روويداوہ و سىنيەكەى دانا.. پەرە گولەكان بە دەم چرپەيەكەوہ

كەوتنە سەر زەوى.. تەنانەت ئەويش دەنگى خۆى نەناسيەوہ..

- چى بووہ ؟

- سىرچى ؟

زىناييدا ھاوارى كرد: چى بووہ ؟ قسەبكە ؟

- ناتوانم..

مايرھۆلد بە چاۋەر فرمىسك تىزاۋەكانىەوہ تەماشای كرد.. ئەويش

ۋشەى "مردن" ى تيا خویندەوہ..

- نەخىر.. ئەوہ راست نىە.. ھەلەيەك ھەيە.. ئەو نىە.. كەسىكى

ترە.. پىمبلى ئەو ھەوالە راست نىە !!!

كەوتە سىنيەكوتان..

- دەى قسەبكە..

- زىنۆچكا

- ھەلەيەك ھەيە..

ھەر دەيوت و دەيوتەوہ: ھەلەيەك ھەيە..

ويستى خۆى رابگرىت.. ھەرچەند بە ژوررەكەدا دەھات و دەچوو

بىئەوہى جوولانەكەى بە ئاراستەيەكى ديارىكراودا بىت.

فسيؤفۆلد به سەرگەردانیەو تەماشای دەکرد.. دەیویست بربار
لەو بەدات کە دەبى بیکات.. بەلام نەیتوانى. زینۆچکا پالتۆ
فەرۆهکەى داگرت و لەسەر رۆبەکەو لەبەرى کرد.

– زینا.. بۆ کوئ دەچیت ؟

بە ترسانەو شالۆى بۆ برد:

– زینا.. رێگە نادەم بچیت بۆ هیچ کوئیکە..

– دەبى ببینم.. دەچم بۆ لای.. خۆى هەموو شتیکم بۆ باس
دەکات..

زەردەخەنەیکى زۆر سەیرى هاتى و وەك تیسکەى تەفەنگ بۆى
دەرچوو.. مایرھۆلدىش بە نائۆمىدى بانگى کرد:

– بۆ هیچ کوئ ناچیت ! ئەو لێرە نیە.. گوئیت لێمە ؟ (بە
تەزۆوێهەو) نەما تەواو..

زینۆچکا لەبەر دەرگاگەدا تیکشکا و بە نەمانى هیزوگورپى
کەوت.. بە روخسارىکى رەش داگەراویشەو ئاوپى لە
مایرھۆلدايەو : نەما.. تەواو !

– تەواو..

مایرھۆلدى لێى نزیک کەوتەو و گرتیە ئامیز..

– تەواو.. کۆتایى هات.. پالتۆکەت داگەنە.. دەى پشوو بدە و
بنوو..

وەك خەون ببینیت ئەو چى دەوت بە قسەى دەکرد.. ئەویش
دەیزانى کە باشتر وایە هەرچۆنیک بێت بخەوئیت و ئاگای لەخۆى
نەمینیت.. بەوریایى بردى بۆ ژوورى نووستنەکەى..

مانگ لە پەنجەرەکەو تریفەى دەدا.. هەموو شتیک لەدەرەو بە
تیشكى سپى مردن داپۆشراوو..

* * *

زینۆچکا لە شەقامە فراوانەکەدا لێرە و لەوئ دەخولایەو.. کلوو
بەفرەکان لە نیوان تەلە قژەکانیدا رێیان لى ونبوو.. تەنانەت
ئاگای لەویش نەبوو.. دەنا سەرپۆشیکى دەدا بەسەردا.. کتوپر
شتیک گۆرا.. هەوا گۆرا.. لەو کەشوەوایەدا هەناسە تەنگ
دەبوو.. هەندىجار بۆ ماوەى چەندین مانگ چاویان بە یەکترى
نەدەکەوت.. بەلام دەیانزانى هەر ساتیک بێت دەتوانن بەیەك
بگەن. ژوانەکیان بەلاوہ گرنگ نەبوو هیندەى هەستى بەر لەو
ژوانەیان بەلاوہ بايەخدار بوو.. هەمان هەوايان هەلدمژى.. لە
دوورەو سێبەرى کەسێک لەبەر رۆشنایى کزى فانتۆسى
شەقامەکانا دەرکەوت.. بیگومان دەیناسى.. سێریوجایە ؟!
سێبەرى ئەو.. خۆیەتى.. دەبى بگاتە لای.. زینۆچکا بە
هەلەداوان بەرەو رووى رۆیشت. بايەکی سارد پيشوازیی
لەروخسارى کرد.. وەستا.. چى بکات.. خۆ ئەو لەویدا نەبوو.. ئەم
وشانە.. وەك بۆشایى چەندە بێقەرارى دەکەن..

تا دهات له شه قامه كه دا روښتنى خاوتر ده بوه وه..كلوو به فره
نووساوه كان به قژه كه يه وه ناو نيشانى خوځيان له ده ستدا..وا
هه ستي ده كرد باى سارد و بیده ربه ست له و جه ستهى ده سمیت،
تا ئه و راده يه ي ده ستي دا له دلّه مردووه به ستووه كه ي..

زینوچكا له سهر نوینه كه راکشا..شوقه كه نیمچه تاريك بوو..ته نها
چرکه ي ريكي کاتزمیره كه ئه و بیده نگیه ي ده بری..بونی ده رمانی
هیور که ره وه و مردن هه موو شوینیکی پر کردبوو..مايرهۆلد له
نیوان ژووری نووستن و هه مامه كه دا بو ته پرکردنی خاويله كان
دههات و ده چوو كه ده یخستنه سهر ته ویلی تاگرتووی
زینوچكا..

دواچار تهرمی یه سه نینیان ناشت..

مه راسیمی ناشتنه كه ئه وه نده گه وره بوو مۆسکو پیشتر شتی
واى به خووه نه بینیبوو..زیناییدا به هه موو توانایه وه خووی
راگرتبوو..خویشی ژنیکی زور به هیز بوو..ته نها یه کجار ترسی
لینیشت..ئه ویش کاتیك گۆره كه یان داپۆشی..زور به نامویی
خووی راپسکاند و فیزاحی کرد و ده یویست خووی بخاته نیو
گۆره كه وه..خاويله كه ته پر ده کرا و ده خرایه سهر نیوچه وانی و
یه کیکی تر لاده برا..زینوچكا چاوه کانی کرده وه..پوانیه مايرهۆلد
و زهرده خه نه یه کی بو کرد.

- ده مزانی..

به نه رمی ده ستي دا له ده موچاوی مايرهۆلد..

- سیريوجکا.. ده مزانی ئه وه راست نیه

راچله کینیك به جه ستهى مايرهۆلدا هات و ده ستي نایه سهر
چاوه کانی..وا هه ستي ده کرد دلّیان له سینهدا
هه لپچوورقاندووه..بوشاییه كه له ناخیدایه..هه ست به چ
شه كه تیه كه ده کات؟؟ جاریکی تر زینوچكا له سهر نوینه كه
دانیشته وه..به سه غله تی و توورپه ییه وه چاوی بریه سووچیکی
ژووره كه..

- به سه..

ده ستي بو شوینیک دریزکرد له ویدیوی خوویه وه..

- ئیستا ئه و له ووی له گه لماندا ده ژی..

مايرهۆلد له سه رخۆ ئاوری له و سووچه تاریکه ي ژووره كه
دایه وه..له ووی سیمای پیاویکی بالا به رزی پالتۆ له بهر
دهرکه وت..جاریکی تر ده ستي نایه وه سهر چاوه کانی..بلیی
هینده شه که ت و برست لیبراو بوویت؟!

سالانیش وهك ئه و په ره گولانه هه لوه رین كه ئه م بو خه ملاندنی
ئه وه ي ئاخۆ ئه و خویشی ده ویت یان نا یه كه یه كه
ده یوه راندن..ئه مرۆ ئیدی پنیویستی به و په ره گولانه
نه ماوه..ئیستا دلّنیایه كه خویشی ده ویت..ئه ویش ئه می خوش
ده ویت..وهك ئیستای به هیز و بیده ره تان..ناسك و تووره..ژییری

بىء عەقل.. ھەمىشە جياواز.. خۇشى دەۋىت.. كەس ناتوانىت
پېشىنىيى كىردارەكانى بىكات.. ئىستا ئۇ ھەم گازىنۆ بچووكەى
نىودلى بەرلىن لەسەر داۋەتى مىخائىل چىخۆف
دانىشتوۋە.. بەتيلەى چاۋەكانى سەيرى زىنۆچكا دەكات كە
گەمە لەگەل سووچىكى سىفرەكەدا دەكات بىئەۋەى دەست بۆ
زەلاتەكە بە تامەكەى بەردەستى بەرىت..

چىخۆف بە بايەخ و خەمىكەۋە سەرنجىان دەداتى.. بىرەكەى زۆر
بە ھىمنى دەخواتەۋە و جارىك تەماشای ئەم و جارىكىش
دەروانىتە ئەو..

مايرھۆلد لەخۆى پرسى: روخسارى مىشكا بۆ ئەم ھەموو خەمەى
ھەلگرتوۋە؟ تۆ بلىيت بەختەۋەرى لەبىر چووبىتەۋە؟!
چارەسەرەكە ئاسانە.. بەختەۋەرى ئەۋەىە.. ساتىك بىر
بكەىتەۋە.. بەختەۋەرى تواناى نوقمببونە لەچاۋى
خۇشەۋىستەكەتا.. دەنا شەپۆلەكانى پىشتگوئىخستى بۆ ھەمىشە
توورپ دەدەنە نىو بىرەكەۋە..

زىنايىدا قاپە زەلاتەكەى دوور خستەۋە. بە پەنجە لە ھەژمەتا لە
مىزەكەى دەدا.. مايرھۆلد سەرگەرمى خواردىكى خۇش
بوو.. پالى داىەۋە و بەۋپەرى ناسۆرەۋە داىن دەنكە زەىتوونى
خستە دەمىەۋە..

– مىشا.. دەتووست شتىكىمان پى بلىيت؟

چىخۆف پىكەكەى خستە سەر مىزەكە و دىقەتى داىە زىنۆچكا و
بە دەستەسپرەكە دەمى سپرى..

– نابى برۆنەۋە.. دەرفەتى بوونتان لە ئەلمانىا بەھەند
ۋەربگرن..

زىنايىدا جوۋلەى لەبەر بىرا و زۆر لەسەرخۆ لە مىزى ناخواردنەكە
كشايەۋە.. بە ھەموو ھىزى پەنجەكانى گوشى و خۆى بۆ
پاشماۋەى قسەكان ئامادە كرد.

– بىروان روسىا چىى بەسەر ھاتوۋە!

چىخۆف كە تەماشای مايرھۆلدى دەكرد بە دەنگى بەرزوتى:
ئىۋە ناتوانن خۆتان لەرووداۋەكان دوور بگرن.. چونكە
ھەردووكتان دوو كەسىتى زۆر دىار و لەبەرچاۋن.. دىارە
سەر كە وتوۋىش لەم گەمەىدە لايەنى پەشە.. واتە شەرخاۋان..
تكايە لىرە بىمىنەۋە!

مايرھۆلد بە بىدەنگى سەرگەرمى خواردىنى خۆى بوو.. بەلام
زىنايىدا بە توورەى كىشای بە مىزەكەدا:

– نەخىر.. شتى وا نابىت.. بىپرەنەۋە..

چىخۆف بە سەرسامى ئاۋرى لىداىەۋە.. مايرھۆلد وتى:

– زىنۆچكا ھەز ناكات خواردىنى سوئىر بجوم..

مايرھۆلد بە سۆز و پىكەنىنەۋە دەستى خستە سەر دەستى
زىنۆچكا:

– ھاوپىي ئازىم..خەم مەخۇ..ئىمە ھەرگىز ئەو ھەمان پىي
ناكرىت..زۆر سوپاسىش بۇ..

مايرھۆلڧ دەسبەجى لە دوای ژنەكەيەو ھەستا..زىناييدا بەسەر
چىخۇفدا نەوييەو ھەيشتا بە شلەژاوى لە جىيى خۇي
دانىشتبوو..

– باشتر وايە ئاگات لە خۆت بىت..من دەتوانم ھەر ئەو ھەندەت
پىيلىم..دەزانى جىاوازىي ئىمە و تۆ و ئىو ھەمانان لە چىدايە ؟
ئىمە ناتوانىن لە تاو دوورى لە ھەواي رووسيا لە ھەر جىيەكى
(مۆن مارتەر) دا بىت دابنىشىن و فرمىسك بىرپىزىنە دەفرىكەو !
– بەلى..

چىخۇفىش لە مېزەكە ھەستا و بەدەم پىكەنىنى خەمناكيەو لە
جىيى خۇي ھەستا..

– خۇشەويستى مرۇف نابيننا دەكات..وا نىە فسىوئۇلڧ
ئىمىلوئىچ؟

زىنا بەدەم لابرەنى پىچەكەي لەسەر چاوەكانى بە جۇرىك لە
رژدى وتى:

– مەبەستت خۇشەويستى نىشتىمانە ؟

– نەخىر..خۇشەويستى ژن..

چىخۇف پىكەنى و بە توندى مايرھۆلڧى گرتە ئامىز..فرمىسك
زايە چاوى ھەردووكيان..ئەو ھەكاتى مائاوايى كردن بوو..

" ئەم دەرهىنەرە شەرىكى نا تەقلىدىمان پىي دەفرۇشىت..
بەرگىرى لە مافەكانى مرۇف دەكات لە ژيان دا" ..

رۇژنامەكەي ھەلدايەو..

" مايرھۆلڧ ئاراستەي ترسناكى لە دژى يەكىتى سۇقىت گرتۆتە
بەر و كەچى ھىشتا ئازادانە ئىشى خۇي دەكات" ..

– ئەي شەيتان..ئەمە چىە ؟

مايرھۆلڧ رۇژنامەكەي فرىدا..زىناييدا ھاتە نووسىنگەكەي:

– پىرسەكە ھەرگىز بەو ھەندەو ھەناو سىتت..كە تۆپەلە بەفر لە
چىاكەو ھەخل كرايەو..ئەستەمە پىي پىبىگرىت !

زىنۇچكا لىي نىك كەوتەو..باو ھى بۇ گرتەو و سەرى نا بە
سىنەيەو..

– خۇشەويستم.. فسىوئۇچكاى خۇشەويست !

چۆن دەتوانىت دەستى بۇ درىژ بكات ؟ ئەم كۆبوونەو ناخۇشەي
بە ياددا ھات كاتىك مايرھۆلڧ لەسەر تەختەي شانۆ ھەستا و لە

ھەموو لايەكى ھۆلەكەو ھەك بوتلە شووشە سەرزەنشتى
تىدەگىرا..ئەكاتە ئەمىش بە بىدەنگى ھەستا..كورسىيەكى

ھەلگرت و چوو ھەر شانۆ..ھەموو ھۆلەكە بىدەنگى
دايگرت..زىنۇچكا لە شانۆكە نىك بو ھەو..كورسىيەكەي دانا و

دانىشت و پىشتى دايەو ھەبە رەقەو رووىكرە جەماو ھەبە
دەنگىكى نىم لە مايرھۆلڧى پىسى:

- راسته شانۆكه مان داده خەن ؟

وشەكان لە ئێوان هەناسە بەرزەكانیەو دەرچوون:

- وابزانە داخرا..

زینۆچکا دەمی برد بۆ لاملی.. شەپۆلێك چالاکی هاتەو بەر:

- دەزانیت چیم هاتەو یاد؟ لەبیرتە چۆن لە ئیتالیا من و تۆیان

دەستگیرکرد؟ پۆلیسی ئاداب لەویندەر زۆر جدین.. لە رۆما

ماچکردن لە شەقامدا قەدەغەیه ! فسیۆفۆچکا !

مایرھۆلد بە سۆزەو تەماشایەکی کرد: لەبیرتە من و تۆ لەوێ

چۆن ماچمان دەکرد ؟ ئەو هەموو سەربازەیش.. فسیۆفۆچکا

لەبیرتە ؟ لەبیرتە چۆن دەستگیریان کردین و بردینیان بۆ

پۆلیسخانە ! کە زانیشیان من سۆزانی نیم بەلکو بە پێی

گریبەست هاوسەری تۆم.. لە یادتە چۆن سەریان سوپما ! دوایی

بۆمان دەركەوت لای ئەوان ژن و میرد لە شەقامدا یەكتری ماچ

ناکەن.. چونکە ئەو کاری..

بۆ وشەیهك دەگەرا: چونکە ئەو کاری عاشقانه..

مایرھۆلد بە ناسۆریکەو : ئەو ئیتالیا چەند داماون.. راستە

چیرۆکیکی سەیر بوو.. دواتر ئیتالیا بە ئۆتۆمبیلی خۆیان

گەیاندنیا ئەو ئۆتۆمبیلە.. شاد و کامەرانیش بوون و بەردەوام بە

دەست ئیشارەتی خواحافیزیان بۆ دەکردین.. بوتلیك

شەمپانیاشیان بە دیاری دانی..

زینۆچکا هەستی بە هەندی سەرفرازی کرد.. هەناسە

بەندکراوەکانی رزگارکرد.. ئەو هی ویستی بەدییهینا ! چۆن

دەتوانیت یارمەتیشی بدات ؟

- فسیۆفۆچکا ! تۆ لە کویت ؟

زیناییدا لە ژوورە تاریکەکی مایرھۆلد دەركەوت.. ئەویش

بێدەنگ لای پەنجەرەکا دا وەستا بوو..

- کەواتە لێرەیت !

گولۆپەکی هەلکرد

- بیکوژینەو و وەرە لای من..

زینۆچکا لێی نزی کەوتەو.. مایرھۆلد کە لەدەرەو هی پەنجەرەکا

راما بوو.. بە بێدەنگی لە ئامیزی گرت.. زیناییدا بە وریایی

پرسیاری کرد: چیت بینووه ؟

- ژیان.. خەلکی دین و دەچن و سەگەکانیش دەوهرن..

- کاروانیش بەردەوامه..

زینا ویستی خۆشیەك بێنیتە ئارا..

- ئەو هە گرفتەکەیه.. کاروانەکی ئیمە ئیتر بۆ هیچ کوپیهك

ناروات..

- زینۆچکا بە نیگەرانیەو تەماشای کرد: لە مالی (داچا) حال

چۆنە کە پشووێ گەرمی هاوین بەسەر دەبات ؟

- مايرهۆلد هاوارى كرد: جوانيهكى ئەفسانهيى ! له پايزدا شتيكى خياللى.. بهيانى زوو هه لسام و گه لا ئالتونيه كانم بينى له هه وادا ده شه كانه وه. هيندهى نه برد بيدهنگى ده سه لاتى خوئى سه پاندوهك ئەوهى هه موو شتيك له سه رمادا به ستببتي.. ده ستى زينوچكاي گرت و به خو شه ويستى ماچى كرد..

- ده زانيت ؟ دواين چركه كانى ژيانيان بوو.. خو م ژماردم و ده توت ترپه ي دلى مرؤفئىكن له سه ره مردندايه.. زينوچكا به توندى ده ستى راته كاند: كى له سه ره مردندايه ؟

- زينوئول.. ئارام به وه.. من ئەوه ناليم تو وا تيگه يشتوويت..

- مه به ست ئەوه نه بوو ؟ خو م بينيتم.. گويت له ترپه كانى دللم گرتبوو ! واده زانيت ئاگادار نيم و نازانم؟

به هوى تيشكى ئەو گوئوپه وه كه له ناكاودا هه لكره چاوه كانى نووقاند.. كوړ و كچه كه ي هاتنه ژووره وه. تانيا ئيستا بوته پارچه له يه كى شوخ و شه نگ.. كوشتياش له ته مه نى هه ژده ساليديه.. كوشتيا له روانينه كه ي مايرهۆلد تيگه يشت و باوه شى به داكيديا كرد..

- ليمگه رين.. ده ستم ليمه ده ن..

زينوچكا له ده ستيان ده رچوو.. ليدا به خاوليه كى ده ستيه وه ده ركه وت..

- زينايدا.. ببووره ! ئەوه تا ديسانه وه سه غله تت ده كه نه وه..

مايرهۆلد چاويكى له مناله كان داگرت.. خوئى و تانيا چوون له سه ر قه نه فه كه دانيشتن.. كوشتياش له سه ر كورسيه ك له نزيك دايكه وه دانيشت كه له ناوه راستى ژووره كه دا وه ستا بوو..

- گرنگ نيه ليدا ! ئيمه ده چينه ده ره وه.. تو برؤ !

زينايدا به چاوى ئەكته ريكي سه ركه وتوو له سه ر شانو به سۆزه وه پوانيه ليدا.. ليدا چوو ده ره وه و له ريگه هه ستى به روانينى سوپاسگوزارانه ي مايرهۆلد كرد.. زينايدايش به ئەدايه كى شانويى ره خنه ي ليگرتن: به راستى ئيوه سه يرن !

دواى ئەوه ي شانويان لى قه ده غه كرا به ته واوى شه يداى ئەو نمايشانه بوو.. ره نگه ئەويش هينده ي ده ره ينه ر ئازارى چه شتبيت. به لام ئيستا وا جاريكى تر توشى نامورادى هاتۆته وه.. خه ونه مؤته كه ييه كان جار نا جاريك خه وه كانى لى تيك ده ده نه وه.. كه چى ته نيا جاريكيش ئەوه ي بو فسيؤفؤچكا باس نه كردوو.. نه يده ويست خه ريكي بكات.

هه مووتان ئارام بنه وه.. من زور باشم. ئيشاره تى بو مايرهۆلد كرد: ئيوه ده بى خه مى ئەمتان هه بييت.. مناله كان ئيوه ده بى خه مى كيتان بييت.

- دايه .

تانيا هه ستا و له دايكى نزيك بوه وه..

زينا به توندى: دانيشه ..

تانیا گه رایه وه شوینی خوی و خه م و ترسانی له هه موو شتیك به
سیمایه وه دیار بوو. زیناییدا كه وته وه قسه كانی خوی
ئه م پیاوه ..

مایرهۆلد هه ناسه یه کی شه كه تیی هه لکیشا: زینوچكا ..

به لام ئه و سوور بوو: ئه م پیاوه .. بیخه ملینن ! ده بی ئیوه یش
وه ك من دوعای بو بكن ..

تانیا كه وته منجه منج: دایكه .. برۆ بخه وه

- تۆیش وه ك باوكت ره فتاری گه مژانه ت هه یه ..

پیکه نینیکی گومانای

هه رگیز ریگه م نادات ته نانه ت یه ك وشه یش بدرکیئم .. یا
شتیكیشتان پی بلیم؟ من .. هه میشه خه ریکی ئیش كردن بووم و
ئیتر ..

- دایكه ..

تانیا به سه یرکردنیکی پر به زه یی بو مایرهۆلد نارهبازی له
قسه كانی دایکی ده ربیری .. زینوچكایش ویستی به ئیشاره یه کی
په نجه ی بیگی پرتته وه شوینه كه ی خوی ..

- ره فتاری زور گه مژانه یش ..

ریتمی هه ناسه ی تانیا تیكچوو .. هه ستا و به لای دایکیدا چوو له
په نجه ره كه .. مایرهۆلد به ترسیكه وه ته ماشای زینوچكای ده كرد:

تانیا ماوه یه كه شووی كردوه و ئیستا دوو گیانه . نه ده بوو ئه مپرو
بیته ئیره و تووشی ئه م نیگه رانی و دلله راوکییه بهینریت ..
زینوچكا ئاگای له و ته ماشا كردنه ی مایرهۆلد بوو ..

- بوچی وا ته ماشام ده كه یت ؟

- تانیا ته واو له گه نجیتی تو ده چیت .. ئه و كاته ت له بیره كه ..

زینوچكا چه ند ساتیک بیده نگ بوو .. ئیستا ته مه نی چل و پینج
ساله .. له ئاسودا هیچ کاریك له چاوه روانییدا نیه .. به لكو نه مانی

جوانی و سیمای پیریتی چاوه ربی ده كات .. چاوی بریه مایرهۆلد

- رۆژیکیان وتت ئیمه وه ك دوو كه رتی سیویکی گه یوی به

تامین . به لام ئیستا ئه و سیوه زور گه وره بووه و گه نیوه .

دایه قاقای پیکه نین

نیوه ی ..

له ئاوینه كه دا سه یریکی خوی كرد ..

نیوه ی خه ریکه ده گه نیت !

- مایرهۆلد تو وره بوو: زینا .. ئازارمان مه ده .. ئیتر به سه !

- من .. من ئازارتان ده ده م ؟ تو ده لئیی چی ؟ من رزگارتان

ده كه م ! تو ! چاوه ربیکه ..

چوو ده ری و كه میك دواتر هاته وه و په ره كاغه زیکی هینا و به
شانازیوه به رزی كرده وه : ئه وه تا ..

- مایرهۆلد به سه رسامیه وه پرسیی: ئه وه چیه ؟

- هۆكاری رزگار بوونمان.. دوايي ده توانيت نمايشه كانت ده ست
پيڭكەيتەوہ.. فسيؤفۆچكا.. تۆ بليمەتى ! منيش.. ھەموو رۆلڤيڭ
دەبينم.. ئااخ ! گەر دەزانيت چەندە سووتام بۆ نواندن..
فسيؤفۆچكا.. من لە پيناوي تۆدا..

تانيا بەزەيي پيدا ھاتەوہ : دايكە گيان.. ئەو پەرەيەم بەدەري.. با
بيخوينينەوہ ! تۆ دانيشە.. پشوو بەدە !

- تۆ دانيشە.. چونكە نابى تۆ خەم بخۆيت !

تانيا كە دەستى نابووہ سەر سكى چەند ھەناسەيەكى خيراى لە
دوايەكى ھەلكيشا.. دواتر گەرەيەوہ بۆ ھەمان ئەو شوينەي
مايرھۆلدى لى دانيشتبوو.. پيشتريش كۆستىك بيئەوہى كەس
ئاگاي ليبيت ھاتبووہوہ ئەوي..

بە ئەدایەكى شانۆيي : ئەم نامەيەم بۆ ھاورى ستالين نووسى

ھەموويان لە ترساندا ئەبلەق بوون !!

- بۆچى وا تەماشام دەكەن ؟ بۆم نووسيوہ كە ئەو فەرى بە
ھونەرەوہ نيە.. ئەوانەي دەوربەریشى گەلحۆن و ھىچ ھىوايەكى
پييان نەبيت.. مايرھۆلدىش گەرە دەرهينەرى دەرهينەرانى
جىھانە.. نابى شانۆكەي داخريت.. ھەر كەس شىش روونكردەوہى
زياترى دەويت.. با بفرمويت بۆ مالەكەمان و ھەموو شتىكى بۆ
باس دەكەين !

زينايدا بە سيماي سەر كەوتنەوہ تەماشاي دەكردن.

تانيا راپەرى و پەرەكەي لە دەستى دايكى ھەلچوورقان و
چاويكى خيراى پيدا گيڤا..

- بەلام بەناوي راينخ / مايرھۆلدىوہ ئيمزات كردووہ. بە ناوي
ھەردووكتانەوہ نامەكەت نووسيوہ !

- بە گرنگيەكەوہ : كچم.. دەزانيت.. ئەمە گەمەي خۆمە لە
ئىستادا.. كە ھاوسەرگيريمان كرد ناوم بوو بە راينخ / مايرھۆلدى.
فسيؤفۆچكا لە نووسراوہ فەرميەكاندا ناوي منى نووسيوہ و
بووينەتە "مايرھۆلدى / راينخ". بەلام ھەموو خەلكى ئەمەيان بەدل
نەبوو..

بە گرڤى و مۆنيەكەوہ ئەم دواين وشانەي وت چونكە
دوژمنايەتيەكەيانى ھاتەوہ ياد.. دواتر زمانى تانيا گۆرا بە
گالته جارى:

- بەلى.. دواجار باوكيشم دنكانى پيريژنى ھينا.. ئيتەر ناوي
ئەويش بووہ "يەسەنين / دنكان". خەلكيش دەلین لەرقى
خۆشەويستىەكەي تۆدا واىكردووہ..

تانيا لە مايرھۆلدى نزيك كەوتەوہ كە لەويەرى توورەبييدا
بوو.. زينوچكاش قيراندى

- لە رقى من ؟! نەخىر.. ئەو ھەرگيز منى خۆش نەويستووہ !
لە رقى من ! ئەو پيوستىي بە كەس نەبووہ مارينگۆف نەبيت..

كۆستىك ليى پارايەوہ : دايكە.. ئارام بە..

دایکی گوئی پینه دا..

- بیگومان.. هموو ژنه کانی ته نها بۆ ده رخستنی پواله ته
گشتیه کانی بوو.. ئه و..

ماوه یه ک بیده نگ بوو.. وه ک ئه وه ی هه ولی گرتنی بیروکه یه ک بییت
که ده یه وییت له دهستی هه لبییت..

- ئه و سوور بوو له سه ر ئه وه ی له هه مان گه ره کدا بژی که منی
لیم.. لای خاتوو بنسیلافسکایا.

- له بهر ئه وه ی خووشی نه ده ویستی

تانیا ئه مه ی وت و چاوه کانی بریه له پی دهستی خوئی..
مایره و لیدیش هاواری کرد:

- بیده نگ بن..

- بۆ هاواری ده که یه ت ؟

- چوو له ی زینۆچکاوه : ئه و نامه یه بده ره دهستم !

زۆر به په رووشی چاوی به دیره کاندایه گه یرا.. هیور نه بووه تا
دپاندی و پارچه پارچه ی کرد و ویستی له په نجه ره که وه فرییان
بدات.. به لام دواجار په شیمان بووه وه و له نیو ده فریکدا
سووتاندنی..

بیته وه ی که سه ههستی پیبکات تانیا له ژوره که چوو ده ری و
دواتریش کوستیک که به چاوی پرسیاره وه ته ماشایه کی

مایره و لیدی کرد..

- ته واو.. سوپاس بۆ خوا که خۆت باست کرد.. ئه وان له وی

بوون..

چاوه کانی بریه بن میچی ژوره که

- رهنگه.. به پیی ئیمزاکه پییانوبییت.. من ئه م نامه یه م
نووسیوه.. ئه و کات..

سه ری پاره شاندا و ویستی ئه و بیروکه یه له میشکیدا لابه رییت.. تا
ئه و ساته ییش پارچه کاغه زه کان ده سووتان.. مایره و لید روانیه
دووه که له که ی و دواتر ئاوری له هاوسه ره که ی دایه وه و
به خووشیه وه زینۆچکا.. سوپاس بۆ خوا.. سوپاس بۆ خوا که
نامه که ت نه نار دووه.

زینۆچکا به ره و ده رگا که هه نگاوی نا و دواتر وه ستا بۆ ئه وه ی
لیدا به خوئی و قاپه کانی ده ستیه وه تیپه رییت.. بروکانی به
سه رسامیه وه به رز کرده وه:

- جا کی ده لییت نه منار دووه ؟

قاپه کان له دهستی لیدا به ریوونه وه.. قه دو قامه تی مایره و لید قوت
بووه وه که پیشتر هه رگیز وا نه بووه.. جگه له سه یه کردنیکی
سه رسامانه هه چی تری پی نه کرا که بینیی لیدا قاپه شکاوه ن کو
ده کاته وه.. به ده نگیکی نزم: گوئی مه ده ری.. لیدا.. خیری
تیدایه.. خیر ده بییت..

* * *

خەوى لى نەكەوت.. ھەنگاۋ بە ھەنگاۋ ھەموو لاپەرەكانى ژيانى
بەپېش چاويدا.. لاپەرە بە لاپەرە تىدەپەرىن.. دەرھىنەرىكى
مەزىن بوو.. ھەرچەند ھەمووان لەسەر ئوھ كۆك نەبوون.. بەلام
گرنگىزىن بەھرى ئو بە توانايى بوو لەخۆشەويستىدا.. كەس
نەيدەتوانى لەم بارەيەوھ قەسەيەكى ھەبىت.. لە چى پەشيمانە؟
حەزى نەدەكرد لەھىچ شتىك پەشيمان بىت.. ئوھى روويدا..
روويدا و تەواو..

بلىي بەختەوھر بووبىت؟ زۆر سەرى سوپما وا دەبىنىت بىر لە
خۆي.. بىر لە رابردو دەكاتەوھ! ئايا بەختەوھر بووھ؟
بەلى.. بەختەوھر بوو.. بەلام زۆر بە زەحمەت ئو بەختەوھرىيەي
بەدەست ھىنا.. "ئاخۇ بەختەوھرى بە ئاسانى بەدەست
دەھىنرىت!!" گالتەي بە خۆي دەھات.. ئەگەر شتىك ھەبىت
ناوى بەختەوھرى بىت.. داخۇ بەختەوھرىيەكى راستەقىنەيە؟ ئايا
چەندە زياتر ھەست بە بوونى ژيان بەكەيت ژيانىش زياتر
پىدەبەخشىت؟ يان چەندە ئازارەكان زياتر بن ھەستە
گىرگرتوھكانىش زياتر دەبن؟

چەندىن جار پىستيان گرووھ بەلام ئوھ نەھىنىي گەورەي
ئوھ.. سەربارى ئو ئازارە زۆرەي خۆي لەبەردا رانەدەگىرا
كەچى نەيدەويست كەس پىيى بزانىت.. زۆر بە ئارامى چاوپەرى
ھاتنەوھى پىستى نوپى دەكرد.. گومانى لەوھ نەبوو پىستە نوپكە

ھەر دىتەوھ.. تەنھا دەبى دان بەخۆيدا بگىرىت و چاوپەروان بىت.
دەبى پىبكەنىت تا ھىچ كەسنىك نەتوانىت بچىتە قوولايى
رۆحىوھ.. چونكە كەسنىك بچىتە نىو رۆحىوھ ئىتر ئو رۆحە
تەنانت پارىزگارىي خۆيشى بۇ ناكىرىت.

زىنۆچكا لە تەنىشتىوھ راکشابوو و ورپنەي دەكرد.. دەستىكى
بە نىوچەوانىدا ھىنا:

- بىدەنگ بە ئازىزەكەم.. بنوو.. لىرەم لە لاتەوھم..

ھەستىكى نامۇ داىگرت.. چاوپەكانى تەنھا ئو دەبىنن.. بە
زەحمەت رىي لەخۆي گىرت تا نەپارپىتەوھ لىي.. "جىم
مەھىلە.. جىم مەھىلە!".. ھەموو گىرغەكانى ئو نەھىنىي
ئازارەكانى ئەمن.. خەم و ناسۆرەكان گەشىتوونەتە رادەي
شىتى.. لەو ماوھىيەي دوايىدا بەردەوام ئەم ھەستىكردنەي لەكۆل
نەدەبوھوھ. وەك ژىيەكى بارىك زەنگىكى ئاگادار كىردنەوھ شىتىگىر
بكات..

"جىم مەھىلە!".. بە درىژايى سالانى رابردو ئوھ
دەستەواژەي ھاوارى خۆشەويستى ناخى بووھ.. تا ئوپەرى
سنوور دەستى بەسەردا گرتوھ و تىايدا تاووتەوھ.

جارىكى تر روانىوھ زىنۆچكا.. ھەرشتىك روويدا.. ھەرچىيەكىش
رووبدات.. نەكەي جىم بەھىلىت.. لەژىر لىوھكانىوھ چىرپەي
دەكرد.. فرمىسك بە كاوھخۆ لە چاوانى رىچكەيان

دەبەست.. ویستی ئەشکەکانی بسپۆت بەلام پەشیمان
بوووه.. دەمێک بوو چاوه پێی دابارینی ئەو فرمیسکانەى دەکرد
تا جۆگەله هەلبەستن..

* * *

دەستیکی تووکن چەکمه جەى لیباسەکانی کردەوه.. تەزویەك
جەستەى زینۆچکای داگرت.. وایزانی ئەو پیاوه بچووکە بەو
دەست و پەنجە و نینۆکە پيسانەى تا سینگ و بەرۆکی دەستی
بە جەستەیدا هیناوه..

– رەنگە فسیۆفۆلد ئیمیلیچ لەم دۆلابە بچکۆلەیدا بدۆزنەوه..
بە سەر سەختیەکی زۆرەوه ئەو وشانەى درکاند بەتوندی دانیشی
پیدا دەنان..

هەوالدەری دووهم کە ماوهى نیو کاتژمێر دەبوو بە دەم منجە
منجەوه سەرگەرمی پشکنینی ماله کە بوو تەماشایەکی کرد..
– ژنیکی جوانی.. بیگومان..

دواتر بە دەنگیکی بەرز و شانازیەوه:

– مایهۆلد لە شارى لینین گراد دەستگیرکراوه.

زینۆچکا پیکەنى

– کى دەتوانى مایهۆلد دەستگیر بکات ؟ ستالین ؟؟ چى
بەسەر هاتوو. نازانیت ؟؟

زینۆچکا بە توورەبیەکی تەقیووه ویستی بیکوژیت

مایهۆلدیکی ترمان نیه.. بلیمه تە.. تیناگات؟

دواتر کەوتە گالته پیکردنیکی زەق و تال:

یان ئەو دەیه ویت رۆلى دەرھینەریکی بلیمەت ببینیت !!؟

هەردوو هەوالدەرەکە تەماشای یەکتریان دەکرد

– ئاوااا..؟!!

– بۆچی بەوجۆرە تەماشای یەکتەری دەکەن ؟ بیگومان هەرگیز

لە مەبەستی من تیناگەن.. تیگەیشتن ! لەوه تیناگەن خۆیشتان

چی دەکەن !

لییان نزیك کەوتەوه

– دەستگیرکردنى مایهۆلد.. هیى هیى.. ئەى ناتانەوى یەكجاری

خۆریش دەستگیر بکەن !!؟

دەستەپەش و پیسەکان لە چەکمه جەى جلەکانی ژێرەوه پیدا

کەوتنەوه گەران.. زینۆچکا گۆلدانی سەر میزەکەى هەرگرت و بە

هەموو توانای کیشای بە زەویدا.. گۆلدانەکە پارچە پارچە

بوو.. هاواری کرد: " قورپتان بەسەر" .. لاچن لای جلەکانمەوه !!

مافی ئەوه تان نیه.. ماله کە تان بۆ سەرەوژێر کردم.

دواتر کتوپر چوو رۆلى دادوهرهوه و ئیشارەتى بۆ کردن تا لیى

نزیك ببنەوه.. بەلای خۆیەوه نھینبەکی گەرەى چرپاند بە

گوئیاندا..

– من ئەزانم بۆ مایهۆلد دەستگیرکراوه..

هەردوو هەوالدەرە که وەستان وەك ئەوێ ئەم خانمە
هەردووکیانی خستییته ژێر کاریگەری نواندنی
موگناتیسیە وە .. زیاتریش لێ نزیك بوونە وە ..
بە لێ .. بیگومان دەزانم ..

ئەوانیش زیاتر و زیاتر نزیك دەبوونە وە

– بە لێ .. وایە .. پییوتم .. وتی ..

بە پەنجەیی ئیشارەتی دانسی تا ماوێ نیوانیان کە مەتر
بکەنە وە .. تووکنە کە تەواو گۆچکە لێ نزیک کردە وە
– دەیی بلی ..

– وتی .. گرفتیی ئیمە لە شانۆدا ئەوێ شتیک نیە ناوی ..

قیزانندی بە گۆیی هەوالدەرە کە ی نزیکید ..

– درۆی حکومی بیته !!!

لە وە دابوو لە پیکە نینا بە قیته .. دواتر لە پیکە نین وە ستا و
شە کە تیه کە ی دەر کە وت .. هاواری کرد: بۆ دەرە وە .. رۆحم
دەرچوو لە داختان ..

ئەوێ یان کە شەیدای جلی ژێرە وە ی ژنان بوو .. لە تاو قسەکانی
زینۆچکا فیشکە یکی کرد .. ئەوێ تریشیان وە ک ئە کتە ریکی فاشیل
دواترین دەر فەتی بۆ پە خسابیته لە سەر دەر فە ریکی تییبینی
کە و تە شت نووسین .. زینۆچکایش رۆلی خۆی بە سەر کە وتوویی
دە بیینی ..

– ئاوا .. ئیتر ئەو هەموو ئیشە کە تانە ؟ ئە ی من دە سنگیر ناکەن

؟ گەر من بگرن بیگومان ریتان لیتا گرم .. بە لێ ..

لە ویدیوی میزە کە وە دانیشته و قاچی نایە سەر قاچ ..

– بیرتان نە چیته خەم بۆ مایرهۆلدم بخۆن کە دوا جار ئازادتان
کرد ..

هەوالدەرێکیان بە سەر ئیشارەتی بەوی تریان دا .. زینۆچکایش بە
مست بە توندی کیشای بە میزە کە دا ..

راوەستن .. کوا ئەو تیانووسی پشکنینە ی کە هیشتا ئیمزام
نە کردوو ؟ ئادە ی هەر ئیستا بۆم بینن ..

پیاوێ دەست و پەنجە پیسە کە لێ پرسیی:

– خانمە بچکۆلە کە م .. هیچی تەرت ناوی ؟

– من خانمە بچکۆلە ی ئیوێ نیم ! ئیوێش نمایشی شانۆیی
ناکەن .. من خیزانی مایرهۆلدم ! بۆیە .. دەبی ئیوێ بزانی چۆن

قسە دە کەن .. دە ی هەر ئیستا تیانووسە کە م بۆ بینن .. دە مەوی
چیتان کردووێ تیایدا بینووسم .. بۆچی ئەم ماله تان سەر رووبن

کردووێ ؟ بۆچی پشتیە کانتان هە لۆه شانۆتە وە ؟ دواتر خۆیشم
ئە و هەموو کتیبە کۆ بکە مە وە و بیانخە مە وە سەر دۆلابە کە ؟

بە گۆیی هاوڕیکەیدا چریاند: چاوی دەریت .. تیانووسە کە ی بدەری
با لە ت و پەتی بکات .. ئەوسا ئیمەیش دەیکوژین ..

تیا نووسه که یان دایه دهستی.. دیکه تیان ده دایى که به خیرایى
شنى تیدا ده نووسى.

هه والده ریکیان له بهر خویه وه: ئەم سۆزانیه چه ند جوانیشه..
به شکۆیه که وه تیا نووسه که ی دانه وه..

- ته واو.. ده توانن برۆن..

له یه که ساتدا هه ردوو هه والده ر چوونه ده ره وه و به رده وامیش
ئاو پریان بۆ ده دایه وه.. ره نگه له وه ترسابن شتیکی رهق و
قورسیان تیسره وینیت.. دوا جار به توندی ده رگا که یان له دواى
خویانه وه داخست.. زینۆچکا به ریتمیکی قورس و گیان
داهیزراوی دهستی به میزی نووسینگه که وه گرت و خوی گه یانده
لای وینه که ی مایره هۆلدا.. فسیۆفۆچکا به چاوی خوشه ویستیه وه
ته ماشای ده کرد و گووی لیبوو پییوت: ده ستخۆش
زینۆچکا.. هه میشه ده موت تۆ ئە کته ریکی گه وره یه.. ئیستا
گه وره ترین رۆلت نمایش کرد..

* * *

دهستی دا له ده موچاوی خوی وچاوه کانی ده رپۆقین.. باشتر
وايه ئیستا هه لسم.. له شوینیکه وه دهنگی لیکۆله رى هاته بهر
گوئی..

- پرسیاره که دووباره ده که مه وه: دان به وه دا ده نییت به رپرسی
ریکخراویکی سه ر به ترۆتسکییت بۆ رووخاندنی ده سه لاتى
یه کییتی سوڤییت ؟

به زهحه مه ت چاوه سووره کانی کرده وه..

- نه خیر.. ئەمه خه ون نیه..

دواتر که میک پالکه وت..

ئاه

- پیویست ده کات پرسیاره که ت بۆ دووباره بکه مه وه ؟

تیشکیکی به هیزیان ئاراسته ی ده مه هه وکردوو هه که ی کرد و زیاتر
که وته برژانه وه..

- به لى.. به لى.. به لى..

وایده زانی سه رى له ژیر پارچه ئاسنیکدا
ده پلیشیته وه.. چاوه کانی له شوینیکى ناخیدا غل بۆته وه و
هاوکات ده پرواننه لیکۆله ر.. پیاویکی ناشیرینی کورته بنه.. که
ریش ده می داپۆشیبوو.. ته نها چاوه کانی له و دارستانه ی ریشی
رزگاریان بوو بوو..

لیکۆله ر به هه لدانه وه ی لاپه ره کانی لیکۆلینه وه که ده یویست وا
نیشانی بدات که ئاگاداری هه موو شتیکه

- ئاگاداری هه موو ئەوانه یین پیشتر وتوتن.. دانپیدا نانه کانی
نووسه ر بابیلیش..

- بابيل..

سه دايه كى ناموى ئه و ناوهى له شوينئىكى دوورى سه رده ميكي رابردووه و به بۇ دابه زى.. سه رۆكى ليژنه كيش وهك په رۆشپى هونه رمندان جه ختى كرده وه كه هاوپى بابارسكى نهك هه ر لايه نگرى تروئسكيه.. به لكو له پياوانى ئاينيشه ..

مايرهۆلد چاوى رووه و ليكۆله ره كه به رز كرده وه.. نه يده توانى له سه ر ئه و لاقانه ي بوه ستيت كه جار ان چه ندين سه عات له سه ريان ده وه ستا..

- پياوانى ئاين !!

- سالى ۱۹۱۳ له مه راسيمى تيپه رپوونى سى سه د سال به سه ر ده سه لات گرتنه ده ستى رومانوفدا به شداريت كردوه .. وايه ؟ مايرهۆلد به ترسيكه وه به سه ر ئيشاره ي به به لى دايه وه ..

- كه واته ناوى پياويكى ترى ئاينى زياد ده كه ين- به كاوه خو به قه له مه كه ي ده ستى كه وته نووسين: بابارسكى ده لئيت تو و تروئسكى هاوپى داكوكتان له و يه سه نينه بيقيمه ته كردوه ؟
- ناااخ سيرويوجا.. سيرويوجى.. ئيره ئه و شوينه يه كه جار يكي تريش تيايدا به يه كه گيشتينه وه .. ئيئيئي..

مسته قورسه كه ي كيشا به ميژه كه دا..

ئه و مسته كۆله يه كارى مه زاد كرنى هينايه وه ياد.. بوچى عه قلى له م كاته دا ئه م وينه يه ي بو هيناوه ته گورى ؟ رهنگه فروشتنه كه

به يعى هاتبيت ! هه موو شتيك فروشرا ! هه موو ئه وه ي پيش شوپش دهرده سه ريان بو چه شت. هه موو ئه وه ي له پيناويدا برسى بوون و ته نانه ت ژيانيشيان بو كرده قوربانى. هه موو شتيك فروشرا ! شوپش دواين منداله كانى خو خوارد.. ئيتركى ده ميئيتته وه ؟ ته نها ناحه زان..

به لى.. وه لامى خو دايه وه.. يان رهنگه وه لامى ليكۆله ر بوويت.. به لام ليكۆله ر چاويكى داگرت: هه موو ئه مانه ش ده زانيت ؟ كه واته .. ئه ندامانى ريخراوه كه تمان پى بلى.. كى تر به شداره له پيلانى رووخاندى ده سه لاتدا ؟

- پيلانى رووخانى ده سه لات ؟! رووخانى ده سه لات ..

ميشكى شه كه تى نه يده توانى له وه تيىگات كه رووده ات !!!
هه رايه كى كه م و دهرگا كه كرايه وه .. ئه و بوونه وه ره هاته ژوورى كه تا راده ي ئازار ده يناسيت.. ئه مه يه به قامچيه كى لاستيك ئه وه نده ي كيشاوه به سه ر و جه سته يدا كه پيىستى گيانى شه ق شه ق بووه و كيىم و جه راعه تى دهرداوه .. جار يكي تريش ئه شكه نجه ي ده دهنه وه ؟ جار يكي تر ده خرئته وه بن ده ستى ئه م پياوه ؟ دواتر پرسيا ره كانى ليكۆله ر وهك بزمارى سووره وه كراو به سه ريده بارى..

- ئەگەر ھەروا سەرسەخت بېت ئەوا دەنئىرىن ژنەكەت بۆ ماوھىيەكى كەم بېتە ئېرە.. كە ھىنرا قسەيەكمان لەگەلېدا دەبېت.. ئىرتبۆرگ.. باسترناك.. فېدېن.. شىستاكوڧىچ.. ئايزنىشتاين.. لە دەرەوھى سنوورى زەمەندا دەنگى ترس لە ناخى مايرھۆلدا كەوتە بازىازىن.. دەنگىكى قەلب و ناخۆش.. وەك زىكە لە دوو لاوھ دەيسمىت.. دەنگى لىكۆلەر لەبەر توندىي ئەو دەنگە دوورتر كەوتەوھ..

- خەوھ.. بېگومان خەوھ.. سوپاس بۆ خودا كە خەوھ.. راكشا و لەسەر شەپۆلەكانى نووست..

وەك مندالى نىو باوھشى دايكى خۆى رادەژەنى.. بەلام دواتر ھەستى نەكرد چۆن كەوتە خوارەوھ.. لىكۆلەر رووى پرسىياري كرده خاوەن دوو چاوه بۆشەكە:

- چەندتان پېچووه ؟

- ھەژدە سەعات.. ئىمە شەش كەس بووين.. ھەر جارە و يەككىمان.. ئەم بېقىمەتە ھەموومانى ماندوو كرد.. بەلام زۆرى نەماوھ شىت بېت..

- نەخىر.. ھىشتا كەللەى لە ئىشدايە.. مۆلۆتۆف ھەولېدا ھىرش بكاتە سەرمان.. ئەم سەگە ھىشتا دەستبەردارى نووسىن نەبووھ.. دەستەكانى بېرىن ؟

- ئەم كارە دەكەوېتە سەر بارودۆخەكە ؟ ئەگەر پېويستى كرد دەبېرىن.. چىي نووسيوھ ؟
- سكاللا..

لىكۆلەر لە چەكەجەى مېزەكە پەپەكاغەزىكى دەر كرد..

- بەلى.. ھەندى لە بېرگەكانى سكالاكەى بە زمانى روسى نەنووسراوھ..

چاوى بە نوسىنەكەدا خشاندا..

ھا.. ھا !

ھەندىكى خويندەوھ..

" لە تاو ئازاردا عەورەتى سرووشتم تا رەگورىشە دەر كەوتوھ سەيرىكى بە ماناى ھاوپىكەى كرد و بە گوئيدا چرپاندا..

تا كوئى دەر كەوتوھ ..!!؟!

تا رەگورىشە.. تىگەيشتى ؟ دەى با بىنئىرىنەوھ بۆ زىندانەكەى.. بەبى چاوه پوانى وەلامەكەى جوولا .

تەنھا يەك كاتژمىر و جارېكى تر لەگەلېدا دەستبەكار بەرەوھ.. منىش تيانووسەكە ئامادە ئەكەم تا ئىمزاى بكات.. كار

بۆ ئەم پىرەپىاوه ئاسان دەكەين ! بېروانە تەمەنى شەست و شەش سالە و لای ئىمەيش ئەم پىرانە..

بەسەر مېزەكەيا دانەويەوھ..

- چى ؟

لېكۆلەر كهوتە پېكەنېن: پېرە پياوان لاي ئېمە بە خېر هاتوون
سەرچاۋ..

شېرخەي شىكانى شووشەكە خەۋى لى تېكدا.. گوڭى
هەلخست.. بلىنى سەرى لى تېكچووبىت ؟ جېرەي دەرگا..
زىكە زىكەك لى ژېرەۋە.. بە وريايى ھەستا.. لەۋدىۋى
پەنجەرەكەۋە سەگىك بەردەۋام و بە ھەموو گوڭى
دەۋەرى.. سەرىكى ئەۋلاي كىرد.. مانگ چەندە جوانە ! جارېكى
تر زىكەكەي ژېرى لى زەۋىيەكەدا ھاتەۋە گوڭى.. چوۋە لاي دەرگاى
نوۋسىنگەكە و كىرەۋە.. تەقى بە پوۋى ھەردوۋكىاندا.. دوو
چاۋى بۆش و ترسناك.. زىنۆچكا ئىدى لى ھەموو شىكە
تېگەيشت.. ئەم دوو دزە بۆ دزىنى يەك شت هاتوون.. بۆ دزىنى
ژيانى.. بەلام ناتوانىت لى ئىستادا بىرېت.. ھەرگىز ! رەنگە لى
داھاتوۋدا ئامادەبىت.. بۆيە دەتوانن دواتر بىنەۋە.. دواى ئەۋەي
فسىۋفۆچكا لى زىندان ئازاد دەبىت.. دواى ئەۋەي ئەم رىزگارى
دەكات.. رىزگارېشى دەكات.. رەنگە ژيانى بۆ بىكاتە قورىانى.. بەلام
دەيكات.. دەمىت بەلام دواى ئەۋەي خواستەكانى بەدى
دېنىت.. دەمىت.. زىنۆچكا بە دەنگىكى تاساۋ: فرىام كەون..

جېرەجېرى مېزەكە و دەنگى شىكانى قاپەكان و ھەناسەي
قورسى بىكۆرەكان تېكەل بە يەكترى بوون و ئاۋازىكى ترسناكى
مردىيان پېكەنېنا.

زىنۆچكا ھەستى كىرد ھەناسەي دەبىت.. جارى
دوۋەم.. سېھەم.. دواتر ھەستى بە ئازار كىرد.. پېدەچىت ئازارەكە
بەزەيى پېدا ھاتبېتەۋە و يەكرا شالاۋى بۆ نەھىتابى.. مەسەلەكە
ئاسانە.. ئەۋە چەندەمىن جارە لى ژيانىدا بەو جۆرە بەيەك
گەيشتوون..

ھاۋارى لى ھەلسا..

فرىام كەون !! كەسېك رىزگارم بىكات !

بلىت بە پاست كەسېك گوڭى لى ھاۋارەكەي نەبوۋىت ؟ لەم
مالەدا كەسېك لى ژياندا ماۋىت ؟ كەس لەم مالەدا
نەماۋو.. ھەموۋيان لى ترسان مردن.

- بېدەنگى كە..

لە سى وشە تېگەيشت..

- سەرى.. سەرى.. بېرە..

- مەبەستىيان لەۋە.. بلىنى باسى ئەم بىكەن ؟

- فرىبىيام..

گوڭى لى تاسانى ھاۋارەكەي خۆي بوو.. شىككى گەرم رىزايە سەر
سىنگى.. وردە وردە كەۋتە سەر زەۋى.. ھەستى بە پىشۋىيەكى
تەۋاۋ كىرد.. بېدەربەستانە چاۋى بېرە زەۋى.. كەۋتە پوانىن بۆ ئەۋ
پەلە پەشە ترسناكەي وردە وردە كۆ دەبوۋەۋە.

* * *

زۆرچار دەیویست بۆ زگاربیون له ئازارهكان بخره ویت.. تا دواچار
چاوه كانی نوقاند.. دواچار خه و.. ئه و شوپره سواره رزگار كه ره
فریای كه وت..

كتوپر دهنگی هاته گوی كه دهیوت " فریام كه ون ! " تۆقی و
راچله کی و ههستایه سه رپی

- زینوچكا ؟! نازداره كه م.. هه موو شتیك كاتی هاتوه.. گوی بۆ
دهنگی مردن رادیره.

سه ری نایه نیوان هه ردوو دهستی و له ژیر لیوه وه دوعای
خویند..

جیم مه هیله.. جیم مه هیله..

كه سیک بانگی كرد: " مايرهۆلد " .. ده رگای زیندانه كیش
كرایه وه..

به گیان داهیزراوی ههستایه سه رپی.. چاوه كانی وشك
هه لاتن.. له تاو ئه و ئازاره ی له گه ل ناخیدا به شداریی ده كات
چاوه كانی نیمچه سپیه کی ته واو داهاتبوون.. به لام ئیستا وا
نه ماوه.. زینوچكا توانی رزگاری بكات.. مردنی ئه و رۆحی ئه می
رزگار كرد..

به لام مه خابن زینوچكا نه ماوه تا بزانیته..

* * *

ده رهینه ر هاته ژووری لیكۆله ره وه.. ئه ویش به سه رسامیه وه چاوی
هه لپری، زانیی له ناخی ئه م پیره پیاوه دا شتیك گۆراوه.. ئیستا
بالای به رزتر و چاوه كانی شتیکیان به سه ردا هاتوه..

- به هیمنی: ده مه وی یاداشتیک بنوسم..

- دواچار..

ئه م وشه یه له گه ل هه ناسه هه لكیشانیکی لیكۆله ردا هاته ده ر.. خیرا
په ره كاغه ز و قه له میکی بۆ هینا..

لیكۆله ر دانیشته و كه وته روانین كه چۆن به په رۆشی هه ر زوو
لا په ره كه ی پر كرده وه.. ماندوو.. زۆر ماندوو..

" بیگومان ئیشمان زۆره.. به لام ئه گه ر پیویستی كرد و له پیناوی
خیری ولانیشدا بیته. جاریکی تر ئازار كه له كه ی راستی گرتوه..
دوینی شیتانه په لاماری گوشتی سویری به رازه كه ی دا.. دایکی له
گونده وه بۆی ناردبوو.. ده بی سه ردانیی بكات.. به لام كه ی؟ ئیش
ئه وه نده زۆره..

مايرهۆلد دواين خالی نووسی و ئیمزای كرد و دایه وه به لیكۆله ر..
لیكۆله ریش دهستیکی نایه ژیرچه نه ی راستی و به بیدهنگی له سه ر
میزه كه كه وته خویندنه وه ی..

" له باره ی دان پیدانانه كانی پیشوومه وه له باره ی ئه و ناوانه ی باسم
كردوون.. به ئه رکی خۆمی ده زانم به مجۆره راستیان بکه مه وه..

من به ته واوی دان به وهدا ده نيمم.. ئيمزای زۆر تيانوسم کردووه به
پيچه وانهی ويزدانمه وه.. هه موو دانپيدانانه کام درۆن.. له سه رخۆم و
که سانی تریش زانياريم داوه.. ئه وه نده يان ئازار و ئه شکه نجه داوم
نه متوانيوه خۆم راگرم.. به ئی.."

- ئی.. چيپيتر؟

ليکۆلەر کاغه زه که ی له چاوی نزيك کرده وه..

" ده مه وی ئه م يادداشتهم بگه ینريته دادگا"

- ئاوااا..

ليکۆلەر له سه ر ميژه که هه لسا.. ده سستی خسته گيرفانه کانی.. له
به رانبهر مايرهۆلد وه ستا و که وته خۆراژه ندن..

که وتنه ته ماشای يه کتری.. هه ردووکیان بيريان له هه مان شت
ده کرده وه.. به لام کئی مافی ئه وه ی هه يه له نيۆ ئه م چوار ديواره دا

قسه بکات؟!!

- وپینه يه..

مايرهۆلد زه رده خه نه يه کی هاتی

ليکۆلەر په نجه ی نا به دوگمه يه کدا.. هاواری به سه ر ئه وه دا کرد که
هاته ژووری: بيبن

له په نجه ره که نزيك که وته وه و کرديه وه..

سه دای گۆرانيه که که له شيعری دۆنایفسکی هاته نيۆ ژووره که وه: "
ولاتیکی تری وه که ئه م ولاته نانا سم.. تيايدا مروّفه بتوانيت ليره زياتر
هه وای ئازادی هه لمژيت"

له وديوی په نجه ره که يشه وه ژيانتيکی نوئی گه يشتبوه پله ی کولان..
زينۆچکا ده سته قورسه کانی هه لپری و دالعه گرتی.. چۆن هه روا به
کاوه خۆ ژيانی.. دلۆپ دلۆپ.. مالئاوایی ليده کات.. ئه ی دواتر چی؟
به ئی.. هاته وه بيرم.. دواتر جيھانی کپی و بيده نگي..

هينده ی نه برد هه ندي سيبه ری نامۆی بينی له سه ر ديواره کانی
ده وروبه ری ده جوولان.. به دواترين هيژ و توانای که مابوی به زۆر
هه ستا و چاوی له و سيبه رانه ورد کرده وه..

- سيڤيوجا!!!

سيڤه ريکیان وه ستا.. له شويني خۆی ره ق راوه ستا و دواتر به ره و
رووی به راکردن هات..

به نووزه ی کاتی گیانه لا چرپاندي.. بوه سته.. هه رئييسسسسس..
له يه کيک له سووچه تاریکه کانه وه پياويکی ره ش ده رکه وت.. له و
جه سته يه ی سه ر زه وی نزيکبووه وه.. شه پقه دريژه که ی سه ری
داگرت.. که ميک وه ستا و دواتر له ده رگا که چووه ده ری و له
قادرمه که وه دابه زی.. دوو بکوژه که يش به خيڤایی به لايدا
تيپه رين.. دوو ده سستی به خوین سووربوویان
به ديواره که وه مۆر کرد.. له دووره وه چرپه يه کی نزمی هاته گوئی..

- خودایه..ئەو راستە کۆتاییم پێهاتوو ؟
 - ئەو راستە رۆحیشت وەك خۆت لە خوارەو دەدایه..؟
 پیموایه..پیموایه هیشتا لە دوینیدا دەژین..
 ئازیزانم..ئازیزانم..

* * *

وینەگرتن کۆتایی هات..سوپاس بۆ هەمووان..
 ئەلوچکا..زۆر جوان بوو..زۆرجوان..وهره ماچت که م..
 دەرھینەر دانەویەو بۆ ئەو ئەکتەرە لە سەر زەوی کەوتبوو بۆ
 ئەوێ راستی بکاتەو: کەس پێینەوتوویت تۆ ئەکتەریکی
 مەزنیته؟
 بە دەم سەیرکردنی ئاناو کە بیبرستانە لەسەر کورسیەك
 دانیشتبوو بانگی لە هەموویان کرد:
 هاوڕێیان..ئەو مان ماو بە دەستی دەرھینەر چایەکیش
 بخۆینەو..

سەیریکی ئەمی کرد و بەتورپەییەو: چیتە ؟
 سەیری هەموو ئەوانە ی دەرووبەری کرد..
 کۆنیاکم بۆ تیکەن..وتم کۆنیاك.. ماو یان نەماو..
 - ئیستا دەیهێنم..

وینەگرە کە هات و تەرمۆزیکى بچووکى هینا..
 دەرھینەرە کە کوپیکى باغە ی درێژ کرد

- تێیکە..بۆ وا سیخناخت کرد؟ شیت بوویت!!؟
 سەیریکی ئانای کرد کە بى جوولە دانیشتبوو و کوپەکە ی بۆ
 درێژکرد
 - بخۆرەو..

بە نەخێر سەری راوہ شاند

کوپەکە ی لیوهرگرت و بەخیرایى خواردیەو..دواتر دایەو دەستی
 و لەویشەو بۆ وینەگرە کە..وینەگریش کوپەکە ی دایە دەستی
 یەکیک لەوانە ی بەلایدا رۆیشتن..ئەویش کەمیک بۆ بیرکردنەو
 راوہستا..دواتر ئاخزە جگەرە کە ی تیکرد و دایەو بە
 وینەگرە کە..ئەویش خستیە سەر تە لە فزیۆنە کە..

- ئێرە بۆتە شیتخانە!!؟

- ئانا..دە ی خیرا..خۆت بگۆرە..وهره وە سەر خۆت..ئیت بەسە!
 بە نەرمی بەرەو ژووری ماکیازی برد و لە تە لە فزیۆنە کە نزیک
 کەوتەو..لە راستیدا بلیمەتیه کە ی لەو دا بوو کە داواى کرد
 وینەگرتنی دواين دیمەن لیبدریتەو..
 ئانا..جوانە..زۆرجوان دیمەنە کە ت نمایش کرد..تەواو چوویتە نیو
 کارەکتەرە کەو..دە ی جاریکى تریش..

ئەو پارچە کریستالە ی بە پەتی باریک بە بنمیچە کەو هەلواسرابوو
 گری مۆمەکانی لیوہ دیاربوو..دارعودە کانیش ژوورە کە یان پەر بۆن و
 بەرامە کرد و ئیتەر هیدی هیدی بە دەم مردنەو خۆلە میشیان

ده خسته سهر میزه دستکرده که .. له پترؤفکاوه پیاویک گه یشته

باره گای هه والگری

- به راستی تو جیی سهر سوپمانیت .. تو لییره ..

ئو و پیاوه چاو ژیر و ماندووهی له بهردهم برؤنسیلافا

دانیشتبوو .. به وریاییه وه کوپه چاکه ی له سهر میزه که هه لگرت ..

زه حمه ته ئیستا له ژیاندا شتیک هه بیئت سهر سامم بکات ..

برؤنسیلافا به بایه خه وه ته ماشای لیكۆلهری ده کرد .. دواتر

په ره کاغه زه کانی به خت خویندنه وهی هه لگرت و یه ک په ره ی لی

ده رهینا و چاوی تیبری .. به ده نگیکی نزم چرپاندی: به لام هیشتا

نه مردووه ..

تارمایی سهر سامبوون له سهر روخساری لیكۆلهر زیاتر بوو ..

- هیشتا له ژووری بوورانه وهیه .. پزیشکه کان ته ئکید ده که نه وه که

هیچ مه ترسیه که له سهر ژیانی نه ماوه ..

لیكۆلهر جگه ره یه کی ده رهینا .. به لام که دوکه لی دارعوده که ی بینی

جگه ره که ی لابر دو ..

به پیی رووداوه کان دزه کان دوو که س بوون .. له ده رگای

بالکۆنه که وه هاتوونه ته نیو شوقه که یه وه .. ئو نووستبوو .. به لام

پیده چیئت گوئی له ده نگ بووه و به ره نگاریان بوته وه .. ئه وانیش

چه ند چه قویه کیان له سهر دلی داوه .. دراوسیکانی که گوئیان له

قیژه و فیزاحی بووه .. ته له فونیان بو پۆلیس کردووه ..

لیكۆلهر به هوی ته ماشا کردنی توپه بچکۆله کانی نیو له پی

برؤنسیلافا وه که ده سوورانه وه و ده سوورانه وه .. بیده نگ بوو ..

به لام رزگاریان کرد .. له پاستیدا که سیکی ناسیاوی که له وکاته دا به

ریکه وت به لای مالی ئانادا گوزهری کردووه .. رزگاری کردووه ..

برؤنسیلافا روانیه لیكۆلهر: که سیک له ناسیاوه کانی .. مه به ستت

سیرجیه !!؟

به زه رده خه نه یه که وه : سیرجی ؟ بیگومان سیرجی .. راسته .. له سهر

په ره کاغه زی دهره نجامی نووسینگه که ی خویندمه وه که هه فته یه ک

به ره له و رووداوه لای تو بووه بو قسه کردن له شتیکی گرنگ .. له سهر

په ره کاغه زه که ئه م وشانه م بینی " کوشتن .. شوقه .. بپۆم یان نه پۆم

!" .. ره نگه تو له مباره یه وه شتیک بزانی و پیمان بلییت ..

برؤنسیلافا به نیمچه پیکه نینیکه وه: که واته هیشتا ماوه .. له و

پۆژهدا له باره ی یاریه وه له گه ل ئانا قسه م ده کرد .. ئه گه ره

یاریه که ییش یاری نه بیئت ئیتر که سیش ناتوانییت په رده که داداته وه ..

* * *

لیكۆلهر "ماله چینیه که ی جیهیشت و به نیو باخچه ئارامه که ی

ئارمیتاجدا تیپه ری .. خوی له شه قامی پترؤفسکادا دیته وه .. له

جامی کراوه ی ئه و ئوتۆمبیلانه ی به لایدا تیده په پین .. ده نگی موزیک

ده هاته گوئی ..

له شه قامه که ییشدا هاواری ژیانیکی نوی هه لسا ..

نووسەر له چەند دەرژیکدا:

* ناتالیا فیکو... ژنه ئەدیبییکی روسییه و سالی ۱۹۵۵ له شاری له‌ندهن له‌دایکبووه... شه‌ش سال له‌وی ژیاوه و دواتر به‌خیزانه‌وه چونه‌ته‌فیه‌ننا و چوار سالی‌ش لوی ژیاون. دوا‌جار له‌ سالی ۱۹۶۵ وه‌ تا ئیستا له‌ مۆسکو ده‌ژی...

* سالی ۱۹۷۷ له‌ کۆلیژی "دیکۆمینته‌ میژووییه‌کان" ی سه‌ر به‌ په‌یمانگه‌ی حکومی به‌شی "دیکۆمینت و به‌لگه‌نامه‌کان" ی ته‌واو کردووه... له‌و سه‌رده‌مه‌یشدا سیستمی خویندن له‌یه‌کیته‌ی سوڤیته‌ ده‌بوو په‌یمانگه‌کان چه‌ندین کۆلیژ له‌ خو بگریته... دوا‌ی رووخانی په‌کیته‌ی سوڤیته‌یش ئه‌و په‌یمانگانه‌ بوو به‌م زانکۆیانه‌ی ئیستا... دوو سال دواتر ناتالیا له‌ به‌شی "هه‌یکه‌لی حکومی و سیستمی کۆمه‌لایه‌تی له‌ رووسیای به‌ر له‌ شو‌رش دا" که ئیستا بوته‌ "زانکۆی رووسیا بو‌ زانسته‌ مرۆڤایه‌تیه‌کان" دکتۆرای وه‌رگرت. له‌ سالی ۱۹۸۲ شدا به‌ کاتیکی پیوانه‌یی به‌ نامه‌ی "میکانیزمه‌کانی کارگێری ناو‌خۆیی شاری مۆسکو له‌ ماوه‌ی سالانی ۱۹۰۵ - ۱۹۱۲ برۆنامه‌ی دکتۆرای به‌ده‌ست هه‌ینا.

* له‌ سالی ۱۹۷۳ تا سالی ۲۰۰۰ وه‌ له‌ خانه‌ی بلاوکرده‌وه‌ی "دائره‌ المعارف السوفیته‌" ی سه‌ر به‌ سه‌نته‌ری تو‌یژینه‌وه‌ کولتوریه‌کانی وه‌زاره‌تی رۆشنیبری پێشووی سوڤیته‌ ئیشی

کردووه... دواتر خۆی بو‌ نووسین ته‌رخان کردووه... له‌هه‌مانکاته‌دا بو‌ ماوه‌ی هه‌شت سال له‌ خانه‌ی بلاوکرده‌وه‌ی "الموسوعه‌ الدولیه‌" دا له‌ سالی ۱۹۹۲ تا ۲۰۰۰ کاری کردووه... له‌وخانه‌یه‌دا له‌سه‌ر بابته‌ میژووییه‌کان نووسیویه‌تی، به‌ تایبه‌تی له‌باره‌ی ماوه‌ی به‌ر له‌ شو‌رشی ۱۹۱۷ به‌لشه‌فیک...

* جاریکی له‌ په‌یمانگه‌ی خۆره‌لاتناسی پراکتیکی له‌ مۆسکو که‌وته‌وه‌ خویندن و سالی ۲۰۰۳ له‌ "میسر ناسیدا" برۆنامه‌یه‌کی به‌ده‌ست هه‌ینا که‌ زۆر شه‌یدای ئیشکردن بووه‌ له‌و بواره‌دا...

وه‌رگێڕ بو‌ عه‌ره‌بی / عه‌لی فه‌همی عه‌بدولسه‌لام

له‌ بلاوکرده‌وه‌کانی (پروژه‌ی نه‌ته‌وه‌یی بو‌ وه‌رگێڕان) چاپی یه‌که‌م ۲۰۰۶.